

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 17 (2200) 1992 BALANDIS-APRIL 21

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

NUMERIO KAINA — \$1.00

“Kronikai” 20 metų

Ilgalaikė slegianti okupacija verčia laisvę praradusius ieškoti pasipriešinimo būdų, keisti taktiką, mėginti ir šaltuosius ginklus, ne visada krepiamus tiesiog į prispaudėjų centrą, bet pasukamus tylenėmis užuolankomis, kurios priešui sunkiau surandamos.

POKARINIO sąmyšio, įkarsčio ir nežinios poveikyje mūsų tėvynėje spontaniškai iškilęs ginkluotas partizaninis pasipriešinimas šiandien aiškinamas kaip patį pirmoji kovos su grįžusiu okupantu išraiška, sukūrusi jau ir poetų apdainuotą epochą, iš kurios priaugančios kartos dar ilgai galės semtis nepakeičiamų pavyzdžių kaip reikia mylėti tėvynę, savo vertę toli praskandantį jaunų vyrų gyvybes, šeimų gerovę ir ramų gyvenimą. Okupanto slėpta, jo patikėtinių pravadžiuota partizanų veikla, tiesa, Lietuvos neišlaisvino, bet davė labai stiprų impulsą nepasiduoti, tęsti kovą, kuri šakojosi įvairiais skirtingais mėginimais. Po partizanų, šalia dar šiandien neišryškėjusių ir neįvertintų įsifiltravimų valdžioje, stambiu rezistencinės kovos veiksmu 1972 m. iškilo “Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronika”. Iniciatorių tikėta, kad pribrendo laikas ginti sielas, atskleisti melą, skelbti tikrovę apie K. Bendrijos padėtį, ateistinių propagandistų pieštą šviesiomis spalvomis. Išeiti viešumon su tiesos žodžiu buvo sunkus ir pavojingas darbas, pareikalavęs gabaus organizuotumo, ryžtingo pasiūvenimo, stačiai pirmųjų krikščionių dvasinės stiprybės: geriau mirti, bet tikėjimo ir tiesos neišsžadėti. To naujojo ginklo priešui nepavyko išmūšti iš rankų, nors teko sumokėti aukštą kainą — tikėjimą ir tėvynę mylinčių žmonių kančiomis, sveikatos praradimu ir lėta mirtimi tremtyje. Tačiau šitoji auka smogė priešui tokia jėga, kad jam nebebuvo įmanoma atsilaukti. Fizinio susinaikinimo nepabūgęs didžiadvasis žmogus išėjo laimėtoju. Tiesos žodis pavirto dinamitu, sprogdinančiu “blogio imperijos” pamatus.

MINIME “Kronikos” dvidešimtmetį. Sukaktis ne vien raštijai ar tiesos žodžiui prisiminti ir pagerbti. Sukaktis verčia didžios apimties tautos istorijos lapą, kuriame giliai įspausti naujųjų knygnešių ir laisvės kovotojų vardai: kun. Sigitas Tamkevičius, P. Plumpa, N. Sadūnaitė, V. Lapienis, O. Pranckūnaitė ir daugelis kitų žinomų ir nežinomųjų visame plačiame ryšių ir pavojingų uždavinių tinkle. Išėjimo knygų lentynose išsirikiavo 10 storų tomų, išleistų Lietuvos “Kronikos” sąjungos, vadovaujamos kun. K. Kuzminsko. (Atskirais sąsiuviniais “Kronika” buvo leidžiama JAV Liet. kat. kunigų vienybės lietuvių ir anglų kalbomis; į anglų k. vertė kun. K. Pugevicius). Slaptais keliais, net rusų disidentams talkinant, savilaidiniai sąsiuviniai buvo gabenami į laisvąjį pasaulį ir čia spausdinami dideliu tiražu. Paruoštomis ir gražiai išleistomis “Kronikomis” anglų bei kitomis kalbomis tiesos žodis pasiekė ir sudidino tarptautinės žmogaus teisės gerti organizacijas, K. Bendrijos hierarchus ir šiaip geros valios žmones. Visa tai sukurė ir vakarietišką frontą, nemažai prisidėjusį prie laisvės iškovojo. Lietuvoje sukaktis paminėta kovo 12 d. Mišiomis, konferencija ir straipsniais spaudoje, Valdas Sutkus “Lietuvos aide” 1992 m. 56 nr. pastebi: “Šiandien matome, jog teisūs buvo tie ‘keistuoliai idealistai’, kurie kentėjo ir kovojo”. Kovota ir kentėta, idealai nebuvo laužomi ar “pritaikomi” — užtat šiandien svy turiais nušvinta tie, kurie įstengė tai daryti. O kad tikėjimas, kalamas ant kryžiaus, stiprėja — telieka akivaizdu ateinančioms kartoms. Č. S.

KANADOS ĮVYKIAI

Paskelbs antrąjį biudžetą

Ontario finansų ministeris Floyd Laughren balandžio 30 d. paskelbs šios provincijos 1992-93 m. biudžetą. Tai bus jau antrasis jo ir NDP socialistų premjero Bob Rae vyriausybės biudžetas po 1990 m. rudenį pirmą kartą šios partijos laimėtų rinkimų Ontario provincijoje. Biudžetas turėtų pašalinti daug neaiškumų, kuriuos atnešė balandžio 6 d. parlamente perskaityta Ontario gubernatoriaus H. Jackmano sosto kalba. Ja buvo pradėta naujoji Ontario parlamento sesija.

Sosto kalboje savo vyriausybės planus bandė atskleisti jį gubernatoriui H. Jackmanui paruošęs premjeras Bob Rae. Nedarbui sumažinti buvo pažadėta bilijonai dolerių viešiesiems darbams — kelių tiesimui, namų ir mokyklų statyboms. Jo vyriausybė taip pat pažadėjo žemesnius 400.000 moterų atlyginimus šioje provincijoje sulginti su aukštesniu vyrų uždarbiu. Šiuose bei kituose pažaduose nebuvo paaiškinta, kur ir kaip NDP socialistų vyriausybė suras tiek lėšų papildomoms išlaidoms. Juk jų nebuvo surasta net ir pirmajame 1991-92 m. biudžete numatyto rekordinio \$9,7 bilijono deficitą įsibėgėjusiems

žingsniams sustabdyti. Nejučiomis susidarė išpūdis, kad ir vėl imama švaistytis ne tik premjerui Bob Rae, bet ir kitiems NDP vadams įprastais finansiniais neįgyvendinamais pažadais. Klaidingus Ontario gyventojų spėjimus dabar sustabdė finansų ministerio F. Laughreno pastabos apie baigiamą paruošti naująjį biudžetą. Pasak jo, biudžetas nebus lengvas ir malonus visiems provincijos gyventojams. Mat valdžios metinės pajamos yra sumažėjusios penkiomis bilijonais dolerių. Tad šį sykį nebus galima išvengti provincinių Ontario mokesčių padidinimo, kurio reikimo sveikatos draudros ir švietimo reikalų apsaugai. Kartu su mokesčių padidinimu teks sumažinti ir kai kurių valdžios institucijų ligšiolines paslaugas, peržiūrėti ir pertvarkyti valdinę labdaros sistemą.

Kalbėdamas apie biudžeto paskelbimą balandžio 30 d., finansų ministeris F. Laughrenas neužmiršo pabrėžti, kad Ontario provincija dabar turi pusę milijono bedarbių. Tai įpareigoja dirbančiuosius dsniau atverti kišenes jų parano (Nukelta 15-tą psl.)

Kaišiadorių vyskupas JUOZAS MATULAITIS, lankydamas Kanados lietuvių parapijas, aplankė ir lietuvių kapines Anapilyje. Nuotraukoje — prie paminklo žuvusiems už Lietuvos laisvę

Dabarties įvykiai Lietuvoje

Nėra sąlygų lietuvių veiklai

Kaliningrado (Karaliaučiaus srityje, pasak Vilniaus radijo, gyvena apie 60.000 lietuvių. Lietuvos vyriausybė iš jų gauna nusikundimo laiškus. Jie neturi lietuviškų darželių, mokyklų. Cerkvėse lietuviams atimta teisė laikyti pamaldas. Reikia lietuvių kultūros centro. Tokio centro steigimas yra numatytas ir Lietuvos-Rusijos susitarime.

Tuo tarpu Lietuvoje veikia rusų kalba darželiai, mokyklos, cerkvės, kultūros centrai, kalbama per radiją ir televiziją, leidžiama 13 laikraščių rusų kalba.

Premjeras G. Vagnorius kreipėsi į Kaliningrado srities administratorių Mataškiną, atkreipdamas dėmesį, kad reikia spręsti konkrečius klausimus: grąžinti lietuvių kultūros pastatą, įsteigti lietuviškų vaikų darželius, mokyklas, taipogi grąžinti tris katalikų šventoves, organizuoti radijo ir televizijos laidas.

Priėmė popiežius

Romojė lankėsi Lietuvos krašto apsaugos ministeris Andrius Butkevičius. Jis dalyvavo NATO rengtame studijų simpoziume gynybos klausimais. Prieš išvykdamas į Romą, gynybos ministeris dalyvavo kituose dviejuose susitikimuose Berlyne ir Briuselyje, kur taip pat buvo svarstomi gynybos ir saugumo klausimai. Abiejuose suvažiavimuose A. Butkevičius turėjo progą ir kalbėti. Jis iškėlė svetimos kariuomenės neigiamas pasekmes. Atpreipė dėmesį į pavojus, kuriuos sukelia rusų kariuomenė ne tik Baltijos kraštams, bet ir visam Europos saugumui. Jis, lydimas ambasadoriaus St. Lozoraičio, taipogi buvo priimtas Šv. Tėvo. Dvidešimt minučių trukusiam pasikalbėjime buvo paliestas ir svetimos kariuomenės išvedimas iš Lietuvos.

Amerikiečių pagalba

AP spaudos agentūros pranešimu, amerikiečiai be didelio triukšmo stiprina ryšius su Baltijos valstybėmis, pasiryždami išplėsti visokeriopą pagalbą šiems kraštams. Ligi šiol JAV Estijai, Latvijai ir Lietuvai suteikusias 76 mil. dol. paramos. Į Baltijos kraštus buvo pasiųsti keli dideli grūdų ir medikamentų kroviniai. Birželio mėnesį į šiuos

kraštus atvyks 60 amerikiečių Taikos korpuso narių. Bus sunčiami ir ekonomikos srities patarėjai. Žada apsilankyti amerikiečių verslininkų ir ūkininkų delegacijos.

Baltiečiams pagalbą teikia ir Skandinavijos kraštai. Jie pasiskirstę zonomis: Suomija daugiau padeda Estijai, Švedija — Latvijai, o Norvegija ir Danija — Lietuvai.

Baltiečių susitarimai

Estijos, Latvijos ir Lietuvos ministeriai pirmininkai Uhi, Godmanis ir Vagnorius Taline pasirašė kelis baltiečių tarpusavio bendradarbiavimo susitarimus. Pvz. vienu susitarimu šalių piliečiai, gavę vizą įvažiavimui į vieną iš trijų Baltijos valstybių, su ta pačia vizą galės laisvai keliauti po visus Baltijos kraštus. Kitu — numatoma sudaryti Pabaltijyje laisvo pasikeitimo zoną. Nuo šių metų gegužės 1 d. Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje prekyboje panaikinami bet kokie finansinio ir administracinio pobūdžio varžymai. Ministeriai taipogi pasirašė pareiškimą dėl galimybių išplėsti Baltijos kraštų prekybinius santykius su Sandraugos nepriklausomomis respublikomis.

Kitos žinios

— Europos bendruomenės komisijos pranešimu, Lietuvai paskirta humanitarinė pagalba: 90.000 tonų maistinių kviečių, 20.000 pašarinių grūdų. Vokietijos ir Danijos laivai juos atgabens į Klaipėdos uostą gegužės — birželio mėnesiais.

— Lietuvos energetikos ministeris L. Ašmantas ir Italijos NAN bendrovės atstovai Vilniuje pasirašė sutartį dėl naftotiekio projekto ir jo statybos nuo Lietuvos pajūrio iki Mažeikių. Patarimus teikė Britanijos bendrovės.

— Lietuvos parlamento KGB veiklai Lietuvoje tirti komisijos pirm. B. Gajauskas ir šios komisijos narys A. Medžiukaitis lankėsi Berlyne, kur susipažino su Vokietijos saugumu, tiriant buvusią Rytų Vokietijos saugumo veiklą.

— AT pirmininkas V. Landsbergis balandžio 10 d. Zarasuose susitiko su žmonėmis ir pareiškė mintį, kad referendumą reikėtų iškelti klausimą dėl rusų kariuomenės išvedimo iš Lietuvos teritorijos. Šią mintį pasiūlė krikščionių demokratų partija. J.A.

Viešnagė, praplėtusi mano širdį ir žvilgsnį

Pokalbis su Kaišiadorių vyskupu Juozu Matulaičiu, atlikusiu misijinę kelionę Kanadoje 1992.III.19 — 1992.IV.14

— *Esate pirmas nepriklausomos Lietuvos vyskupas, aplankęs beveik visas lietuvių katalikų parapijas Kanadoje bei atlikęs ilgą misijinę kelionę — vadovavęs Gavėnijos rekolekcijoms. Kiemo kvietimu ryžotės tokiai kelionei?*

— Esu Lietuvos Katalikų Bažnyčios sūnus ir kartu vyskupas, tad rūpi visi tautiečiai ir jų dvasinis gyvenimas. Daugelis dėl baidos okupacijos ir karo audros buvo priversti palikti Tėvynę. Ilgesys aplankyti ir pamatyti, kaip išsilaikė svietimo šalyje tautiečiai ir kartu padėkoti už rūpesčius mūsų Tėvynės reikalais buvo pagrindinis motyvas atvykti. Sunku buvo apsispręsti šiuo metu atvykti, nes daug reikalų yra pačioje Lietuvoje. Apsispręsti padėjo Kanados liet. kat. kunigų vienybės kvietimas ir paraginimas prel. Pr. Gaidos. Visiems — nuoširdus ačiū.

— *Per daugiau kaip tris savaites matėte daug tautiečių, jiems kalbėjote, susipažinote su jų rūpesčiais, aplankėte jų institucijas. Su kokiais išpučiais grįžtate į Lietuvą?*

— Gyvi ir pasiruošę ilgai žaliuoti ir žydyti, nešti gražių vaisių. Gerai susiorganizavę ir atėję pramatantys uolūs veikėjai. Su džiugia nuotaika grįžtu į Lietuvą, su nuojauta širdy — jie dar ilgai gyvuos.

— *Ar Kanados lietuvių parapijos pakankamai gyvastingos ir ar pajėgios išlikti lietuviškomis oazėmis bei atlaikyti asimiliacijos spaudimą? Kas darytina lietuvių parapijų egzistencijai sustiprinti?*

— Kaip šeimai, taip ir parapijai gyvastingumo ženklai pagrindiniai trys: kryžius, stalias, lopšys. Kryžius parapijoje — tai bažnyčios, nuostabiai subtiliai išpuoštos tautiško motyvais. Stalias parapijoje — tai parapijinė salė. Puikiai pritaikyta artimam bendravimui. Lietuvoje galime tik svajoti apie jas. Lopšys — tai vaikai, jaunimas. Vienur sakė, kad jau nebėra lopšių, kitur, ačiū Dievui, dar reikalingi. Yra vaikų, jauniom. Jį išlaikyti lietuvišką reikalingos didelės visų tautiečių pastangos — dvasinės ir materialinės. Mokyklos, organizacijos, stovyklos labai reikalingos. Gyvenimas rodo, kad tai ir pasiteisino, nors ne 100%. Siūlyčiau stiprinti bendravimo ryšius su Lietuva, atrinkti geriausias priemones. Tautiečiams išlikti lietuviškus reikia paliesti ir lietuvišką žemėlį, aplaistytą kankinių krauju, ašaromis, parymotti prie jų paminklų, susitelkti maldoje šventovėse, pabuvoti atlaidų iškilnėse.

— *Susipažinote ir su lietuviška spauda. Kaip vertinate ją, žvelgdamas iš šalies kaip stebėtojas?*

— Nesu išprusęs literatas, negalėčiau kompetentingai įvertinti. Man patinka plati apimtis — religinė, tautinė, kultūrinė ir visuomeninė. Nusipirkus vieną laikraštį pakankamai visus svarbiausius įvykius galima apžvelgti, sužinoti. Jei kur turite mintyje “Tėviškės žiburius”, teko girdėti ir kitų žmonių nuomonių. Ypač aktualios, gilios, kūrybingos vedamųjų straipsnių mintys.

— *Išėjus lietuviams rūpi ne tikait Lietuvos likimas, jos nepriklausomybė, bet ir dvasinis-moralinis jos gyvenimas. Kanadoje prieš daugelį metų yra įvesta Tikinčiosios Lietu-*

vos diena (pirmąjį kovo sekmadienį). Tą dieną lietuvių katalikų parapijose ne tik meldžiamasi už Lietuvą, bet ir daromos specialios rinkliavos. Iki šiol tuo būdu surinktos lėšos buvo siunčiamos per Lietuvių katalikų religinę šalpą Brooklyne. Dabar, pasikeitus sąlygoms Lietuvoje, tos lėšos bus siunčiamos tiesioginiu keliu Lietuvos vyskupų nuožūrai. Kokie dabar didžiausi Lietuvos vyskupų rūpesčiai religinio atgimimo laikotarpyje?

— Tarp daugelio Lietuvos vyskupų rūpesčių yra vienas svarbus rūpestis, ko savo jėgomis negalime padaryti, būtent išgyti savo krikščioniškajai spaudai spaustuvės. Vyskupų konferencijos esu įgaliotas rūpintis spaustuvės reikalais. Šis rūpestis, tarp kitų motyvų, atvedė ir į Kanadą kreipitis pagalbos į savo tautiečius.

— *Minėjote spaustuvę kaip vieną didžiųjų rūpesčių. Kur ji bus statoma, kiek kainuos ir kur gausite lėšas?*

— Lietuvos Bažnytinės informacijos taryba prie Lietuvos vyskupų konferencijos, apsvačiusi įvairius variantus, priėmė nutarimą statyti spaustuvę pastatą Kaišiadorių mieste. Kaišiadorys yra tarp Vilniaus ir Kauno, praeina geležinkelis ir autostrada (už 5 km). Pradinė kaina 1984 m. kainoraščiu būtų buvusi apie 2 milijonus rublių (be spausdinimo mašinų). Dabar, pakilus staigiai kainoms 30-40 kartų, statyba gali kainuoti 70-90 milijonų rublių. Lietuvos vyriausybė išskyrė 6 milijonus rublių ir dar tikimės gal parems. JAV vyskupų konferencija paskyrė \$200.000. Kanados lietuvių katalikų centras paskyrė šių metų Tikinčiosios Lietuvos dienos rinkliavą 28.000 dolerių ir gal surinks iki \$50.000. Tikimės gal dar ir lietuvių katalikų reli-

ginė šalpa JAV-se parems. Taip pat kreipėmės ir į Kanados katalikų vyskupų konferenciją bei paskirus vyskopus. Iš pastarųjų gavome \$4000, o ar gausime iš jų konferencijos, dar nežinia.

— *Kada toji spaustuvė pradės veikti ir kokia bus jos paskirtis — ką ji spausdins?*

— Numatyta 1992 m. gegužės birželio mėn. intensyviai pradėti ir vykdyti statybos darbus. Jei nebus stokos lėšų ir bus reguliarus pristatymas medžiagų, kaip tartasi su statybininkais, tikimės kitais metais vasaros viduryje paleisti mašiną ir darbą. Žinoma, jei laiku pristatys ir spaustuvę numatytus įrengimus iš Vokietijos šalpos organizacijos “Kliche in Not”.

— *Išėjusioje ir Lietuvoje pasigirsta balsų apie klerikalizmą įsigalėjimą Lietuvoje. Esą žlugo viena prievartinė sistema (komunizmas), jos vieton kyla kita panaši sistema. Ar toji baimė turi pagrindo?*

— Ši baimė neturi jokio pagrindo. Lietuvos Katalikų Bažnyčia vengia valstybės tvarkytojoms kėdės, nes ši yra jai iš prigimties svetima. Kartais paskiri kunigai pasisako politiniais klausimais. Tie pasisakymai yra asmeniškai. Jie, kaip piliečiai, turi teisę pasakyti savo nuomonę, bet tai nereiškia, kad tuo ir Bažnyčios nuomone išreiškia.

— *Valstybinėse Lietuvoje mokyklose leistas tikybės dėstymas. Ar mokiniamis ji yra privaloma? Kas ją dėsto? Ar moksleivija domisi religiniais klausimais?*

— Taip, visose mokyklose leidžiama dėstyti tikybą, bet mokiniamis nėra privalomas dalyvavimas. Mokiniai gali pasirinkti tikybą arba tuo laiku (Nukelta į 2-rą psl.)

SUDIEV TAUTIEČIAMS KANADOJE — sako Kaišiadorių vyskupas JUOZAS MATULAITIS (kairėje) Toronto orauostyje 1992.IV.14, baigęs misijinę kelionę ir pasirošęs skrydžiui į Vilnių Nuotraukos J. Staškaus

Šiame numeryje:

“Kronikai” 20 metų

“Lietuvos Katalikų Bažnyčios kroniką” sukaktis Viešnagė, praplėtusi mano širdį ir žvilgsnį Pokalbis su Kaišiadorių vyskupu Juozu Matulaičiu

“Vaiko tėviškės namai”

Fondas, pasiryžęs gelbėti našlaičius ir beglobius vaikus

Kitataučių spaudos puslapiuose

Lenkų spaudoje apie lietuvių

Didieji renginiai šią vasarą

Tautinių šokių šventė ir PLB seimas Čikagoje

Karių bei partizanų veidai

Dail. A. Krištopačio kūriniai Lietuvos valstybės muziejuje

Vatikanas-Vašingtonas kovoje su komunizmu

Amerikiečių žurnalo “Time” atskleisti faktai ir Vatikano patikslinimai

Paskutiniai “Aidai” Amerikoje

Išėjusių kultūros žurnalo jungiasi su “Naujuoju židiniu” Lietuvoje

Ryškūs režisieriaus vingiai

Povilo Gaidžio kūrybinė charakteristika

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. (416) 275-4672. FAX (416) 275-1336.

Canada Post Canadian Publications Mail Sales Product Agreement nr.1001760
LEIDEJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, J. Andrulis, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata – \$35, pusmetinė – \$20, mėnesio – \$40, garbės – \$50 (Amerikoj – JAV dol.) oro paštu – \$110. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalui kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostata. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškos žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st & 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$35.00, supporter \$40.00, honorary \$50.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškos žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada.

NAUJOS TAISYKLĖS

Išėiviai – Lietuvos piliečiai

Vytauto Landsbergio pareiškimas dėl pilietybės atstatymo

MIELI TAUTIEČIAI,

ateina žinių, kad Jus ligi šiol tebeįsirauna neaiškumai, nesusipratimai ir nuoskaudos dėl mūsų naujojo ir po to dar pataisyto Lietuvos pilietybės įstatymo. Noriu pasakyti, kad pagal paskutinę šio įstatymo raidę Jums, kurie buvote Lietuvos Respublikos piliečiai iki 1940 m. birželio 15 d., reikia tikėtis dabartinį Lietuvos Respublikos pilietybę patvirtinantį dokumentą, tai yra gauti mūsų ambasadoje, konsulatuose arba Vidaus reikalų ministerijoje Lietuvos Respublikos piliečio pažymėjimą arba naują Lietuvos Respublikos piliečio pasą. Daugiau ką paaiškinti paprasčiau mano juridinį patarėją Lietuvos Respublikos Aukščiausiojoje Taryboje.

Vytautas Landsbergis,
Lietuvos Respublikos
Aukščiausiosios Tarybos
Pirmininkas

1992 m. balandžio 6 d.

LIETUVOS RESPUBLIKOS PILIEČIO PAŽYMĖJIMO IŠDAVIMO TAISYKLĖS PILIEČIAMS, GYVENANTIEMS UŽSIENIO VALSTYBĖSE IR ATSTATANTIEMS LIETUVOS RESPUBLIKOS PILIETYBĘ

I. Bendrieji nuostatai

Lietuvos Respublikos piliečio pažymėjimai išduodami:

1. Asmenims, kurie atstato Lietuvos Respublikos pilietybę. Teisę atstatyti Lietuvos Respublikos pilietybę turi lietuvių kilmės asmenys, turėję Lietuvos Respublikos pilietybę ir nuo 1940 m. birželio 15 d. iki 1990 m. kovo 11 d. pasitraukę iš Lietuvos, ir šiuo metu gyvenantys kitose valstybėse, ir turintys kitą pilietybę. Šiuo atveju įstatymas nereikalauja, kad šie asmenys persikeltų nuolat gyventi į Lietuvą ir atsisakytų turimos kitos valstybės pilietybės. Tokią pat teisę atstatyti Lietuvos Respublikos pilietybę turi ir nurodyti asmenų vaikai, kurie gimimo neįgijo kitos valstybės pilietybės.

Norėdami atstatyti Lietuvos pilietybę, minėti asmenys turi raštu pareikšti Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai ar Lietuvos Respublikos diplomatinėms įstaigoms užsienyje, kad jie yra Lietuvos piliečiai ir pateikti tai patvirtinančius įrodymus. Įrodymais, kad asmenys iki 1940 m. birželio 15 d. turėjo Lietuvos pilietybę, yra jų išsugauti Lietuvos Respublikos vidaus ir užsienio pasai, gimimo liudijimai, įrašai apie gimimo vietą ir laiką turimuose pasuose, archyvų ar kiti dokumentai, patvirtinantys as-

mens tapatybę, tautybę, apie turimą kitos valstybės pilietybę. Kartu reikia nurodyti savo nuolatinę gyvenamąją vietą.

2. Asmenims, kurie iki 1940 m. birželio 15 d. turėjo Lietuvos pilietybę, taip pat jų vaikai ir vaikaičiai, gyvenantys už Lietuvos ribų buvusios SSRS teritorijoje. Šie asmenys yra Lietuvos piliečiai nepriklausomai nuo to, kurioje valstybėje jie gyvena. TSRS pilietybė yra laikoma niekine ir asmeniui jokių teisiųjų pasekmių nesukelia.

Dokumentais, įrodančiais, kad asmenys iki 1940 m. birželio 15 d. turėjo Lietuvos pilietybę, yra jų išsugauti Lietuvos Respublikos vidaus ir užsienio pasai, gimimo liudijimai, įrašai apie gimimo vietą ir laiką turimuose pasuose: archyvų ar kiti dokumentai, patvirtinantys šį faktą.

II. Pareiškimų dėl Lietuvos Respublikos piliečio pažymėjimo išdavimo pateikimo tvarkos

3. Šių taisyklių 1 ir 2 punktuose nurodyti asmenys dėl Lietuvos Respublikos piliečio pažymėjimo kreipiasi tiesiog į Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministeriją ar į Lietuvos Respublikos diplomatinę (konsulinę) įstaigą užsienyje (sąrašas pridedamas).

4. Prie pareiškimo atstatyti Lietuvos Respublikos pilietybę ir gauti Piliečio pažymėjimą (priedas Nr. 2) pridedami šie dokumentai (ar jų kopijos):

1) šių taisyklių 1 ir 2 punktuose nurodyti dokumentai, kad asmuo turėjo Lietuvos Respublikos pilietybę;

2) dokumentai, patvirtinantys asmens tapatybę, tautybę, apie turimą kitos valstybės pilietybę, taip pat asmens gyvenamąją vietą (nurodyti duomenys gali atspindėti ir viename dokumente ar jo kopijoje);

3) trys 2,5 x 3,5 cm dydžio foto nuotraukos.

5. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos ar Lietuvos Respublikos diplomatinės (konsulinės) įstaigos užsienyje darbuotojai patikrina, ar asmuo pagal Lietuvos Respublikos pilietybės įstatymą turi teisę gauti Lietuvos Respublikos piliečio pažymėjimą.

6. Sprendimą dėl Lietuvos Respublikos pilietybės atstatymo priima Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministras arba Lietuvos Respublikos diplomatinės įstaigos užsienyje vadovas.

Red. pastaba. Šios taisyklės patvirtintos Lietuvos užsienio reikalų ministerio A. Saudargo ir vidaus reikalų ministro P. Valiuko.

LIETUVA LAUKIA PARAMOS

Atgavusi nepriklausomybę mūsų tėvynė, nuskurdinta ilgos sovietinės okupacijos, reikalinga ekonominės pagalbos.

AUKOKIME JAI PER TAUTOS FONDA.

Mūsų aukos, testamentiniai palikimai padės įtvirtinti atgautą nepriklausomybę ir pakelti krašto gerovę. Aukos bei palikimus siųskime Tautos fondo atstovybei Kanadoje šiuo adresu:

**TAUTOS FONDAS, 310 Rathburn Road,
Etobicoke, Ontario M9B 2L8**

Viešnagė, praplėtusi mano širdį ir žvilgsnį

(Atkelta iš 1-mo psl.)

kitą pamoką pagal mokyklos nustatytą programą. Tikyba dėsto kunigai ir katechetai, kurie praėjo katechetų trumpesnius ar ilgesnius kursus. Dauguma katechetų lanko ketverių metų kursus. Dar jaučiamas didelis tikybės dėstytojų trūkumas. Daugelis katalikų tėvų, ypač jaunimas, kelia įvairius klausimus. Nelengva dar gerai neišprususiems katechetams kartais ir atsakyti. Taip pat yra dalis jaunimo abejingų ne tik religiniams klausimams, bet ir viskam.

— *Girdėti, kad Lietuvoje atsiranda gana daug įvairių tikybinių grupių bei sektų. Kodėl jos randa tiek sekėjų? Ar tai nesudaro tam tikro pavojaus katalikų bei rūpėsčio hierarchijai?*

— Per keletą dešimtmečių per prievartą brukamas ateizmas padarė daug žalos. Dėl gilesnio savo tikėjimo nepažinimo dalis ir katalikų pasiklysta. Ko nepažįsta, to ir neritina. Lietuvos vyskupai yra labai susirūpinę pakelti tikinčiųjų sąmoningumą. Šie metai Lietuvoje paskelbti Gyvyssios parapijos metais, kad parapijos kunigai ir parapijiečiai glaudžiau bendrautų ir giliau pažintų savo tikėjimą, atgaivintų ir prasmingas tradicijas.

— *Išėjimą stengiasi padėti atsikuriančiai Lietuvai – lešomis, vaistais, įvairiais reikmenimis, apranga, aparatūra... Plačiai sklinda nusiskundimai labdaros organizacijoms, esą ir ten vykstanti spekuliacija, nukentčia ypač kaimas. Kaip yra iš tikrųjų?*

— Ačiū išėjimo lietuviams už jų didelę ir labai reikalingą pagalbą. Kiekvienas geras darbas visada sulaukia ir nemažai priekaištų, o be to, visų patenkinti neįmanoma. "Caritas" organizacija stengiasi visus lygtai aprūpinti. Per "Caritas" gautas gėrybės dalinant, jei ir pasitaiko kokio nesąžiningumo (kai kurie, gavę dovanas, gal ir nuneša į turę), bet tai reti pavieniai atvejai. "Caritas" neturi galimybių pilnai tam užkirsti kelią.

— *Kalbant apie labdarą, dažnai kyla klausimas, ko dabar Lietuvos žmonėms labiausiai reikia? Kuo išėjimą galėtų ir turėtų padėti?*

— Ekonominiai sunkumai Lietuvoje didės, o ne mažės, bent vienerius kitus metus. Mano manymu, reikėtų kas siųsti ir kam siųsti vadovų pasitarimo, bendravimo. Tik jie galėtų ir dydį, ir poreikį nustatyti.

— *Jūsų kelionė į Kanadą plačiau atkėlė vartus ryšiams tarp išėjimo ir Lietuvos, ypač tarp parapijų. Ar nemanote, kad stiprintas bendradarbiavimas tarp lietuvių parapijų išėjimoje ir Lietuvoje būtų naudingas abiem pusėm ir tuo pačiu visai tautai?*

— Aš visa širdimi norėčiau prisidėti prie atgaivinimo XVI š. "Brolių tiličių" vienuolijos siekimo statyti tiltus, ypač šiandien draugystės ir bendradarbiavimo tiltus. Išėjimo lietuvių organizacijų patirtis labai reikalinga Lietuvoje. Turimi mintyje ypač parapijų tarybos, moterų organizacijas ir kitas. Aš jau šiais metais maloniai kviečiu aplankyti Kaišiadorių, Elektrėnų (ten stato ma naują Kankinių Karalienės šventovę), Birštono ir kitas parapijas. Galimi būtų du vari-

jantai: vienas – tai iš įvairių parapijų atstovai pažiūrėti, apilankyti, nustatyti galimus bendradarbiavimo būdus; kitas – iš karto pasirinkti parapiją, pranešti iš anksto ir ją globooti. Šie metai – Gyvyssios parapijos metai. Labai laukini išėjimo lietuvių.

— *Ką norėtumėte palinkėti lietuviškajai išėjimui, atsisveikindamas su Kanada ir baigdamas misijinę savo kelionę?*

— Svarbiausią palinkėjimą norėčiau pasakyti krikščioniško pasveikinimo žodžiais: Garbė Jėzui Kristui. Norėčiau, kad visų mūsų gyvenimas ir mano pasakyti pamokslai bent dalele prisidėtų prie Jėzaus garbės, Viešpaties valios vykdymo. Aš tikiu, tuo būdu bus garbė ir visiems tautiečiams, ir Lietuvai Tėvynei.

Sekantį palinkėjimą norė-

EUROPOS BENDRUOMENĖ

Rytai veržiasi į Vakarus

K. BARONAS, Vokietija

Didelį vaidmenį Europos (o gal ir pasaulio) ekonominiame bei politiniame gyvenime atlieka Europos Bendruomenė, sudaryta iš Belgijos, Danijos, Vokietijos, Prancūzijos, Graikijos, D. Britanijos, Airijos, Italijos, Liuksemburgo, Olandijos, Portugalijos, Ispanijos. Vyriausioji jos organai yra parlamentas, ministerių taryba ir europinis teismas. Parlamentą sudaro paskirų valstybių atstovai, renkami penkeriems metams pagal valstybių gyventojų skaičių. 81 atstovą siunčia Vokietija, Prancūzija, D. Britanija, Italija, 60 – Ispanija, 25 – Olandija, 24 – Belgija, Graikija, Portugalija, 16 – Danija, 15 – Airija ir 6 – Liuksemburgas.

Parlamentas posėdžiauja Strasburge ir šiuo metu jam pirmininkauja Vokietijos krikščionių demokratų partijos narys Egon Klepsch. Kartais posėdžiai taip pat šaukiami Liuksemburge, o paskirų komitetų posėdžiai gali įvykti ir Briuselyje, pvz. norint panaudoti sankcijas prieš kokią nors valstybę, nes Š. Atlanto būstinė yra Belgijos sostinėje.

Tarybą sudaro valstybių užsienio reikalų ministrai, tačiau posėdyje jiems gali atstovauti ir viceministrai.

Europos B-nės teismo būstinė yra Liuksemburge. Teismai sudaro 13 teisėjų, kuriuos skiria valstybės šešeriem metams. Iš savo tarpo teisėjai išrenka trejiems metams pirmininką.

Taip trumpai atrodo svarbiausi EB organai, prie kurių dar galima būtų pridėti plieno, anglies ir kt. Bendruomenės organus, neaplenkiant finansų ir numatomos bendros valiutos, angliškai vadinamos "European Currency Unit" (ECU), kurios vienetas dabar jau lygus dviem Vokietijos markėm. Milijardinį biudžetą sudaro maitų pajamos, paskirų valstybių dalis gyventojų

čia jungti su Kanados lietuvių katalikų centro pirmininko V. Tasecko linkėjimu, pasakytu Verbu sekmadienį iškilmingo atsisveikinimo metu Anapilyje: Lietuvos nepriklausomybės atgavimas buvo stebuklas, dabar reikia antro stebuklo – dvasinio tautos atgimimo.

Ačiū Jums, gerieji tautiečiai, už malonią viešnagę Kanadoje. Ačiū už jautrias Jūsų širdis Lietuvos reikalams, už dosnias aukas Adomo Jakšto spaustuvės statybai. Jūsų gerumas, ištikimybė Dievui ir Tėvynei praplėtė mano širdį ir žvilgsnį, kad toliau matyčiau ir plačiau apimčiau savo maldose ir Jūsų reikalus.

— *Ačiū Jums, Ekscelencija, už Jūsų ryžtą tokiai misijinei kelionei, teikusiai dvasinę atgaivą mūsų tautiečiams Kanadoje, ir už šį pokalbį.*

Vienas didžiųjų Lietuvos vyskupų projektų – spaustuvės statyba Kaišiadoryse. Nuotraukoje – Kaišiadorių vyskupas J. MATULAITIS, aiškina Anapilyje atsivežtą architekto projektą klebonui kun. J. STĄSKUI ir prel. PR. GAIDAI

A+ PRANUI ENSKAIČIUI mirus,

jo žmonai, sūnui ALGIUI su šeima ir kitiems artimiesiems nuoširdžiai užuojautą reiškia –

Br. ir E. Gudinskai,
Simcoe, Ontario

BRANGIAI MAMYTEI A+ ANELEI NUTAUTIENEI Niujorko mirus,

dukras – ALDONĄ KVEDARIENĘ, DANĄ SURDĖNIENĘ, GENĘ GEDMINIENĘ, vaikaičius, jų šeimas ir kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame –

Regina Bražukienė
Ona Jakimavičienė
Alvina ir Vladas Ramanauskai
Teresė ir Liudas Bražukai
Ramunė ir Robertas Alexander

MYLIMAM TĖLIUI A+ ADOMUI DZIEMIONUI Punsko parapijoje mirus,

jo dukrą JULYTĘ KAMAITIENĘ ir sūnų
ALGIMANTĄ DZIEMIONĄ bei jų šeimas nuoširdžiai užjaučiame bei kartu liūdime –

M. J. Čebatoriai
B. D. Kriaučiūnai
T. P. Kareckai
D. B. Mačiai
B. B. Venslovai
A. V. Apanavičiai
K. I. Rudaičiai
H. P. Balytai
O. A. Godeliai

Viešpatie, žmonėms tu liepi
sugrįžti į dulkės.
Juk tavo akivaizdų tūkstantis
metų – kaip diena vakarykštė praėjus.

PADĖKA A+ JONAS PUTERIS, mūsų mylimas vyras, tėvas ir senelis mirė 1992 m. vasario 14 d. Toronte

Nuoširdžiai dėkojame Prisikėlimo parapijos klebonui kun. A. Simanavičiui, OFM, ir kitiems kunigams lankiusiems vėlionį ligoninėje, namuose ir atšaukusiems Mišias, o taip pat Nekaltai Pradėtosios Marijos seselėms, dalyvavusioms laidojimoje, vargonininkei Danguolei Radtke ir Daliai Viskontienei už giedojimą šventovėje, St. Jokubaičiui, atsisveikinusiam šaulių vardu ir kitiems šauliams, budėjusiems prie karsto, KLK moterų draugijos Prisikėlimo parapijos skyriui už rinktas aukas ir užuojautą.

Nuoširdus ačiū visiems mieliems draugams ir giminėms, pareiškiusiems užuojautą žodžiu bei raštu, aukojusiems Mišioms, "Vaiko tėviškos namams" ir kitiems, už gėles, gautas telegramas iš Lietuvos ir kitur, karsto nešėjams, B. Stanulienei už paruoštus užkandžius ir draugėms už pyragus.

Mūsų nuoširdi padėka visiems –

žmona Anelė, sūnus Romas, marčios –
Donata ir Daina, vaikaičiai –
Lidija, Rima, Laura ir Algimantas

MEDELIS CONSULTING 1407 Sarcee St., Oshawa, Ont. L1G 4N2 Tel. 1-416-434-1847 FAX 1-416-728-5745

• Visos paslaugos atskirai išskaitomos iš Lietuvos: išskvietimai, bilietai, drauda • Telefaksu perduodami laiškus, žinutes išsiskaitomos per trumpiausią įmanomą laiką • Iš mūsų valiutines sąskaitas Vilniuje išmokam paramą jūsų giminėms Lietuvoje amerikietiškas doleriais arba dažnai skirsdami perduodam asmeniškai • Atstovaujame Diplomatus dantistų akcinei bendrovei Lietuvoje su kabinetais didesniuose miestuose, kurie, jums užsakius, gydyti ir protezuos dantis jūsų giminėms, naudojant vakarietišką technologiją, maždaug už ketvirtadalį kanadiškos kainos. Darbas garantuotas ir greitas. Raštiškas įvertinimas su numatyta kaina bus pateiktas jums per savaitę po giminių apžiūros. Kreipkitės į ALGI ar STEFA MEDELIS visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius. Reikalui esant atvažiuojame į namus.

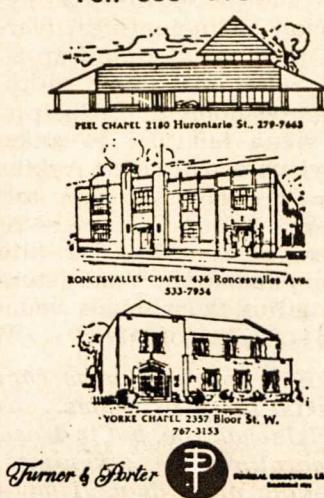
KELIONĖS Į LIETUVĄ TORONTAS-KOPENHAGA-VILNIUS su STERLING AIRWAYS ir LIETUVOS AERO LINIJĄ Išskirskite balandžio 23 ar 30 d.d. ir grįžkite iki gegužės 27 d. TIK 999.00! + mokesčiai ir drauda.

Pagal pageidavimą paruošiam keliones ir sekančiomis trasomis:
Torontas – Varšuva – Vilnius
Torontas – Frankfurtas – Vilnius
Torontas – Vieną – Vilnius
Torontas – Ciurichas – Vilnius

ALGIS MEDELIS
trečiadieniais 11-17 val.
kreipkitės asmeniškai

Kennedy Travel Bureau Ltd.
296 Queen Street West
Toronto, Ontario M5V 2A1
Tel. (416) 593-0600 FAX 593-0604

**Turner & Porter
laidotuvių namai**
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

“Vaiko tėviškės namai”

Tai pagalbos fondas, pasiryžęs gelbėti našlaičius ir beglobius vaikus iš sovietinio režimo struktūrų ir steigti krikščioniškos linkmės auklėjimo institucijas Lietuvoje. Naujos organizacijos vardu rašo jos pirmininkas monsinyoras Vytautas Kazlauskas

BRANGŪS TAUTIEČIAI,

Dėkoju Jums už rūpestį našlaičių globos reikalais Lietuvoje. Mūsų draugijos ir Pagalbos fondo tikslas yra tėviškės namų steigimas beglobiams vaikams. Darbas vyksta gana pamažu, nes dabartinėmis Lietuvos sąlygomis jį pagreitinoti neįmanoma. Džiaugiamės, kad, nepaisant daugybės kliūčių, jau matosi konkretūs rezultatai.

Nuo 1992 m. vasario 18 d. Vilniuje esame apgyvendinę “SOS-Kinderdorf International” atstovą, kuris čia rūpinsis vaikų kaimo statyba. Jau parinktas žemės sklypas Pavilnyje. Yra parinkti du architektai, kurie intensyviai dirba kaimo projektavime. Neseniai mus apėmė vokiečių architektas iš tarptautinės “SOS-Kinderdorf” organizacijos centro. Jis susipažino su mūsų pasiūlymais ir davė atitinkamus nurodymus dėl projektavimo darbų. Tarptautinės organizacijos atstovas švedas Tom Malvet, kuris, gyvendamas Vilniuje, rūpinsis vaikų kaimo steigimu, taip pat Latvijoje ir Estijoje, mano, kad projektavimo ir kiti parengiamieji darbai bus galutiniai užbaigti spalio mėnesį. Dar prieš žiemą bus galima pradėti kaimo statybą. Ieškome geros statybinės įmonės, kuri pirmiausia apskaičiuotų, kokias statybinės medžiagas reikės importuoti iš užsienio – Vokietijos, Švedijos. Viską finansuoti yra įsipareigojusi tarptautinė organizacija, kuri jau renka aukas Švedijoje. Kaimo statybos darbai užtruks apie pusantį metų. Bus pastatyta apie 20 namų: 15-kai našlaičių šeimų, vaikų darželis, salė, direktoriaus ir administracijos namas, svečių namas ir kt. Šis našlaičių kaimas galės sutalpinti apie 120 vaikų. Kaimo pastatymas bus tik pasirenkamas tikrajam darbu: našlaičių auginimui ir auklėjimui. Jau planuojame motinų parinkimo ir parengimo akciją, ieškome tinkamų asmenų kitoms auklėjimo ir administravimo pareigoms.

Kadangi tarptautinė organizacija Lietuvai tuo tarpu galės padėti tikrai vieną vaikų kaimą, kitais beglobiais vaikais turime rūpintis savo jėgomis. Tam tikslui esame įsteigę Pagalbos fondą “Vaiko tėviškės namai”. Paskatinti jau trauks tautiečių atsiliepimo ir paramos iš Kanados, JAV, Australijos, panašią našlaičių globos programą ryžtames išplėsti visoje Lietuvoje. Prieš keletą dienų pasirašėme sutartį su Marijampolės rajono architektais, kurie yra įgalioti vaikų gyvenvietės projektą parengti šalia Marijampolės. Parengiamieji projektavimo darbai jau buvo vykdomi nuo gruodžio pradžios. Iš keturių esminių pasiūlymų su ekspertų pagalba buvo parinktas vienas, kuris, atrodo, geriausiai atitinka tokios institucijos poreikius. Sutartimi Marijampolės architektų grupė yra įsipareigojusi iki birželio mėnesio atlikti vaikų gyvenvietės detales išplanavimo, vandentiekio ir kanalizacijos tinklų, valymo įrengimų, vandenvietės, elektros ir apšvietimo tinklų, telefonizacijos ir gatvių įrengimo projektus, suprojektuoti tris individualius gyvenamus šeimoms namus, individualių tėtų namų, individualių gyvenvietės seniūno (direktoriaus) namų ir pritaikyti juos statybai pagal detales išplanavimo projektą. Šio projektavimo darbų kainą yra 350.000 rublių. Kainoms sparčiai kylant, žinoma, turės pakilti ir šių darbų kaina, bet manoma, kad ji neviršys 400.000 rublių (apie 4000 dol.).

Tikimės, kad bent dalį šios sumos galėsime surinkti Lietuvoje: paramą yra pažadėjusios Marijampolės rajono ir miesto valdžios, kai kurios ministerijos, kai kurie pramonininkai ir pavieniai asmenys. Užsienio remėjų suaukotas lėšas mums rūpi išsaugoti kapitalinei statybai, kuri Marijampolės gyvenvietėje prasidės jau ateinančią vasarą (liepos ar rugpjūčio mėnesį). Tikimės, kad šį gyvenvietės galės išaugti kiek anksčiau negu Vilniaus Vaikų kaimas, nes čia labai geranoriškai bendradarbiauja vietinė valdžia.

Lygiagrečiai yra tariamasi ir su Kauno miesto pareigūnais dėl žemės sklypo Kauno apylinkėse. Jau yra numatytas toks sklypas prie Romainių gražioje vietoje. Tikimės, kad ir šioje vietoje netrukus bus galima pradėti projektavimo darbus.

Keletas aukotojų yra išreiškę pageidavimą pastatyti namelius Zemaitijoje. Esame numatę gražią vietą Kaltenūose, Šilalės rajone. Vietinis klebonas labai remia šią idėją. Su jo pagalba gal būt netrukus ir ten bus galima projektuoti našlaičių šeimoms gyvenvietę. Turime pasiūlymų taip pat Ignalinos apylinkėje ir kitur. Neįmanoma viską apimti iš karto.

SOS Vaikų kaimų draugija Lietuvoje veikia dar tik nuo 1991 m. gegužės mėn. Steigėjų grupę sudaro 16 asmenų. Valdyba susideda iš 6 asmenų. Be manęs ir dviejų užsieniečių tarptautinio centro atstovų, į ją įeina: Virgilijus Matula, kultūrininkas, Vytautas Gelgota, inžinierius, Vladas Prėnas, inžinierius. Pagalbos fondas “Vaiko tėviškės namai” veikia nuo 1991 m. Kalėdų. Jo steigėjų grupė yra ta pati. Ta pati yra ir valdyba, išskyrus du užsieniečius. Balandžio 11 d. yra numatomi šių dviejų organizacijų visuotiniai susirinkimai. Norime priimti apie 20 naujų narių, tarp kurių, keletas kunigų, keletas deputatų ir žinomų visuomenės veikėjų. Galbūt iš naujo bus perrinkta ir valdyba. Lietuvoje kol kas yra labai sunku surasti tinkamų asmenų visuomeninei veiklai, ypač labdarai. Visi dirbantieji yra perkrauti pareigomis.

Ivairių našlaičių būklė Lietuvoje tikrai yra apvertkta, bet apvertkta ne ekonominiu, o pedagoginiu-psichologiniu, moraliniu-humanitariniu atžvilgiu. Pavyzdžiui, Kauno I Vaikų namai, Partizanų gatvėje. Juose yra apie 70 vaikų, kuriuos aptarnauja apie 80 tarnautojų. Vaikai padalinti į grupes pagal amžių po 10-12 vaikų. Kiekvienai grupei yra skirtos trys prižiūrėtojos. Jos savo darbą atlieka pamainomis po 8 val. Nė prie vienos iš jų vaikas negali prisirišti kaip prie motinos, kuriai tikrai rūpėtų jo likimas, jo ateitis. O toks motiniškas rūpestis augančiam vaikui yra nepaįmanomas. Gyvenamo ploto, maisto, drabužių, žaislų čia vaikai turi daugiau negu reikia, bet jiems trūksta esminių dalykų: motinos ir tėviškės namų šilumos. Jokia finansinė parama, jokie dovanų siuntiniai iš užsienio negalės šių našlaičių būklės pagerinti. Jeigu visų Vaikų namų administracija būtų sąžininga, iš valdžios gaunamų lėšų pilnai užtektų našlaičių išmaitinimui, apgimimui, išlaikymui. Visa bėda, kad dauguma administracijos tarnautojų yra dar seno režimo žmonės, kurie niekada negalės nusikratyti savo senų įpročių. Užsienio paramos yra daugiausia vertos daugiavaikės šeimoms, kurių valdžia beveik neremia, negu tie senoviški Vaikų namai.

SOS Vaikų kaimų ir Vaiko tėviškės namų tikslas kaip tik ir yra išlaivinti vaikus bei kūdikius iš tokių “koncentracijos stovyklų” ir sukurti jiems galimai natūralesnę aplinką, kurioje jie galėtų išaugti normaliais žmonėmis.

Norėdamas pagreitinti šį procesą, Pagalbos fondas “VTN” mėgina tuoj pat našlaičiams steigti tokius tėviškės namus. Deja, iki šiol pasisekė sukurti tik tris šeimas: dvi Kaune ir vieną Marijampolėje. Visos pastangos surasti našlaičių šeimoms apgyvendinti atitinkamas patalpas iki šiol nedavė vaisių. Kauno miesto merija ir švietimo skyrius yra pažadėję bendradarbiauti. Norime našlaičių šeimas iš karto apgyvendinti laikinose patalpose, kad, pastčius gyvenvietes, jas būtų galima tuoj pat ten perkelti.

Sutinkame nemažą ir juridinių kliūčių. Senasis “Šeimos kodeksas” dar nėra pakeistas. Pagal jį vaikus ir kūdikius savo globon gali paimiti tik valstybinės institucijos. Rengiamo kreipimasi į Aukščiausią tarybą, kad kodeksas būtų tuoj pat pakeistas. Mums pritaria vyriausybės nariai ir daugelis deputatų.

Esame pasirengę bendradarbiauti su visomis vaikų globos organizacijomis, kaip Vaikų fondas, “SOS vaikai”, “Gelbėkime vaikus” ir kt. Visų tikslas yra bendras – našlaičių globa. Darbo ir rūpestio yra tiek daug, kad jų pakaks visiems. Konfrontuoti ar varžytis su kuo nors visiškai nesirengiame. Kiek mums žinoma, kitos organizacijos savo veiklos programose numato tikslai laikiną našlaičių globą: šėlimu, dovanų dalijimu, stovyklomis, teisių gynimu ir t.t. Mes norime iš es-

mės pakeisti visą globos sistemą. Čia vaikui būtų duodama tai, ko jis yra netekęs: motina, šeima, namai, gyvenvietė, kaimas. Užtikrinama šeimyninė globa ir pagalba nuo gimimo iki savarankiško išėjimo į gyvenimą.

Gerai žinome, kad tai yra labai didelis, mūsų jėgas viršijantis užmojis. Neišdrįstume nė pradėti, jeigu nesitiktume užsienio lietuvių paramos ir bendradarbiavimo. Kad neapsirikome, liudija Kanados lietuvių katalikų moterų draugija, Lietuvos dukros Čikagoje, lietuvių moterų klubas Vašingtone, Sydney lietuvių Caritas, lietuvių katalikų religinė šalpa, kitos organizacijos ir daugelis pavienių asmenų. Visiems dėkojame ir ryžtames darbą tęsti toliau. Atleiskite, kad per keletą mėnesių negalėjome Jums nieko konkretaus pranešti. Kiekviena pradžia sunki. Ypač ji sunki dabartinėje Lietuvoje. Trūksta laiko, trūksta bendradarbių. Esame tikri, kad padėtis greitai pagerės, informacija padažnės, ryšiai sustiprės. Džiaugiamės, kad ateinančią vasarą daugelis užsienio lietuvių rengiasi aplankyti Lietuvą. Su visais norime pasimatyti ir pasitarti. Visų labai laikiame. Pinigus dar galime laikinai palikti užsienio bankuose. Juos bus galima perkelti į Lietuvą, kai ateinančią vasarą prasidės kapitalinės statybos darbai.

Ekonominė padėtis Lietuvoje dabar yra labai sunki. Kainos siaubingai kyla. Ekspertai vis dėl to mano, kad vieno namo pastatymo kaina šiemet dar neviršys 10.000 dolerių. Kaipt bus toliau, niekas nežino. Dėl to ir skubame projektuoti ir vykdyti statybas, kol dolerio vertė yra labai aukšta (šiuo metu Lietuvos bankas už vieną dolerį mokė 110 rublių). Tikimės, kad mūsų remėjai supras dabartinę Lietuvos padėtį ir, kiek galėdami, stengsis prie jų prisitaikyti.

Remėjų atminimas bus įamžintas, jų vardų pavadinant atskirus namus gyvenvietėse. Be to, našlaičiai jau atminimą įamžins savo kasdieninėje maldoje.

Jūsų rūpestių našlaičiams patatyti namai drauge bus ir Jūsų namai. Jų gyventojai Jūsų visada lauks kaip brangių svečių.

Pagalbos fondo “Vaiko tėviškės namai” vardu
Kun. V. Kazlauskas

JAV-se norintys paremti “Vaiko tėviškės namų” steigimą Lietuvoje tai gali padaryti, rašydami čekius “Lithuanian Catholic Religious Aid” ir juos pasiųsdami šiuo adresu: 351 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207, USA. Auka skiriama “Vaiko tėviškės namams” per LKRS nurašoma nuo mokesčių.

Kanadoje aukas galima siųsti į Kanados lietuvių katalikų moterų atidarytą sąskaitą šiuo adresu: A. Sungailienė, 1 Aberfoyle Cres., Suite 1106, Etobicoke, Ont. M9X 2X8, Canada.

Pagalbos fondo “Vaiko tėviškės namai” adresas Lietuvoje: Druskininkų 4-1, 3000 Kaunas, Lithuania. Tel. 228-224.

Ignalinos jėgainės problema

“Business Week” 1992 m. kovo 16 d. laidoje, Mokslo ir technologijos skyriuje, išspausdino Ignalinoje parengtą pranešimą, keliantį ir nemažai rūpestio ryšium su tos jėgainės saugos problemomis. Viena iš penkiolikos 1950 m. Sovietų Sąjungos statytų elektros jėgainių ir kartu būtinio atominiams ginklams platinio gamybai pramonijai, tokio tipo centrinė, nėra saugi. Ji neturi net nuo atominės radiacijos apsaugos gelžbetoninio gaubto.

Rusų specialistai palengva iš Ignalinos išvažiuoja. Taipgi trūksta mašinoms dalių. Fizikos ir inžinerijos tyrimų instituto direktorius Jurgis Vilėmas pareiškęs, kad trūksta lėšų apsaugos stiprinimui, ir čia labai reikalinga Vakarų pagalba. Ignalinos jėgainė remiasi pigiu grafitu moderuojamu reaktoriumi. Tas būdas Vakarų pasaulyje nebeegzistuoja. Kanados tipo sunkaus vandens moderuojami natūralaus uranijaus generatoriai laikomi pranašesniais net už JAV reaktorius. Černobilio tipo reaktorius uždaryti yra labai komplikuoti ir brangu.

Ignalinos elektros jėgainė kelia rimtą pavojų Lietuvos ir aplamai Europos didmiesčių gyventojams. Pirmiausia reikėtų išspręsti lėšų klausimą kreipiantis į Pasaulinį banką, nes tai pasidaro bendras apsaugos reikalas. Be to,

Lietuvos našlaitė, laukianti visuomenės pagalbos ir šeimines globos. Šis atvirukas gautas iš organizacijos Pagalbos fondas “Vaiko tėviškės namai”

Kitataučių spaudos puslapiuose

Šv. Kazimiero relikvija

1484 m. laidojant šv. Kazimierą į jo karstą buvo įdėtas medinis kryžius. 1677 m. atidarius šventojo karstą, Lietuvos etmonas ir Vilniaus vaivada Mykolas-Kazimieras Pacas šį kryžių išprašė iš Vilniaus vyskupo. Iš jo lipdytinių pagražinimų skulptorius Pietro Peretti pagamino mažesnę kryželį su Pacų herbu ir 14 sakralinio turinio scenų. Šis kryželis Pacų šeimoje išbuvo ligi 1831 m. Paskutinis šios giminės narys gen. Liudvikas Pacas padovanojo jį savo ginklo bičiuliui gen. Ignatui Prondzinskiui. Pastarojo šeimoje šis kryželis išbuvo ligi 1987 m., kai Barbora Prondzinska-Manes, vykdydama savo motinos Irenos valią, padovanojo jį Šv. Tėvui Jonui-Pauliui II, kuris jį kaip votą paliko Krokuvoje, Vavelio katedroje. Šis kryželis dabar laikomas šios katedros lobyne. (Iš “Gazeta Wyborcza”, 1992 m. kovo 30 d.).

Kitas lenkų laikraštis “Lad”, persispausdindamas šį pokalbį, komentuoja: “Į kiekvieną pažiūrą, turinčią kokį nors nacionalumo bruožą viešojo nuomonė turėtų atkreipti dėmesį.”

(“Lad” 1992 m. sausio 12 d.).

Pensijos sribams

Niujorke leidžiamo rusų kalba dienraščio š. m. kovo 13 d. laidoje Valdas Aniauskas rašo:

“Iki šio meto Lietuvoje tautos sąskaita klesti tie asmenys, kurių rankos yra suteptos kovotojų už laisvę, pokarinių partizanų — ‘miško brolių’ krauju. Tik visai neseniai, galų gale, buvo pakeistos ankstesnės lengvatų visokiems vadinamiems ‘personaliniams pensininkams’, t. y. pasenusiems komunistams, kurie kildavo labai aktyviai dalyvavo fiziniame ir dvasiniame lietuvių tautos genocide. Pasirodė, kad jie, tie asmenys, bemaž dvejus metus gaudavo savo ‘personalines pensijas’ jau iš nepriklausomos Lietuvos!”

Rašytojo pasisakymas

Varšuvos dienraščio “Życie Warszawy” š. m. kultūrinio priedo trečiojo laidoje buvo išspausdintas ilgas pasikalbėjimas su rašytoju Grigorijū Kanovičiu, kuris tarp kitko pasakė:

“Rašau rusiškai, bet neesu rusų rašytojas. Rusai nelaiko mano kūrybos rusiškai, nes rašau apie žydus. Žydai nepriima manęs prie žydų rašytojų, nes rašau rusiškai. Lietuviai nepripažįsta manęs lietuvių rašytoju, nes rašau rusiškai apie žydus. Šiuo metu mano, kaip rašytojo, padėtis pablogėjo ta prasme, nes tapau lyg ir svetimu rašytoju savo krašte. Dabar rusų kalba Lietuvoje yra tokia pat svetimai, kaip ir anglų, vokiečių bei prancūzų kalbos. Mano padėtis nėra kritiškai bendros padėties Lietuvoje vertinimui. Kalbėdamas apie savo, kaip rašytojo, vaidmenį manau, kad turiu savo perspektyvinį tikslą ir planus, kuriuos turiu įgyvendinti — parašyti apysaką apie karą, apie to meto klajojimą Rusijoje ir Kazachstane. Noriu taip pat parašyti apie savo dviejų sūnų emigraciją, kuri vienas išvyko Izraelin, kitas — Kanadon. Kalbant apie mano paties emigraciją, tai turbūt nebus progos apie tai rašyti, nors, kalbėdamas apie emigraciją, niekad kategoriškai jos neatmetu” J.B.

Neracionalus pasisakymas

JAV-bėse leidžiamas lenkų laikraštis “Orzel Bialy” išspausdino pokalbį su Lietuvos lenkų veikėju Jan Ciechanowicz, kuris pasakė: “Greičiau-siai jau prieš 15-20 metų so-

reikėtų nustatyti Lietuvos energetikos politiką — ar Lietuva nori būti energijos eksportuotoja ir ar šiluminės energijos produkcija turi būti paremta uranijumi, nafta, dujomis ar anglies degalu. Atitinkamos ministerijos Lietuvoje turėtų daugiau informuoti, ko Lietuvos energetikos politika siekia. Tada mes iš savo pusės darysime ką galėsime, kad tie tikslai būtų laiku pasiekti.

P. A. Povilaitis

Užsimota stambiam projektui

J. E. vyskupo Juozo Matulaičio, Lietuvos vyskupų konferencijos įgaliotinio rūpintis naujos Adomo Jakšto Lietuvos Katalikų Bažnyčios spaustuvės reikalais, kreipimasis

BRANGŪS TAUTIEČIAI, MIELI TIKINTIEJI IŠEIVIUJOJE!

Ačiū Jums už meilę ir ištikimybę Dievui ir Tėvynei. Jūsų ištverminga meilė, pareikšta maldomis, darbais, įvairiais renginiais, pasiaukojimu dėl Tėvynės buvo mums gerai žinoma Lietuvoje. Net platusis Atlanto vandenynas nepajėgė nutolinti jūsų nuo Lietuvos rūpesčių, jos gyvybinių siekių. Jūsų jautrią širdį jautė tautiečiai ir Sibiro tremtyje, ir kolūkių vergijoje.

Prasidėjęs Lietuvoje atgimimas rado atgarsį ir Jūsų gero širdyse dar uoliau kovoti dėl Tėvynės laisvės, taikio priemonėmis ginant Lietuvos reikalus, ieškant pasaulio tautų ir jų vyriausybių užtarimo.

Ačiū Viešpačiui už tą stebuklą, kad tos okupacijos vergijos grandinės nukrito. Ačiū visiems tautiečiams už didžią kovą ir pasiaukojimą dėl Tėvynės nepriklausomybės atgavimo.

Nepriklausomybės įtvirtinimo kelias po sunkių ir ilgų priespaudos metų yra dar ilgas ir pilnas didelių darbų ir rūpesčių.

Švietimo ministeris Darius Kuolys 1991 m. Vilniuje atietininkų suvažiavime pasakytose kalboje pasakė: “Kokios mes laukiam Lietuvos — ar tik laisvos? Ne! Laisvos ir doros, ant teisingumo pamatų statomos Lietuvos”.

Katalikų Bažnyčia Lietuvoje labiausiai buvo puolama bedieviškos vyriausybės. Buvo sunaikintos visos jos institucijos, daug kunigų ištremta, uždaryta daug bažnyčių, uždaryti visi vienuolynai ir t.t.

Dabar pačiai Bažnyčiai yra daug rūpesčių, sunkenybių greitai sutvirtėti, kad kitiems galėtų padėti sėkmingai keltis.

Tarp tų daugelio rūpesčių — kaip katechizacija, atkūrimas katalikiškų organizacijų, atstatymas vienuolynų, naujų bažnyčių, Lietuvos vyskupų konferencija priėmė nutarimą įsigyti katalikišką

spaustuvę. Prieš karą Lietuvoje buvo keletas katalikų spaustuvių, bet dabartinė vyriausybė nerado galimybių grąžinti nė vienos.

Buvo kreiptasi į Vokietijoje esančią šalpos organizaciją “Kirche in Not”, kuri pažadėjo dovanoti spaustuvei įrengimus, bet patys turime savo lėšomis pasistatyti spaustuvei pastatą.

“Kirche in Not” specialistų nurodymu, pagal jų užduotį Vilniaus projektavimo institutas jau projektuoja ir šiais metais gegužės mėnesį turime pradėti statybos darbus. Projektinė kaina pastato buvo numatyta apie du milijonus rublių. Dabar statyba ir medžiagos staigiai pakilo iki 30 ir daugiau kartų, tad pastato kaina jau dabar kainuos 60-80 milijonų rublių, o gal ir daugiau. Spaustuvė bus statoma Kaišiadoryse, tarp Vilniaus ir Kauno.

Kviečiame visus geros valios tautiečius būti Adomo Jakšto spaustuvės Kaišiadoryse statytojais, rėmėjais savo aukomis. Jūs tuo pačiu būsite gerieji pagalbininkai Katalikų Bažnyčios Lietuvoje, nes per katalikišką spaudą prisidėsite ir prie tautos evangelizacijos ir dorinio jos pakilimo.

Vysk. Juozas Matulaitis

Pastaba. Aukų telkimu šiam projektui rūpinasi Kanados lietuvių katalikų centras. Sąskaitos numeris Priskėlimo kredito kooperatyve Toronte 162387.17. Čekius prašoma rašyti savo parapijų vardu, nurodant, kad auka skiriama A. Jakšto spaustuvės statybai. Bus išduodami mokestiniai kvitai.

Knygų rīšykla
"SAMOGITIA"
meniška įrīša
knygas bei žurnalus.
A. Plėnys
3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8. Tel.(416) 625-2412

THE THRONE SPEECH

Find Out What's In It.

The Government of Ontario outlined its agenda for the new session of the Legislature on April 6, 1992, in the Speech from the Throne.

The speech emphasizes the importance of investing in Ontario:

- Investing in People
- Investing in Business
- Investing in Infrastructure
- New Investment Mechanisms
- Investing in the Environment
- Streamlining Regulation
- Affordable and Effective Public Services

A copy of the speech is available at no charge. Simply complete and mail the coupon below.

Please send me my copy of the Speech from the Throne.

English ☐ French ☐

NAME _____

ADDRESS _____

TOWN _____

PROVINCE _____

POSTAL CODE _____

Please mail this coupon to:
Throne Speech, Ministry of Government Services,
P.O. Box 995, Station F, Toronto, Ontario M4Y 2N9

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDAI!

Iki šiol šis fondas išleido per 700,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tikslai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio fondo šūkis: **“Kapitalas Lietuval, palūkanos — lietuvybei išieivijoje!”**

LAISVOJE TĖVYNĖJE

NAUJOJI SANDRAUGA

Initiatorių suvažiavime Vilniuje vasario 29 d. buvo įsteigta Rytų Lietuvos sandrauga, išrinkta jos taryba ir pirm. Augustinas Liepinis. Pasak priimtų įstatų ir programos, Rytų Lietuvos sandrauga yra visuomeninis įvairiausių Lietuvos piliečių sąjūdis. Sandraugos nariai remia nepriklausomą demokratinę Lietuvos respubliką, padės aukščiausiai tarybai ir vyriausybei spręsti aktualias Rytų Lietuvos problemas, puoselėti šios srities gyventojų kultūrą ir įvairovę, ginti piliečių teises. Idėjos gražios, bet daug kas abejoja, ar jas bus galima įgyvendinti. Sandraugos užuomazga jau būta užpėnai. Tada jas palaikydami atskirų žmonių, valdininkų, kitų organizacijų netolerantiškumas ir ambicijos.

KRIKŠČIONIŠKOJI DARNA

Vasario 22 d. buvo įsteigta Lietuvos krikščioniškosios darnos sąjunga. Ji yra politinė visuomeninė organizacija, veikianti partijos teisėmis, gerbianči Lietuvos respublikos įstatymus. Aptariant KDS tikslus, "Tiesos" rašoma: "Ji pilietinės visuomenės ir valstybės gyvenime pirmiausia iškelia bendradarbiavimo kas vertės: idealo meilę, proto gyumą, dorinį jautrumą, pasiryžimą tobulėti, darbštumą, optimizmą, toleranciją. KDS politinės veiklos tikslas – kurti ir stiprinti demokratine teisine valstybe, iškeliant žmogaus primatą valstybėje, krikščioniškų vertybių pagrindą tobulinti žmogaus ir tautos dvasią ir gerinti socialines ekonomines sąlygas jai atsirasti. Kiekvieno žmogaus gyvenimas turi būti vertingas ir kuriantis gerį. (...) KDS aktyviai remia Lietuvos valstybę, jos žmonių integravimąsi į europietiška pasaulį, kartu išsaugodama ir puoselėdama Lietuvos tautinių dvasinių vertybių ir tradicijų gyvybingumą..."

DEŠIMTASIS TILTAS

Vilnius turėjo devynis tiltus per Nerį, o dabar jos krantus prie universalinės parduotuvės sujungė dešimtas. Šiuo metu nutiesta tik metalinė pėstiesiems skirta tiltas. Jos ilgis – 135 metrai, plotis – 6,5 metro. Lietuvos tiltų statybos įmonės "Viadukas" atstovs L. Kobzario pranešimu, darbas buvo pradėtas prieš penkerius metus, bet jį teko nutraukti dėl metalo stygiaus. Perna metalo pavyko gauti mainų būdu iš Voronežo, tačiau dabar lėšų pritrūko Vilniaus miesto savivaldybės. Tad dešimtuosiu tiltu vilniečiai galės naudotis tik sekančiais metais. Dešiniajame Neries krante, kur baigiasi gelžbetoninė tilto dalis ir prasideda metalinė, reikės pastatyti kavinę, kurios stogas bus abi šio tilto dalis jungiantis grandis. "Viaduko" įmonė šiuo metu Lietuvoje stato penkis tiltus: du Vilniuje, vieną Kaune ir du Klaipėdoje.

ILGAU LAUKTAS SVEČIAS

Kovo 15-16 d.d. Vilniuje oficialiu vizitu lankėsi Atlanto sąjungos generalinis sekretorius Manfred Woerner. Vilniun jis atskrido po apsilankymo Varšuvoje,

Taline ir Rygoje. Kelionės tikslas – susipažinti su politine bei ekonomine būkle šiose valstybėse ir jų pasiruošimu įjungti Europos kolektyvinio saugumo sistemon. M. Woernerį priėmė Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirm. V. Landsbergis ir ministras pirm. G. Vagnorius. Svečiui buvo priminta, kad Lietuvos teritorijoje vis dar yra daug buvusios Sovietų Sąjungos kariuomenės dalinių. M. Woernerui Briuselyje atrodė, kad jau pradėtas rimtas tos kariuomenės atitraukimas, o Vilniuje paaiškėjo, kad šis reikalas esąs sudėtingesnis. Atlanto sąjungos generalinis sekretorius M. Woerneris pabrėžė, kad šiai karinei organizacijai rūpi Baltijos valstybių nepriklausomybė ir jų saugumas. Atlanto sąjungai priklausančios valstybės siekia skubaus sovietinės kariuomenės išvedimo iš nepriklausomų Baltijos respublikų. Atlanto sąjungos stabe jau galvojama apie nuolatinius ryšius su Lietuvos, Latvijos ir Estijos valstybėmis. Pokalbiuose su svečiu iš Briuselio buvo aptartos bendradarbiavimo galimybės politiniuose ir gynybiniuose reikaluose. M. Woerneris užtikrino, kad Atlanto sąjunga dėl ryšių su Rusija neatsisakys gerų santykių su Lietuva, Latvija ir Estija.

SIENŲ PROBLEMS

Tarp Lietuvos ir Rusijos federacijai priklausančios Kaliningrado srities tebėra neišspręstos sienų problemos. Kovo pradžioje sienų klausimus svarstė buvusiam Karaliaučiaus susitikusios Rusijos ir Lietuvos delegacijos. Rusų delegacijai vadovavo Kaliningrado srities administracijos vadovu pavaduotojas Vitalijus Toropovas, lietuvių delegacijai – užsienio reikalų ministerio pavaduotojas Voldemaras Katkus. Sienoms vis dar reikia jų galutinio nustatymo ir paženklinimo. Delegacijos patvirtino susitarimą, liečiantį bendrų ryšių kelių aptarnavimą pasienio zonoje. Nesutarta dėl magistralinių kelių, kurie kilpomis įeina Kaliningrado srities teritorijon. Tas kilpas būtų galima perkelti Lietuvon arba imtis bendros kelių priežiūros. Galutinai nesutarta ir dėl ankliaus pasiūlyto penkių pasienio punktų atidarymo. Problema sudaro pasienio punktai Kuršių nerijoje. Ją paskelbus turistinė zona, keleiviai turėtų būti įleidžiami iš abiejų pusių. Pakaktų tik laikyti iš anksto sutartus tokių svečių skaičiaus ribas. Sprendimo laukia Sovietų karo pavadintais Tilžės pasienio punktas per Nemuną nutiesto tilto viduryje. Į teritorinius Lietuvos vandenis įeina karinis jūros poligonas. Lietuvos atstovai nori, kad jame būtų nutraukti bet kokie kariniai Baltijos jūrų laivyno veiksmas. Rusijos atstovai tokius karinius laivyno manevrus norėtų vykdyti tais atvejais, kai jiems yra gautas Kaliningrado srities administracijos ir Lietuvos vyriausybės sutikimas. Šį klausimą teks svarstyti pasitarimuose su Baltijos karinio jūrų laivyno vadovybe.

V. Kst.

KLKB Rodney apylinkės valdyba rengia

MOTINOS DIENOS MINEJIMĄ

1992 m. gegužės 3, sekmadienį, 5 val. p. p.,
Rodney Lietuvių namuose.

Paskaitą skaitys kun. K. Kaknevičius.
Meninę dalį atliks – V. Ramanauskas
ir V. Pavilonis.

Po minėjimo kavutė.
Visi kviečiami iš arti ir toli.

Rengėjai

Hamilton, Ontario

HAMILTONO SPORTO KLUBO "KOVAS" apie 100 sportininkų rengiasi dalyvauti Š. Amerikos sporto žaidynėse šiose sporto šakose: krepšinio – vyrų "A" ir "B", jaunių "C", "D" ir moterų grupėse. Taipogi rungtyniaus kėliavimė, ledo ritulyje, šachmatuose ir lauko tenise. Žaidynės vyks gegužės 8, 9, 10 d.d. Toronte. Dėl smulkesnės informacijos kreiptis pas klubo pirm. Arvydą Šeštaką tel. (416) 829-2289, o dėl lauko teniso pas A. Grajauską tel. 522-2698. A.G.

DLK ALGIRDO ŠAULIŲ KUOPA gegužės 16 d. Jaunimo centre Hamiltone, 48 Dundurn St.N., rengia 25 metų veiklos minėjimą. Tuo pačiu laiku įvyks ir Vilniaus šaulių rinktinės Kanadoje suvažiavimas. Ta proga yra rengiamas koncertas, balius, kurį atliks solistė G. Čapkauskienė ir Hamiltono AV parapijos choras, vadovaujamas muz. D. Deksnys, akompanuojant muz. J. Govedui. Po koncerto vakarienė su vynu, veiks baras ir turtinga loterija. Šokiams gros orkestras "Žagarai". Stalai numeruoti. Bilietus kaina – \$16 asmeniui. Bilietus prašoma įsigyti iš anksto Petkevičių knygyne.

Aušros Vartų šventovėje gegužės 17 d., 10.30 v.r. – pamaldos šaulių intencija. Rengėjai laukia visų. Hamiltono šaulių kuopos valdyba

PER KLK MOTERŲ DR-JOS Hamiltono skyrių "Vaiko tėviškės namams" aukoj: \$100 – A. M. Garunkai; \$400 – a.a. Stasės Geidukytės atminimui metinių progos sesuo Regina Geidukytė; \$20 – a.a. Pr. Enskaičio atminimui A. Prunskus, M. J. Gimžauskai, A. V. Stanevičiai, Z. Riekiene; a.a. Stasės Pyragienės atminimui \$50 – Sofija ir Stasys Rakščiai, \$20 – Regina Geidukytė; \$100 – a.a. Arturo Grabosio mirties metinių atminimui žmona Janina Grabosienė.

KLKM dr-Jos Hamiltono skyriaus valdyba nuosirdžiai dėkoja už aukas.

LIETUVOS NAŠLAICIAM a.a. Prano Enskaičio atminimui aukoj: \$25 – A.A. Laugailai; \$20 – P. D. Juškevičiai, A. Mikutaitienė, J. E. Mažulaičiai, L. D. Stukai, J. Sauronienė, A. Kažemėkienė, S. M. Panavai, I. Vasiliauskienė, A. G. Povilauskai, K. H. Žilyčiai, O. G. Melnykai, G. A. Grajauskai; \$10 – A. S. Aušrotai, M. F. Gudinskai, A. Mikšienė, A. Lesčienė, P. Krivinskienė; \$5 – V. Pauliukienė, S. Sirtautienė. A.a. Stasės Pyragienės atminimui: \$20 – O. Adomauskienė. Už aukas dėkoja –

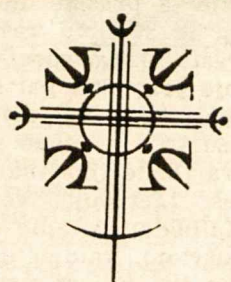
Pagalba Lietuvos vaikams komitetas

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvos namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lėšai (contact lenses).

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

The
Loughheed & Barnard
šeimoms ir tarnautojams

"Žmonės, kurie atjauna kitus"
Sudbury, Ontario

St. Catharines, Ont.

KAIŠIADORIŲ VYSKUPAS JUOZAS MATULAITIS, lydimas kun. V. Sabaliausko, lankėsi mūsų parapijoje ir vedė rekolekcijas. Įspūdingose pamoklose ragino tikinčiuosius čia ir Lietuvoje užmiršti skaudžią praeitį ir atleisti visiems už klaidas, jei norime, kad ir mums būtų atleista. Seniai bematėme tiek daug tautiečių rekolekcijose. Savo mažoje bendruomenėje visi pasijutomė tarytum didelėje šventėje. Gerbiamus svečius keliavimo priemonėmis aprūpino apylinkės bendruomenės pirmininkas Juozas Vysniauskas.

TIKINČIAJAI LIETUVAI šiemet surinkta beveik rekordinė 1,700 dol. suma.

NUOSIRDI PADĖKA gauta iš Panevėžio gimnazijos mokytojų už *Lietuvių enciklopediją*. Enciklopedijos persiuntimo išlaidas apmokėjo keletas asmenų, kadaise lankiusių mergaičių ir berniukų gimnazijas Panevėžyje. Knygas padovanojo, paruošė ir pristatė pastui Jonas Dervaitis.

S. ŠETKUS prieš keletą metų surinko ir kopijavimo mašina atspausdino tris knygas, pavadintas "Nuo Telšių iki Niagaros". Dabar išleido ir ketvirtąją dalį (298 psl.). Knygų tikslas – surinkti medžiagą mūsų išeiviskos praeities tyrinėtojams. Viena knyga anglų kalba, sudaryta maždaug iš 60 straipsnių, laišku, tilpusių "The St. Catharines Standard" dienraštyje, ir pavadinta "Fighting for Lithuanian Freedom". Kor.

Vancouver, B.C.

MOTINOS DIENOS MINEJIMAS rengiamas gegužės 10 d., o kitas renginys – gegužinė įvyks rugpjūčio 9 d.

KUN. V. BRAUKYLAI kovo 22 d. lankantis Vankuveryje, turėjome lietuviškas pamaldas Šv. Vincento ligoninės koplyčioje. Kunigas pasakė tai dienai pritaikytą pamokslą. Po pamaldų vyti bendrai pietavome Van Dusen botanikos sodo restorane. Šiais metais kunigo priėmimo rūpinosi Z. Kaulienė-Tumaitienė.

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS šios apylinkės veikla praeitais metais buvo gana gvyva. Buvo surengti visi pagrindiniai minėjimai, porą gegužinių, ir dalyvauta daugybėje demonstracijų už Lietuvos nepriklausomybę ir surinkta gausių aukų. Kanadai pripažinus nepriklausomą Lietuvą, buvo surengta padėkos diena, taip pat dalyvauta Baltijos kraštų padėkos dienoje. Š.m. KLB Britų Kolumbijos apylinkės valdyba sudaro: pirm. – B. Vileita, sek. L. Macijauskienė, ižd. J. Andersonas.

A. A. PETRAS BARONAS mirė kovo 6 d. Velionis buvo gimes 1915 m. Patrapijlyje, Rusijoje. Baigęs universitetą, gavo diplomatinę tarnybą Lietuvoje, sukūrė šeimą su pirmą žmona Aldona, užaugino du sūnus – Algį ir Remigijų. Pralaidęs audringus karo metus Europoje, velionis, kartu su šeima 1947 m. išvyko į Kolumbiją, Pietų Ameriką. 1952 m. jis persikėlė į Kanadą ir apsigyveno Vankuveryje, kur įsijungė į lietuvių veiklą. Velionis mokojo daug kalbų, kas jam padėjo gauti aukštą tarnybą Canadian Pacific Airlines bendrovėje, kur dirbo iki pensijos. Jam teko paliauti keliauti ir gyventi įvairiose Pietų Amerikos vietovėse. Laidotuvių rūpinosi sūnus – Algis, gyvenantis Winnipege, ir Remigijus atvykęs iš Kolumbijos, Pietų Amerikos. A.Š.

HAMILTON TRAVEL BUREAU
764 Barton St. E., Hamilton, Ont.
Reg. 1035989. Tel. 549-4149 arba
549-4140. Sutvarkome keliones į Lietuvą ir iš Lietuvos. Besilankančiams Kanadoje duodame sveikatos draudą. Pristatome Jūsų pačių sudarytus siuntinius į Lietuvą. Pervežame autobusu keleivius į Montrealį ir iš Montrealio.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, išsikūrus nuosavuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 36 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sąsk. iki ... 5%
santaukas ... 4.25%
kasd. pal. taupymo s-ta ... 3.75%
90 dienų indėlius ... 6.25%
1 m. term. indėlius ... 7%
1 m. term. ind. mėn. pal. 6.5%
3 m. term. indėlius ... 8%
RRSP ir RRIF (pensijos)... 5%
RRSP ir RRIF 1 m. ... 7%
RRSP ind. 3 m. ... 8%

IMAME UŽ:

asmenines paskolas ... 13.25%
nekiln. turto pask. 1 m. 8.75%
nekiln. turto pask. 3 m. 10.25%
Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas. Nemokama narių gynybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25,000.

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Lietuvių skautų suvažiavimas gegužės 23-25 d.d. įvyks "Dainavos" stovyklavietėje, surengtas skautininkų, skautininkių ir židiniečių skyrių vedėjų. Suvažiavimas įsijungs ir Akademinio skautų sąjūdžio nariai. Bus aptarti įvairūs klausimai, jubiliejinės 1993 m. skautų stovyklos reikalai. Pagrindinė suvažiavimo tema – "Su meile į ateitį".

Tradicinę Kaziuko mugę Niujorko lietuviams Kultūros židinyje skautai surengė kovo 8 d. Ji pradėta jaunimui skirtomis Mišiomis, kurias salėje prie altorėjo atnašavo jaunimo ir mokyklos kapelionas kun. Antanas Prakapas, OFM. Pamoksle jis priminė neseniai mirusį lietuviškosios skautijos pirmūną a.a. Petrą Jurgelą ir antrąsias Kovo vienuoliškosios metines. Mugę atidarė Lietuvos ambasadorius Jungtinėse Tautose Anicetas Simutis. Tada buvo padėta gėlių prie Laisvės paminklo Kultūros židinio kieme, sugiedotas Lietuvos himnas. Mugės rodiniais ir žaidimais buvo panaudota ne tik didžioji Kultūros židinio salė, bet ir visi kambariai, o apatinėje salėje lankytųjų laukė valgykla ir kavinė. Škart mugėje buvo ir nemažai kūrinių iš Lietuvos. Mugės dalyvių bene labiausiai domino pakaušinė gyvenančios dail. Dalios Rastienienės penki batikos technika atlikti darbai. Išėjęjai atstovavo dail. Adomo Galdiko nutapytas šv. Kazimiero paveikslas.

Los Angeles lietuvių kredito unijos 1991 m. veikla buvo aptarta metiniame narių susirinkime Tautiniuose lietuvių namuose š. m. vasario 23 d. Susirinkimas pradėtas pnamai mirusių narių prisiminimu – a.a. A. Audronio, J. Ambrozės, J. Klorio, V. Pažiūros, J. Saffrončienės ir A. Žaliūno. Kredito unijos valdybos pirm. R. Bužėnas pranešė, kad 1991 m. buvo 717 narių, o indėliai pasiekė beveik aštuonis milijonus dolerių. Paskoloms sumąžėjus, indėlių palūkanas taip pat teko sumažinti dėl JAV palietusių ekonominių problemų. Kredito komiteto pirm. I. Medziuko pranešimu, perna buvo išduotos 93 paskolos bendrai \$759,000 sumai. Priežiūros komisijos vardu kalbėjęs V. Černius pranešė, kad knygoje ir dokumentuose nerasta jokių nustatytos tvarkos pažeidimų. Jų nerado ir valdžios atsiųsti revizoriai. Valdybai papildyti, nepasitūlius kitų narių, buvo išrinktas J. Petronis, priežiūros komitetas – V. Černius.

Australija

Pertho lietuviai džiaugiasi Birutės ir Vyto Radzivanų atgaivinta tautinių šokių grupe "Šatrija". Jiems pavyko negauti lietuvių jaunimą papildyti australėmis, norinčiomis šokti lietuviškus šokius, ir "Šatrija" paversti mišriu merginų ir vaikų vienetu. "Šatrija" sausio 25 d. įsijungė etninių grupių koncertan, kuris buvo skirtas Australijos dienai. Atgaivintoji "Šatrija" taiggi dalyvavo Vasario šešioliktosios minėjime, o dabar šoka įvairiuose festivaluose, atskirų etninių grupių šventėse.

Melburno "Džiugo" tuntas tradicinę Kaziuko mugę surengė kovo 1 d. Ji pradėta iškilmingomis pamaldomis Šv. Jono šventovėje. Jose skautai dalyvavo uniformuoti, su vėliavomis ir giedojimo lietuviškas giesmes. Oficialioji mugės dalis įvyko Lietuvių namuose, kur dalyvių laukė pietūs ir loterija. Po pietų tuntu sueigai vadovavo ps. Povilas Kviecininkas. Rąjono vadas s. Narcizas Ramanauskas padėjo iš pareigų pasitraukiančiai tuntininkei v.s. Danutei Lynikienėi. Tuntininkės pareigas perėmė ps. Birutė Prasmaitė. Sueiga baigta simboliu laužu ir tradicine giesme "Ateina naktis".

Argentina
Vakaronę susipažinti su sėkmingai praėjusiu VII-ju pasaulio lietuvių jaunimo kongresu Argentinoje, Urugvajuje ir Brazilijoje vasario 21 d. Lietuvių centre surengė Argentinos lietuvių jaunimo sąjunga. Ją pradėjo sąjungos pirm. Jurgis Gaidimauškas, o programai vadovavo kongreso pirm. Ariana Rastauskaitė ir reikalų vedėjas Alfredas Ruplėnas. Vakaronės dalyvių su jaunimo kongreso įvykiais supažindino Ariana ir Daniela Rastauskaitės. Studijų savaitė vadovavęs prof. Ernestas Parselis nusiskundė, kad dalį programos teko perkelti jaunimo stovyklon Brazilijoje, nes tik tada buvo susilaukta pavėlavusių atstovų iš Lietuvos. Vakaronė baigta vaišėmis ir jų metu parodyta kongreso renginių vaizdojuosta.

Britanija

Lietuvių namuose Londone kovo 14 d. buvo diskutuojama D. Britanijos lietuvių sąjungos ateitis. Mat norima prisitaikyti prie Lietuvos atgaivos nepriklausomybės, atnešusios pasikeitimus ligišliuoliuose išeivijos organizacijų siekiuose. Diskusijas surengė DBLS direktorių taryba, į jas pakvietusi šios organizacijos narius, buvusius pirmininkus, garbės narius ir jaunimo atstovus. Diskusijos pradėtos DBLS pirm. E. Šovos tartu žodžiu. P. Varkalos įvadą ir K. Valterio pateiktą santrauką. Pagrindinis dėmesys teko DBL sąjungai ir Lietuvių namams bei jų turimam turtui. Jau anksčiau buvo girdėti balsų, kad tą turtą reikia atiduoti Lietuvai, bet diskusijose konkrečių nutarimų nebuvo padaryta. Konstatuota, kad išeivijos lietuviai dabar rūpinasi Lietuvos ambasados. Jungtinėse Tautose ir Vašingtone jas finansškai remia JAV lietuviai. Ambasadą Belgijoje Lietuvai nupirko Kanados lietuviai. Ilgalaikis dabartinio Lietuvos ambasados pastato Londone nuomos sutartis baigiasi 1997 m. kovo mėnesį.

Britanijos lietuviams teks spręsti šios ambasados reikalus. Sutartį būtų galima pratesti arba nupirkti kitą pastatą. Tačiau tokių planų įgyvendinimui reikėtų turėti apie pusę milijono svarų. Išlaidų atneš ir Lietuvos namų atnaujinimas bei jų pritaikymas ateities veiklai. "Europos lietuvių" leidyba per metus kainuoja 40.000 svarų. Šio laikraščio atečiai užtikrinti taip pat reikės finansinės paramos. Apie milijoną svarų būtų galima gauti už parduotą Lietuvos sodybą. Daug kam atrodo, kad su pardavimu neverta skubėti. Juk ateityje jos vertė dar labiau padidės. Parduoti galbūt reikėtų tik dalį Lietuvos sodybos. Tačiau ir šis pasiūlymas nebuvo priimtas. Lietuvai būtų galima padėti jos paskolos valstybinių laktų pirkimu ir jų palikimu savo įpėdinams.

AMBER

GLOBUS

Head office: 2300 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6S 1P2.
Tel. (416) 604-9750 FAX (416) 604-9748
Branch: 1880 Queen St.E., (prie Woodbine), Toronto, Ont. M4L 1H2.
Tel. (416) 698-3563 FAX (416) 694-2878.
Darbo valandos – pirmadienį, antradienį ir ketvirtadienį nuo 12 v.r. – 6 v.v., šeštadienį 10 v.r. – 2 v.p.p.

- Siuntiniai lėktuvu ar laivu
- Perduodam pinigūs
- Užsakome keliones
- Sutvarkome iškvietus ir vizas
- Paruošti maisto siuntiniai nuo 17 kg – \$95
- Pristatome lengvas mašinas, sunkvežimius
- Traktorius ir žemės ūkio mašinas
- Statybines medžiagas ir įrankius
- Gėles, persiunčiame kitus patarnavimus
- Persiuntimas garantuotas ir apdraustas
- Teiraukitės mūsų kainų sąrašo

SIUNTINIAI LĖKTUVU IŠSIUNČIAM
kas antrą šeštadienį, gaunami Rygoje per 9 dienas ir pristatomi Lietuvoje per savaitę.

FUTURE.I
REAL ESTATE LTD. REALTOR
Nijolė Baranaukaitė-Bates
Namų pirkimo bei pardavimo bendrovės atstovė
verslo 769-3300 namų 769-1835
• Patarnauja lietuvių kalba.
• Nemokamas namų įvertinimas.
2254 Bloor St.W. Toronto, Ontario M6S 1N6
Pirkite namus geresnei savo atečiai

KAIRYS
BALTIC EXPEDITING
517 Fruitland Road,
Stoney Creek, Ont. L8E 5A6

**Siuntiniai į
Baltijos kraštus**
Tel. (416) 643-3334
FAX (416) 664-6097

Pristatom Jūsų pačių sudarytus siuntinius į namus gavėjui, kuriam nereikia primokėti. \$3.50 už kg laivu, per 2 mėn. nuo išsiuntimo, \$5.90 už kg lėktuvu, per 2 savaites nuo išsiuntimo. Mažiausia siunta – \$15, maksimumo nėra.
Sudarom įvairius maisto ir medicininių reikmenų siuntas.
Pristatom pinigus, rūkytą mėsą ir medicininius reikmenis Lietuvoje.
Skambinti 9 v.r. – 8 v.v.; pristatyti – 10 v.r. – 6 v.v.; šeštadieniais – 10 v.r. – 3 v.p.p. arba pagal susitarimą.
Už mažą užmokestį paimsime Hamiltono rajone iš Jūsų namų. Mes esame EUROTRAX PARCEL SERVICE agentai.

Karių bei partizanų veidai

Parodos Lietuvos valstybės muziejuje – dailininko Antano Kristopaičio kūrinių

H. PAULASKAS

Lietuvos valstybės muziejaus direktorius Lietuvos valstybės muziejuje surengta labai įdomi ir aktuali šiauličio dailininko Antano Kristopaičio kūrinių paroda „Lietuvos kariai ir partizanai“.

Kai susipažinau su šiuo žmogumi, patraukė jo nuoširdumas, betarpiškumas. Nedidelis vieno kambario ir virtuvės butelis pačiame Šiaulių miesto centre nuo grindų iki lubų pripildytas paveikslų, knygų. A. Kristopaitis – aistringas kolekcionierius, išsaugojęs labai retus albumus, atvirukų rinkinius. Puikūs, aukšto meninio lygio aliejumi tapyti autportretai.

Sibiriniai keliai

Lietuvos istorijos, teatro ir meno klausimai, įžymių šiauličių likimai – tai tos temos, kurias labai įdomiai gali gvildinti su dail. Antanu. O jo paties gyvenimo odisejos – neeilinės.

Tai nepaprastai būdinga mūsų laikotarpiui dailininko biografija. Ūkininko sūnus Antanas Kristopaitis gimė 1921 m. gegužės 21 d. Šiaulių apskrityje, Gruzdzijų valsčiaus Valdomų kaime. Mokėsi Šiaulių berniukų gimnazijoje, kur piešimą dėstė skulptorius Petras Aleksandravičius. Gabus mokiniškas buvo vertas talentingo mokytojo.

1940 m. spalio mėnesį abiturientą A. Kristopaitį suima sovietų saugumas, įkalina Šiaulių kalėjime, tardo. Prasidėjus karui, jaunuolį išveža ir tranko iš vieno kalėjimo į kitą: tai ir žinomoji Staraja Rusa citadelė tarp Petrapilio ir Maskvos, Gorkio, Sucho-Bezvodnoje, Kirovo, Sverdlovsko, Novosibirsko ir Krasnojarsko kalėjimai. Iškalojo visus 10 metų. Toliau sekė tremtis prie Jenisiejaus ir Biriuzos. 1955 m. A. Kristopaitis pateko į Buriatiją.

Visos šios odisejos pragaraiški nelaisvės keliai nesunaikino A. Kristopaičio talento ir meilės dailėi. „Kalėjimų dailininkas“ buvo reikalingas saviveiklinei scenai, o vėliau – jau ir Ulan-Udės operos bei baleto teatrui. Šioje priespaudoje ir tamsos karalystėje pasiitkavdavo daug puikių žmonių, kurie suprato ir vertino talentingą lietuvių, kuriems nieko nereikšė jo „antitarybinė biografija“.

Šiaulių teatre

Į Lietuvą A. Kristopaitis sugrįžo tik 1958 m. ir tvirtai įaugo į Šiaulių dramos teatro kolektivą, dirbdamas vyresniuoju dailininku - dekoratoriumi. Jo rankomis buvo sukurta dekoracijų daugiau kaip 120-čiai spektaklių. Dailininkas neturi ribos tarp darbo ir laisvalaikio – nepaprastai daug piešia ir tapo. Gimtajai Lietuvai, nuo kurios ilgą laiką taip žiauriai ir nepelnytai buvo atskirtas, jis skiria visą savo talentą ir širdies šilumą, parodydamas nepaprastą produktyvumą, paliesdamas platų temų ratą. Tai ir senų malūnų vaizdai, liaudies architektūros paminklai, piliakalniai, ciklai Lietuvos istorijos pėdsakai. Ypač jis puikiai lieja akvareles, nors mėgsta ir aliejaus tapybą,

Dail. ANTANAS KRISTOPAITIS Sibiro tremtyje

tikslų ir detalų piešinį.

Karių portretai

Pastaraisiais metais A. Kristopaitis susidomėjo Lietuvos karių ir partizanų tema, išstudijavo daug istoriografinės medžiagos, senų autentiškų muziejų eksponatų, fotografijų. Ir atgimė Jokūbo Jasinsko (1754-1794) Lietuvos D.K. kariuomenės pulkininko, 1831 m. sukilėlio Silvestro Valiūno (1789-1831), brigados generolo, vyriausio sukilimo vado Antano Gelgaudo (1792-1831), 1863 m. sukilimo vado kun. Antano Mackevičiaus (1828-1863) ir kitų senųjų mūsų karių portretai.

Labai įdomūs Nepriklausomos Lietuvos kariuomenės kūrėjų ir pirmųjų didvyrių paveiksai, surasti mažiau žinomi vardai. Čai matome Konstantiną Žgirsį – artilerijos pulko vadą, 1919.XI.22 sumušusį bermontininkų gaujas prie Radviliškio, vyr. leitenantą Teodorą Šostaką, kritusį kovose prie Varėnos 1920 m. spalio mėnesį. Legendinių mūsų didvyrių – Prano Eimučio, Povilo Lukšio, Antano Juozapavičiaus, lakūnų – Juozo Kumpio, Jurgio Dobkevičiaus ir kitų portretai papildo taip reikalingą mūsų istorijai nepamirštamų veidų galeriją.

Iš senų ir retų Lietuvos partizanų fotografijų A. Kristopaitis atkuria mūsų miško brolių atvaizdus. Štai Benediktas Trumpys – „Rytis“ – Tauro apygardos partizanas, Juozas Lukša – „Skirmantas“ – vienas narsiausių rezistencijos vadų, penki broliai Kumpiai iš Gruzdzijų valsčiaus Valdomų kaime, visi žuvę kovose prieš bolševikus.

A. Kristopaitis šiuos darbus nutapė su didžiuliu entuziazmu, su neblėstancia meile Lietuvos patriotams, nevengdamas ir neslepdamas romantinio, herojiško jų trakavimo. Jis skrupulingai tiksliai atkūrė gražiąją Lietuvos kariuomenės uniformą, visą jos atributiką, parinko lietuvių sielai artimą gamtinį-spaulvinį koloritą. Svarbiausia, dailininkas ir toliau tęsia šį milžinišką paveikslų ciklą (jau yra per 40 darbų). Dar net nežinia, koks bus jų galutinis skaičius. Mūsų muziejui labai smagu, kad A. Kristopaitis parodoje pateikė dar niekur nerodytus darbus, čia – jų premjera.

A. Kristopaičio paveikslų paroda Lietuvos valstybės muziejuje veiks iki gegužės 15 d., taigi ir iš užsienio atvykstantys svečiai ją galės pamatyti.

O gegužės mėnesio antroje pusėje planuojame atidaryti tragiškai žuvusio skulptoriaus Rimanto Dauginčio (1944-1990) memorialinę parodą. Šis atkaklus, iš Žemaitijos kilęs vyras, 1990 m. gegužėje, protestuodamas prieš sovietų patyčias pasienyje (jis vyko į dailininkų simpoziumą Vengrijoje) prieš okupantų siautėjimą, apsiplėjęs spiritu ir susidegino. (Mirė 1990 m. gegužės 19 d. Budapešto karo ligoninėje). Tai viena iš aukų, padėty ant Lietuvos laisvės aukuro. Jų mes niekad nepamiršime.

Dail. ANTANO KRISTOPAIČIO akvarelė „Žemaitijos partizanai“. Iš kairės: Drąsutis (slapyvardis), Stasys Plenaitis, Jonas Naubaras, nežinomas partizanas

Komunikacijos ir įstatymų logikos stoka

AURELIJA M. BALAŠAITIENĖ

Mūsų spaudoje jau skundžiamasi informacijos iš Lietuvos stoka. Tai puikiai išdėstė savo straipsnyje Petras Adamonis („T2“ vasario 25 d.). Prie to dar reikia pridurti, kad asmeniškose santykiuose su Lietuva nesilaikoma paprasčiausio mandagumo, kai kreipiamasi su informacijos prašymu į jos institucijas ar pavienius asmenis. Prieš dvejus metus mano žento pastangų ir lėšų dėka į Lietuvą buvo pasiūta didelė vertingų mokslinių knygų siuntta, siekiant supažindinti aukšto mokslo institucijų profesūrą ir studentus su laisvos rinkos ekonomikos ir teisės pagrindais, atsikaitomybės elementais, bankų operacijų sistema, ir t.t. Rūpinomės tu knygų likimu, bet jokios žinutės negavome, tik pripuolamai sužinojau, kad siuntos pasiekė adresatus.

Iš dalies tas yra pateisinama, nes ilgametis gyvenimas po okupanto padu neigiamai paveikė į Lietuvos žmonių psichiką, todėl jiems nesuprantamas nei Vakarų etiketas, nei tokie ekonominio ir kultūrinio gyvenimo elementai, kaip komunikacija, informacija ir reklama. Tačiau nedovanotinas jų nenoras derintis prie Vakarų etiketo ir sektį jų pavyzdžiu.

Nesireklamuoja Lietuvos laikraščiai ir su prenumeratoriais nepalaiko ryšių. Keletą metų prenumeravau vieną Lietuvos laikraštį, prie jo prisiriošau. Šių metų sausio pradžioje baigiantis prenumeratai, jau lapkričio gale nusiunčiau savo čekį. Turbūt pašto tarnautojai mano laišką sunaikino, ir čekis nepasiekė gavėjų, nes iki tol puikiai oro paštu pristatomas laikraštis nustojo mane lankyti, o ir banko sąskaiton čekis negrįžo. Vis dar tikėjau, si gausiantis išspėjimą, kad mano prenumerata baigiasi...

Lygiai sunku suprasti Lietuvos įstatymus, kuriais yra tvarkomas išeivių tėvų ar senelių turto atgavimas. Pistačius dokumentus, sumokėjus mokesčius, dar yra reikalaujama atsiskaityti Kanados, Amerikos ar kitų kraštų pilietybės ir tapti Lietuvos piliečiu. Ar tai ne per aukšta kaina? Juk visa Lietuva žino, kiek daug prie jos laisvinimo prisidėjo išeivija, įgijusi didžiųjų demokratijų pilietybę ir jos dėka galėjusi įtakoti politikos vadus Lietuvos naujai. Nežinia, kaip bus taikomas nuosavybės įsigijimo įstatymas turtingam užsieniečiui, kuris norėtų Lietuvoje investuoti savo kapitalą, pastatydamas viešbutį, fabriką ar kokią kitą įmonę, kurie prisidėtų prie ekonominio gyvenimo pagerinimo ir didintų darbo jėgos pareikalavimą. Savaimie suprantama, kad toks asmuo reikalaujant nuosavybės teisės į sklypus ir į pastatus...

Iš pabėgėlių stovyklų atvykę į Ameriką, neturėję pilietybės, bet turėję teisę įsigyti namus ar sklypus. Aišku, šio krašto kredito sistema taip

pat prisidėjo prie galimybės įsigyti stambų objektą, kurio nebūtų buvę įmanoma nupirkti, jei būtų reikėję sumokėti pilną kainą. Padarius nedidelį įmokėjimą, bankai nesiteiravo apie asmens pilietybę ir nestatė jokių kitų sąlygų, tik reikalavo punktualiai atsiųsti mokėjimus.

Amerika savo įstatymais griežtai saugo pilietybės privilegijas, bet nereikalauja priimti pilietybės iš asmenų, kurie pageidauja savais pinigais įsigyti nejudomą turtą. Važinėjant Kalifornijos didmiesčių ištaigingais kvartalais, matosi arabų šeikų pilaitės ir prabangios vilos. Čia yra įvairių valstybių bankai bei fabrikai, kurių savininkai yra arabai, japonai, vokiečiai ar kitų kraštų piliečiai.

Todėl logiška būtų išeivijos lietuviams pripažinti negincinjamą moralinę teisę į jų tėvų ar senelių nuosavybę, tos teisės nesiaurinant jokiomis sąlygomis. Mano sesuo ir aš esame vienintelės mūsų tėvų turto įpėdinės. Aš savo archyve turiu tėvo ir senelio testamentus ir oficialiai patvirtintus žemės planus. Ar tai nėra tikras teisinis įrodymas, kad toji nuosavybė priklauso mums? Tokie dokumentai yra pripažinti visame pasaulyje, apsaugant įpėdinių teises ir jų nevaržant jokiais pilietybės reikalavimais. Mudvi Amerikos pilietybės neatsisakysime, bet jaučiame moralinę skriaudą, negalėdamos bent „pro forma“ atgauti savo tėvų turto.

Tokie nelogiški suvaržymai ir komunikacijos stoka kelia įtampą tarp tėvynės ir išeivijos. Neužtenka mūsų scenų užpildyti Lietuvos ansamblių dainomis ir šokiais. Reikia siųsti oficialius ir įgaliotus asmenis Lietuvon supažindinti su komunikacijos reklamomis ir informacijos metodais bei svarba.

Šalia to, išeivijos dar laukia kitas sunkus uždavinys: teigiamai įtakoti okupanto sistemos sužalotą lietuvių dvasią ir jį supažindinti su darbo etika, įtikinant, kad darbavys nėra išnaudotojas ir kad sąžiningas darbo atlikimas neša vaisius ir asmeniską naudą. Tik sąžiningo darbo dėka lietuviškoji išeivija pasidarys materialiai pajėgi, o Vakarų kultūros įtakoja ma įsigijo neišsėmiamą Lietuvai naudingų žinių šaltinį.

Century 21 OFFORD REALTY LTD.

Member Broker, 38 Hurontario St., Collingwood, Ontario L9Y 2L6

Pardodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į:

Angele Salvaitytę, B.A.,

pirkimo ir pardavimo atstovę.

Ji mielai jums pataršaus.

Darbo tel. (705) 429-2121 ar (705) 445-5640

namų tel. (705) 429-6428

Vatikanas-Vašingtonas kovoje su komunizmu

Savaitinio amerikiečių žurnalo „Time“ atskleisti faktai ir Vatikano patikslinimai

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Švedijos pagalba

Siuntos, skirtos „Solidarumui“, Lenkiją pasiekdavo per Daniją bei Švediją ir jas iš laivų Gdanske iškraudavo sąjūdžiui prijauciantys ar priklausančios darbininkai. Buvo taipgi žinoma, kad Švedijos socialistų vyriausybė ir darbininkų unijos atliko reikšmingą vaidmenį gėrybių persiuntime į Lenkiją. Iš uosto siuntos sunkvežimiais ir privačiais automobiliais buvo vežamos į paskirstymo vietas. Šventovės ir kunigai dažnai būdavo panaudojami pristatymo ar paėmimo ryšiams palaikyti.

Plati veikla

Žinomas Lietuvos reikalų gynėjas JAV kongrese, dabartinis vyriausybės sekretorius veteranų reikalams Edvardas Derwinskis pareiškė, kad anuo metu valstybės administracija veikusi ne vien tik per K. Bendrijos hierarchiją, bet ir per pavienius vyskopus ar kunigus. Monsinjoras Bronisław Dabrowski, dešinioji kard. Glemp'o ranka, dažnai atvykdamas pasimatyti su juo, su Casey ar Walters'u. Lenkų kilmės Filadelfijos kardinolas J. Krol buvęs artimiausias Šv. Tėvo veiklos rėmėjas, taipgi bendradarbiavęs su prez. Reagan'u.

1985 m. Lenkijos valdžia pasijuto pralaimėjusi kovoje su „Solidarumu“. Vienas iš paramos „Solidarumui“ organizatorių Adrian Karatynsky teigia, kad Lenkijos pagrindinės leides apie 400 periodinių laikraščių. Kai kurių spausdinta net iki 30.000 egz. Taip pat buvo spausdinama tūkstančiai knygų ir kitų smulkesni leidinių, puolančių komunistinę vyriausybę. Vaikams skirtose iliustruotose knygėse Jaruzelskis buvęs vaizduojamas apgaviku, komunizmas – slibinu, Walensa – riteriu. Tūkstančiai žmonių namuose ar šventovių požemiuose žiūrėdavo slapta įgabentas vaizdajuostes. Dažnai valdžios radio laidas specialia iš JAV gauta aparatuara netikėtai pertraukdavo, ir tuose įtaruose pasigirdavę šūkiai „Solidarumas gyvuoja“ arba „Priešinkis“. Ir taip žingsnis po žingsnio sutelktinėje kovoje Lenkijos valdžia buvo palaizta moraliskai, ekonomiskai ir politiškai. Buvo paleisti politiniai kaliniai ir atšaukti kaltinimai Walensai. Komunistinė valdžia tapo bejėgė. Krašto ekonominė padėtis sugriuvo streikų, demonstracijų ir sankcijų ūkanose.

Pragiedrėjimas

Po to, kai Varšuva pasiūlė derybas su K. Bendrija, 1987 m. vasario 19 d. Reagan'as atšaukė sankcijas. Keturiems mėnesiams praėjus, Šv. Tėvas buvo džiaugsmingai sutiktas savo gimtajame krašte. 1988 m. Varšuvą aplankė Gorbachiovas ir perdavė Kremliaus nuomonę, kad Lenkijos valdžiai be bendradarbiavimo su „Solidarumu“ nebebus įmanoma krašto valdyti. 1989 m. balandžio 5 d. abi pusės pasirašė sutartį, įteisinančią „Solidarumo“ sąjūdį ir skelbiančią parlamento rinkimus. Lech Walensa, praėjus devyneriems metams nuo jo suėmimo, 1990 m. tapo Lenkijos prezidentu.

Toronto „The Globe and Mail“, kovo 14 d. laidoje rašė apie sovietų generolą Viktorą Dubyniną, kuris pareiškęs, kad 1981 m. gruodžio 14 d. turėjusi būti įvykdyta invazija į Lenkiją. Tą žygį sustabdęs Jaruzelskis paskelbtuoju karo stoviu.

Paneigimas

„The Catholic Register“ 1992 m. kovo 14 d. laidoje paskelbė Šv. Tėvo pasisakymą, liečiantį „Time“ žurnale aprašytą Vašingtono-Vatikano sąjungą. Popiežius pareiškė, kad tarp JAV prezidento R. Reagan'o ir jo niekuomet nebuvo jokio formalaus suokalbčio ar sąjungos, ardančios komunistų valdžią. „Time“ aprašyti sąjunginiai slapsti sandėriai tesantys faktiniam priežastingumo ieškojimui, analizuojant 1989 m. Lenkijos komunistinės valdžios žlugimą.

Gorbachiovas atsiliepia

„The Toronto Star“ 1992 m.

kovo 14 d. rašo, kad prieš pasirodant Gorbachiovo straipsniui, specialiai skirtam šiam dienraščiui, „Time“ paskelbė apžvalgą apie slaptą JAV prezidento R. Reagan'o ir popiežiaus Jono-Pauliaus II-ojo sandėrį kovoje su komunizmu. Nors Gorbachiovo straipsnis tiesioginio ryšio su tuo neturi, vis dėlto, stebėtojų nuomone, esąs šio toks reagavimas. Po parinkta antraštė „Gorbachiovas vertina popiežių, pertvarkantį Europą“ išspausdinta nuotrauka, kurioje linksmai nusiteikę šnekučiuojasi Šv. Tėvas ir Gorbachiovas. Parašo pradžia su sensacin-gu atspalviu: „Friends“...

Gorbachiovas straipsnį pradeda pasisakydamas, kad susitikimas su popiežiumi Jonu-Pauliumi II-juoju Vatikane 1989 m. gruodžio mėn. paskatinęs jį intensyvių susirašinėjimą. Laiškuose atsispindi bendro pobūdžio mąstysena. „Niekio kito negaliu pasakyti, o tik tai, kad mes dalinomės pageidavimu viską toliau tęsti, ką buvome kartu pradėję“, – rašo Gorbachiovas. Jis taip pat mielai pasinaudoję galimybe ir toliau dirbti su Šv. Tėvu; tikrai manąs, kad tie pageidavimai esą bendri ir įrodysią pastovumą. Kai buvęs kartu su popiežiumi, iš karto pastebėjęs, kad pastarasis jau pradėjęs naujos politinės galvosenos vaidmenį. „Aš esu pasiruošęs pripažinti, kad jo kalbos skelbė daug panašių idėjų, kurios derinasi su mūsų“ – aiškina Gorbachiovas.

Pagaliau straipsnyje jis iškelia dar vieną motyvą: Šv. Tėvas esąs taipgi ir slavas ir kaip toks daugiau suprantantis „mūsų bendrus“ reikalus. Tačiau dvasinis artumas, susidarys tarp jų, nekiles vien iš fakto, kad jie slava. Dabar, esą, galima būtų teigti, kad viskas, kas pasikeitė Rytų Europoje, nebūtų buvę galima padaryti be Šv. Tėvo pastangų ir jo prisimto vaidmens pasaulio politinėje arenoje.

Straipsnyje jis taipgi pripažįsta, kad santykius su Vatikanu pagerino religinės laisvės grąžinimas Sovietų Sąjungoje ir pastangos užmegzti glaudesnius ryšius tarp rusų Ortodoksų ir Katalikų Bendrijų. „Aš tikiu, kad popiežiaus Jono-

Paulius II-jo veikla yra neišmatuojamas reikšmės“, – tvirtina Gorbachiovas. Kalbėjęs apie Šv. Tėvo aukštą dvasinę stiprybę, turįs pripažinti, kad buvęs sujaudintas ir jo didelio humaniško, – skelbia buvęs Sovietų Sąjungos prezidentas ir kompartijos gen. sekretorius.

Apvaizda parengė

Ten pat paskelbta ir Šv. Tėvo nuomonė apie Gorbachiovą. „He is a man of integrity“ – krinta į akis stambiomis raidėmis išspausdinta antraštė Enzio Mauro ir Paolo Mieli straipsnio, specialiai skirto „The Toronto Star“ dienraščiui. „Tie žodžiai yra nuoširdūs“, – sako popiežius, – „ir jie patvirtina tai, ką aš visuomet galvojau apie Gorbachiovą: jis yra pilnavertis žmogus...“

Atskleidžiamas vaizdas: Šv. Tėvas pakelia akis nuo puslapių, kuriuos skaitė. Prieš akis – tuščias stalas, ant kurio guli Gorbachiovo rašiny. Popiežius skaito rusiškai, paskui vertimą itališkai. „Mūsų pasimatymą parengė Apvaizda“ – taip tikėta. „Tai tiesa, – sako Šv. Tėvas, – buvo kažkas instinktyvaus tarp mūsų lyg mes būtume buvę pažįstami. Aš žinau, kodėl taip buvo: mūsų susitikimą parengė Apvaizda“. Popiežius sako, kad Gorbachiovas nepretenduoja būti tikiniu žmogumi, bet jis kalbėjėjęs apie maldos svarbą ir žmogaus vidinį gyvenimą. Popiežiaus nuomone, Gorbachiovas buvęs žmogus, kuris stūmė Sovietų Sąjungą pripažinti žmogaus teises ir garbę, kuris tikėjęs savo principais.

Kai Europos vyskupų sinodas baiginiame dokumente norėjęs pabrėžti specialų Šv. Tėvo vaidmenį, „aš prašiau juos to nedaryti. Tai esanti K. Bendrija, ne popiežius, kuri šitame procese ką nors reikš. Ir toliau: „Mes neturime pamiršti kai ko labai svarbaus: iš tikrųjų tai nebuvo vien tik komunizmo krizė, bet tai buvo pertvarka (perestroika) (...), perestroika reikšia pasikeitimą (...) tai dvasinis elementas – vidinė permaina...“ „Žmogus yra, tiksliai apibūdinant: dvasia padarė kūną“. Kai jis tapęs Šv. Tėvu 1978 m., negalvojęs būti liudininku tokio svarbaus perversmo, pakeitusio Rytų Europos veidą. Snk.

PADĖKA

Sėkmingai praėjus J.E. vysk. Juozo Matuliočio pagerbimo vakarienei, nuoširdžiai dėkojame Ekselencijai už jo prasmingą žodį, tartą vakarienos metu; prel. dr. Pr. Gaidai už vyskupo pristatymą, kun. Aug. Simanavičių, OFM, sveikinimus Kunigų vienybės vardu ir palaiminimus vaišes.

Ypatinga padėka iškiliam „Volungės“ chorui, puikiai atlikusiam programą, jo vadovui muz. D. Viskontienei ir muz. J. Govėdui. Didelis ačiū visoms Lietuvos kankinių ir Priskilimo parapijų poniams už puikius ir skanius pyragus; šeimininkei J. Gurklienei ir jos padėjėjoms už paruoštą skanią vakarienę; visoms ir visiems, kurie savo pagalba prisidėjo prie stalų statymo ir jų padengimo. Dėkojame Anapilio korporacijai ir klebonui J. Staškui už patalpą; jų prižiūrėtojams už paaukotą darbą; R. Celejevskai už bilietų pardavinėjimą ir pagalbą salėje; B. Genčiui ir E. Gudinskenei už bilietų platinimą ir „Time Press“ už bilietų išspausdinimą.

Atskirai norime padėkoti gausiems aukotojams Adomo Jakšto spaustuovės pradėtam vajui. Vakarienos metu jie suaukojo grynais ir pažadais \$9730. Didelis ačiū J. Karasiejui ir K. Manglicui už to vajuos pravėdinimą.

Kanados lietuvių katalikų centras

BALTIC STORES & CO.
(Z. JURAS & V. JURAS)
11 London Lane, Bromley, Kent, BR1 4HB, England
Tel. 081 460 2592 FAX 081-318-7643

Siūlome pasinaudoti mūsų įvairiapusišku ekonominiu bendradarbiavimu su Lietuva.

Iš Anglijos siunčiame: dabar geriausius pasaulyje gaminamus vaistus, angliškas ir kitų kraštų medžiagas, avalynę, drabužius, elektronines prekes, rašomąsias mašinėles su lietuvišku šriftu.

Specialus 1992 siuntinys nr. 1

Vyriška arba moteriška striukė, išeiginiai marškiniai arba palaidinė, sportinis moteriškas arba vyriškas kostiumas, moteriškas arba vyriškas nertinis, vyriškii arba moteriškii sportiniai arba normalūs batai.

Siuntinio kaina (oro paštu) \$510(kan.)

Nr. 2

Be konkurencijos – maisto siuntinys tik už \$133.00
10 dėžučių įvairios konservuotos mėsos, 2 sv ryžių, 4 sv makaronų, 100 gr tirpstančios kavos, 4 sv cukraus, 2 dėž. šprotų, 2 sv dešros, 2 sv sūrio, 2 sv pupelių kavos, 1 butelis valgomos alyvos, 1 dėž. saldaus pieno, 1 butelis alkoholinio gėrimo.

PERVEDAME PALIKIMUS į Lietuvą arba kitus kraštus pageidaujama valiuta, atliekame visas finansines ir banko operacijas aukščiausiu klientui kursu, priimame trumpalaikes arba neriboto laiko investicijas, sudarome testamentus bei administruojame nuosavybes, tarpininkaujame įvairių dokumentų sudaryme. Už investicijas mokame 9% metinių palūkanų (bruto).

Patariame ir tarpininkaujame perkant Vakarų bendrovių akcijas, Investment Trust akcijas, Unit Trusts
TIK PER ANGLIJĄ GREIČIAU IR TAUPIAU!

ALFONSAS NAKAS

Ši kartą trumpai apžvelgsiu kultūros žurnalo "Aidai" 1991 m. paskutinį – ketvirtą numerį. Žurnalas, užsimezges iš to paties vardo informacinio, gema- lo 1944 m. gale Miunchene, ten pat pokario metais ūgtelėjęs ir įsipilietinęs, 1949-aisiais su kul- tūringų žmonių banga emigra- vės į JAV ir ejęs 42-juis metais. Bene prieš pusmetį daugeliu aidų čia ir tėvynėje nuaidėjo, jog nuo 1992-ųjų pradžiūs "Ai- dai" iškeliu į Lietuvą, ten susijungia su "NAUJUOJU ŽI- DINIU", kad kas mėnuo lanky- tų krikščioniškos kultūros gei- džiančius tautiečius visame pasaulyje.

Pirmuoju straipsniu aprašy- tas įžymusis šio šimtmečio teo- logas Karl Rahner, SJ, (1904-1984). Autorius Valdemaras Cukuras savo rašinį pavadina teologo portretu. Portretas tapytas ryškiomis spalvomis. Pateikiama daug įdomių teolo- go biografinių duomenų ir ru- piai aptariami jo teologinės- filosofinės kūrybos darbai. Net pakartotina autorius ištaria, kad Rahnerio kūrybą vienu sa- kiniu galima pavadinti *antropo- logiškai orientuota dogma- tika*. Straipsnio dalys apie Ra- hnerio kūrybą bei jos charakte- ristiką reikalauja didelio skai- tytojo dėmesio.

Atvargai – Jono Juškaio poezija. Dviejose puslapiuo- se poeto, Lietuvos nacionali- nės premijos 1989 m. laureato portretas ir šeši eilėraščiai. Ritmingi, įmantriai surimuoti, vieni lyriški, kiti filosofiški.

Ar daugelis beatmenam Juo- žą Tininį, gimusį 1911 m. Ro- kiškio apskrityje, žuvusį auto ne- laimėje 1971 m. Kalifornijoje? O buvo romanų bei novelių au- torius, kultūrininkas, pedago- gas, visą gyvenimą ištikimas ateitininkų ideologijai. Pa- gerbdamas niekieno niekur ne- beminamo velionies 80 m. gim- mo ir 60 m. mirties sukaktis, "Aidų" red. išspausdino jo il- goką studiją *Palyginimai lie- tuvių priežodžiuose*. Tai 11 di- delių puslapių įdomybė! Kiek- čia liaudies išminties nuo gi- lių amžių iki šių dienų! Sudė- ta gal apie penki šimtai palygi- nių, pirma susklafikuotas, pas- kui kur įmanoma surašius alfa- beto tvarka. Kai kurie dar pla- čiai žinomi, kiti primirsti ar visai negirdėti. Kai kurie pa- lyginimai gretinami prie paly- ginimų apie asmenis ar dai- kus kitų tautų kalbose (vokie- čių, prancūzų, italų, anglų, por- tugalų).

Česlovo Masačio rašinių pa- gerbiamas pasaulinio mas- to mokslininkas – matematikas, Vilniaus un- to rektorius 1958-91 metais, prof. Jonas Kubilius. Gimęs 1921 m. liepos 27 d., tad rašins, kiek pavėluotai, taiko- mas jo 70-tam gimtadieniui. Su- teikiama duomenų apie jo mokslinius darbus bei jais do- mėjimasi daugelio pasaulio universitetų. Primenama apie jo tautinį patriotizmą, kurį reikšti klaidiais bolševiki- niais dešimtmečiais buvo la- bai sunku.

Jaudinantį Jono Mačiūlio reportažas iš kelionės po Ryt- prūsias 1956 m. birželį (*Odise- jos Mažojoje Lietuvoje*). Au- toriaus tikslas – pasiekti Lazdy- nėlius ir Tolminkiemį, kad pa- matytų, kaip atrodo, karui prieš 10-metį praėjus, Kristijoi- no Donelaičio kapas, vietas, kuriose lietuviškasis poetas gyveno ir kūrė. Bet pasiekti galėjo tik per Karaliaučius. Ši miestą, paskui Lazdynėlius ir Tolminkiemį, aprašo lakoniš-

kai, bet taip vaizdžiai, kad skai- tant pasijursta kūnas. Kultū- ros miestą ir žydintį kraštą, nors nuliutuvintą, suvokietin- tą nacymėčiu, bolševikiniai barbarai pavertę griuvusių ir karo laužo stepe.

Milda Budrys, MD, (kodėl ne "Dr. Milda Budrienė"?), dide- lės erudicijos lietuvių medi- cinos istorikė, rašo kaip Lie- tuvoje gydyta per paskutinius 500 metų (*Medicinos išsivys- tymo raida Lietuvoje XV-XX šimtmečiuose*). Sužinome, kad net didieji kunigaikščiai anks- tesniuose viduramžiuose savo gydytojų neturėjo, juos skolin- davosi iš vokiečių. Paskui at- sirado barzdaskučiai-chirur- gai, pirtininkai, tik 18-19 šimt- mečiuose šiek tiek gydytojų. Il- gainiui steigėsi "špitolės", vai- kų našlaičių prieglaudos ir t.t. Labai rimta, įdomi, istoriniai- šaltiniais pagrįsta studija. Tik nesutinku su autorės teigimu, kad "Žiburėlio" draugija, įsteig- ta mokslus einančiam jauni- mu šelpti, veiklą užbaigė 1940 m., bolševikams kraštą okupa- vus. Krašte, taip. Bet veikla buvo tęsiama Amerikoje. Pvz., "LE" XI t., 311 p., Barboros Keb- laitenės biogr. pasakytą, kad ji nuo 1948 m. "Žiburėlio" dr- jos Detroito izdininkė. "Žibu- rėlio" dr-joj Detroito veikė ir Justinas Pilka ("LE" XX, 529). Skyriaus nariais buvo kairės patriotai, socialdemokratai bei snderiečiai. Tarp finan- sškai remtųjų buvo pvz. Frank- furto un-to med. studentas Vai- nutis Vaitkevičius, dabar di- delio garso med. profesorius Wayne State un-te, Detroito, vėžio ligų tyrinėtojas.

Grynajai beletristikai atsto- vauja Antanas Vaičiulaitis su 5 psl. apsakymėliu *Dviejų kai- mų istorija*. Džiugina kalbos grožis, ašaras spaudžia suže- tas.

Partizanų gretose – tautos karžygio, partizanų vado Adol- fo Ramanausko – Vanago prisi- minimų žiupsnelis, Antano Dundzilos parinktas iš to vardo knygos. Koks sutapimas! Per- skaičiau III.7. Tą patį vakarą "Kalba Vilnius" laidoje pra- bilo Pranas Karlonas... apie Adolfo Ramanausko atsimini- mus, rodos, papildytą knygos laidą. Tik ar savo reportažą, ar naują knygą pavadino pa- gal Maironį "Daugel krito su- nų". Įvertino labai teigiamai.

"Iš minties ir gyvenimo" žur- nalo dalyje sudėti šie straips- niai: Romualdo Kriauciūno *John Dewey palikimas peda- gogikoje* (apie garsųjį peda- gogą, kuris mokytojus mokė mokinį ne vesti, o ji sekti); Kė- stutis Trimako *Trečioji mokslo ir meno sinoikija Lietuvoje* (entuziastiškas reportažas apie 1991.IX.14-21 Kaune įvykusios sinoikijos sėkmę); Antano Juodvalkio kruopščiai paruoš- tas pranešimas apie lietuvių fondo pelno paskirstymą bei vieno milijono išskyrimą Lie- tuvai; trumpi "Mūsų buitje" skilties gabalėliai.

"Knygų" skryliu keletas re- cenzijų: Henriko Nagio poezi- jos rinktinės *Grižulys* (recen- zuoja Aleksandras Šidlaus- kas); Birutės Pūkelevičiūtės antros poezijos knygos *Atra- dimo ruduo* (Birutė Ciplijaus- kaitė); Antano Paškaus moksli- no veikalo *Asmenybė ir reli- gija psichologinio vystymosi perspektyvoje* (A. Norvilas); Ričardo Gavelio *Vilniaus po- keris*, Vilniuje išleisto roma- no (J. Žemkalnis). Juozas Lauč- ka ne knygą recenzuoja, o apta- rią Antano Vaičiulaičio suda- rytos Prano Kuraičio *Filoso- fijos raštų rinktinės* priedą, dr.

Juozo Girniasaus paruoštą Prano Kuraičio biografinę apybrai- žą. Per J. Laučkos pastabas su- žinome bent dalį Pr. Kuraičio biografijos.

Rašoma, kad 400 užjūrio lie- tuvių žurnalą "Naujas židi- nys – Aidai" užsisakė ir kvie- čiami užsisakyti kiti. Metinė kaina naujiems JAV skaityto- jams 36 dol., bet buvusiems "Aidų" prenumeratoriams – 20 dol. Adresas: *Literatų 9-33, 232001 Vilnius, Lietuva/Lithua- nia*. Tel. 222141, FAX 222363. Prisipažinsiu, per dešimtme- čius "Aidus" prenumeravęs, nutariau palaukti pašto sunor- malėjimo. Mano "Gimtojo kra- sto" bei "Literatūros ir meno" 1991 m. prenumeratų spalio eg- zemplioriai tebesirenka 1992 m. kove, o žurnalo "Metai" bir- želio numeris visiškai dingio, gruodžio pirmiau, spalio pas- kiau numeris gavau 1992 m. kovo pradžioje, dviejų dienų tarpe, o lapkričio dar tebe- laukiu. Karčiai turiu pasaky- ti, kad per ištisą dešimtme- tį prenumeruotus "Pergalės" (dabar – "Metai") nė aršiau- si bolševikai nenudangino anei vieno numerio, tik reikdavo kiekvieno, eilės tvarka, pa- laukti apie porą mėnesių. Vi- liuosi, kad mano balsą kas nors išgirs Vilniuje.

Ryškus režisieriaus vingiai

Klaipėdos dramos teatro vyriausiojo režisieriaus Povilo Gaidžio trumpa kūrybinė charakteristika

R. PLETKAUSKAS, teatro direktorius

Gaidys Povilas, Povilo, gi- męs 1937 m. birželio 24 d. Pa- nevėžio apskrityje Subačiaus miestelyje. Mokėsi Panevėžio ir Vilniaus vidurinėse mokyk- lose. 1954-1958 m. mokėsi ir baigė Lietuvos valstybinės konservatorijos aktorius meistriskumo specialybę.

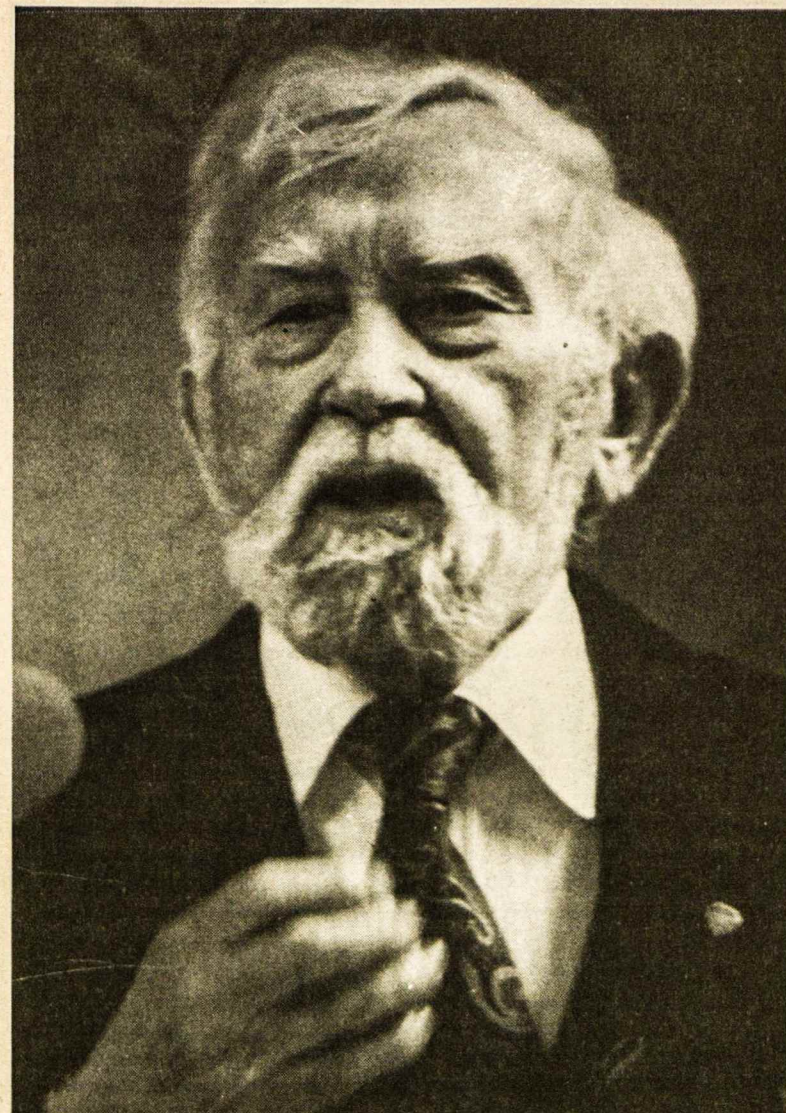
1958-1963 m. mokėsi ir baigė Maskvos A. Lunaciarskio vals- tybinį teatrinių meno insti- tutą, kur įgijo dramos teatro režisieriaus specialybę. Pir- masis spektaklis pagal italų dramaturgo A. Nikolajo komediją "Ryžio grūdės" pastaty- tas Lietuvoje, Marijampolės dramos teatre, plačiai nu- skambėjo, teatrologų buvo labai pozityviai įvertintas.

Nuo 1963 m. P. Gaidys – Klaipėdos dramos teatro vy- riausiasis režisierius. Nuo to laiko iki dabar visos tea- ro kūrybinės pergalės susiju- sios su originalia Povilo Gaidžio režisūra.

Po sėkmingo debiuto visuoti- nis pripažinimas lydi re- žisieriaus spektaklių vieną po kito. Lietuvos nacionali- niu teatro aukso fondas nuo tų metų iki dabar turtingas P. Gaidžio unikalios režisū- ros darbais. Tarp jų – K. Go- cio "Karalius Edipas", Sofok- lo "Karalius Edipas", I. Ko- čergos "Laikrodininkas ir vi- šta", Just. Marcinkevičiaus "Krintančios žvaigždės" ir dramatinė trilogija "Mindau- gas", "Mažvydas", "Katedra", V. Majakovskio "Pirtis", V. Šekspyro "Koriolanas", B. Brechto "Motuše Kuraž", E. Radzinskio "Monologas apie vedības", J. Marcinkevičiaus "Čedinskas", B. Sruogos "Mil- žino paunksmė", A. Kopkovo "Dramblis", M. Gorkio "Dug- ne", V. Merežkos "Proletari- nis laimės malūnas", M. Kul- šo "Amžinas maistas", K. Sa- jos "Poliglotos. Abstinentas", "Žemaičių piemu" ir daugelis kitų pastatymų. Jų iš viso per 28-erius metus teatre Povilo Gaidžio sukurtą šešios dešim- tys. Du iš jų kurti svetūr – A. Rubinšteino opera "Demo- nas" Vilniaus valstybiniame akademiniame operos ir bale- to teatre, G. Kanovičiaus "Ug- nis užantytė" – Leningrado Lensoveto teatre.

Itin reikšmingas yra nacio- nalinės dramaturgijos puo- selėjimas ir savita jos inter- pretacija. Tokie dabar žymūs Lietuvos dramaturgai, kaip Just. Marcinkevičius, K. Saja, J. Glinskis, G. Kanovičius, J. Marcinkevičius išgarsėjo Po- vilo Gaidžio originalios jų kū- rinių interpretuotės dėka.

Visuotinai pripažintas yra P. Gaidžio ypatingas, nenuru- niamas pojūtis komedijos žan- ru. Gausi galerija P. Gaidžio režisuotų komedijų yra unika- li ir komiško koncentraci- ja, beribe drąsa atskleidžian- ti blogio egzistencijos gilu-

Dail. V. K. JONYNAS, 85 metų sulaukęs, kalba Lietuvos dailininkų sąjun- gos surengtose pagerbtuvėse 1992 m. kovo 22 d. Kultūros židinyje Niujorke. Nuotr. V. Maželis

menų, spalvingų, persmeltų gyvenimo tiesa, humoru.

Už nuopelnus nacionalinio teatro menui Klaipėdos dra- mos teatro vyriausiajam re- žisieriui P. Gaidžiui suteik- ta: 1971 m. – Lietuvos nusi- pelniusio meno veikėjo gar- bės vardas; 1979 m. – valsty- binė Lietuvos premija; 1987 m. – Lietuvos liaudies artisto garbės vardas; pelnyti kiti aukšti vyriausybinių apdo- vanojimai.

Beveik trečdalis P. Gaidžio sukurty spektaklių Lietuvos teatrų festivaliuose yra įver- tinti laureato diplomais.

Lietuvių nacionalinio tea- ro gyvavimas būtų skurdus ir neįsivaizduojamas be veržlio- drąsios ir unikalios P. Gaidžio režisūrinės paletės.

P.S. Prie šios Klaipėdos dramos teatro direktoriaus R. Pletkausko duotos Povilo Gaidžio kūrybinės charakte- ristikos nieko daugiau nega- lima pasakyti, bet tik pridė- ti, kad šis labai kūrybingas žmogus šiuo metu dirba Čika- goje. Čia atvykęs 1991 m. pa- baigojo, jis tuoj pat pradėjo skaityti kursą "Šiuolaikinis Lietuvos teatras" Illinois un- to Lituanistikos katedroje. Taip pat jis nuo šių metų pradžios dirba su Čikagos "Vaidi- lūtės" teatralais, režisuoda- mas P. Vaičiūno dviejų veiks- mų komediją "Patriotai". Šio veikalo premjera bus gegužės 17 d. Jaunimo centro didž. sa- parkludytos sąžinės balsui. Tas pat labai akivaizdu ir P. Gaidžio kaip kino aktorius darbuose. Įvairiose studijo- se sukurta arti 20 kino vaid-

menų, spalvingų, persmeltų gyvenimo tiesa, humoru.

Už nuopelnus nacionalinio teatro menui Klaipėdos dra- mos teatro vyriausiajam re- žisieriui P. Gaidžiui suteik- ta: 1971 m. – Lietuvos nusi- pelniusio meno veikėjo gar- bės vardas; 1979 m. – valsty- binė Lietuvos premija; 1987 m. – Lietuvos liaudies artisto garbės vardas; pelnyti kiti aukšti vyriausybinių apdo- vanojimai.

Beveik trečdalis P. Gaidžio sukurty spektaklių Lietuvos teatrų festivaliuose yra įver- tinti laureato diplomais.

Lietuvių nacionalinio tea- ro gyvavimas būtų skurdus ir neįsivaizduojamas be veržlio- drąsios ir unikalios P. Gaidžio režisūrinės paletės.

P.S. Prie šios Klaipėdos dramos teatro direktoriaus R. Pletkausko duotos Povilo Gaidžio kūrybinės charakte- ristikos nieko daugiau nega- lima pasakyti, bet tik pridė- ti, kad šis labai kūrybingas žmogus šiuo metu dirba Čika- goje. Čia atvykęs 1991 m. pa- baigojo, jis tuoj pat pradėjo skaityti kursą "Šiuolaikinis Lietuvos teatras" Illinois un- to Lituanistikos katedroje. Taip pat jis nuo šių metų pradžios dirba su Čikagos "Vaidi- lūtės" teatralais, režisuoda- mas P. Vaičiūno dviejų veiks- mų komediją "Patriotai". Šio veikalo premjera bus gegužės 17 d. Jaunimo centro didž. sa- parkludytos sąžinės balsui. Tas pat labai akivaizdu ir P. Gaidžio kaip kino aktorius darbuose. Įvairiose studijo- se sukurta arti 20 kino vaid-

"Aštuoni lapai" Lietuvoje

Neleistinai sužalotas BIRUTĖS PŪKELEVIČIŪTĖS kūrinys

Prieš dvejus metus į mane kreipėsi "Vagos" leidykla, pa- ketinusi išleisti "Aštuonis la- pus" Lietuvoje. Kadangi ši knyga buvo rašyta labai seniai, nutariau paruošti antrą jos redakciją ir tam darbu pa- švenčiau septynis mėnesius. Iš sykiu naująjį rankraštį siuntinėjau į Vilnių dalimis, bet laimė kaimynystėje atsi- rado maloni viešnia, besiru- šianti grįžti į Lietuvą. Tąsyk dar kartą visą knygą perra- šiau, ir "Vagos" leidyklai bu- vo įteiktas pilnas tekstas vie- name voke. Jo gavimą lietuvių prozos redakcijos vedėjas Ali- jušas Grėbliūnas patvirtino 1990. 7. 6 laišku: "Pagaliau gavau Jūsų paketą: paskutinę redakciją, nuotrauką ir lai- škelį".

Dėl man nežinomų priežas- čių "Vagos" leidykla naujuoju tekstu nepasinaudojo. Atro- do, kad buvo susikaupta ties senąja knyga. Tačiau Lietuvoj išleisti "Aštuoni lapai" nė- ra pirmojo leidimo ištikimas pakartojimas: aptikau ir kelis naujus savo nurodymus. Svar- biausia: neleistinai saualiau- ta. Asmuo, kuriam šis darbas buvo patikėtas, gana laisvai keitė žodžius, stumdė tekstą, žalodamas mano sakinio rit- mą, dažnai iškreipdamas ir mintį. Tad susiklostė labai

savotiškas gaminytis, kurį pa- margina daugybė korektūros klaidų. Spaudos negerovės stebina: praleisti ne tik žo- džiai, eilutės, bet net ištisos pastraipos. Ligšiol man dar nebuvo teko regėti, kad rimta leidykla taisytų raides raša- lu (ar pieštuku?), kaip pada- ryma "Aštuoniuose lapuose". Priešlapypje įrašyta: "Autorės pataisytas leidimas". Nuo šio įrašo aš turiu aiškiai atsiri- dėti. Lietuvoj išleisti "Aštuoni lapai" nėra autorės pataisy- tas leidimas: tai leidyklos ap- gadinatas leidimas.

Knygoj aprašytų įvykių seka išliko nesuluošinta, tačiau dingio daug mažų, man svarbių dalykų, kuriuos branginau ir ties kuriais darbuavau.

Naujoji (tikroji) "Aštuonių lapų" versija buvo padauginta trim foto kopijom, kurios yra globojamos bičiuliškuose ar- chyvuose: Lietuvoj ir išeivi- joj. Prie teksto prijungiau ir savo susirašinėjimo su "Vaga" foto kopijas.

Pastaruoju metu pasitaiko staigmenų, kurios Vakaruose būtų neįtikėtinios: vienas ma- no draugas neseniai apstulbo, kai jo straipsnyje redaktoriaus (Lietuvoje) "pataisė" Vaizgan- to ir Čiurlionienės kalbą ci- tatose.

Birutė Pūkelevičiūtė

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Vilnietis Artūras Tereškinas, Lietuvos mokslų akademijos lie- tuvių literatūros ir tautosakos in- stituto aspirantas, 1990 m. baigęs Vilniaus universitetą, gilina stu- dijas Ilinojaus universitete Čika- goje. Jis renka medžiagą savo moksliniam darbu apie XVIII š. antrosios ir XIX š. pirmosios pu- sės religinę Lietuvos raštiją lie- tuvių ir lenkų kalbomis. Jo moks- lino darbo vadovė yra istorijos mokslų kandidatė Inga Lukšaitė.

Niujorkiečio dail. Vytauto Kazio Jonyno aštuoniasdešimt penkerių metų amžiaus sukakčiai buvo skirta kovo 22, sekmadienio, popietė mažojoje Kultūros židinio salėje surengta Niujorko lietuvių dailininkų sąjungos ir jos pirm. dail. Juozo Bagdono. Sukaktivi- ninko pasiektus kūrybinius laimė- jimus aptarė ir minėjimo dalyvius su jais supažindino Paulius Jur- kus. V. K. Jonynas labiausiai pa- sižymėjo grafikos kūrinių, jam jau 1937 m. laimėjusiais aukso medali Pasaulinėje Paryžiaus parodoje. Lietuvos valstybinė premija V. K. Jonynui buvo pa- skirta už medžio raizinių ilustra- cijas 1940 m. išleistuose K. Done- laičio "Metuose". Pokarinės Vo- kietijos prancūzų zonoje 1947-48 m. buvo išleisti jo sukurti pašto ženklai, o Freiburge 1946-50 m. būsimuosius lietuvių dailininkus ruošė jo įsteigtas Taikomosios dailės institutas.

Atvykęs į JAV, V. K. Jonynas išliko kaip talentingas šventovių dekoratorius, šiam tikslui 1955 m. Niujorke su D. Sheperdu atidarė vitražų studiją. V. K. Jonyno kū- riniai puošia lietuvių Aušros Var- tų koplyčią Šv. Petro bazilikoje Vatikane ir Šiluvos Marijos koply- čią Nekalto Prasidėjimo katedroje Vašingtone. Amžiaus aštuonias- dešimtpenkmčio minėjime Ge- rimantas Penikas rodė vaizda- juostę, dalyvius supažindinusią su dalimi V. K. Jonyno laimėji- mų lietuvių šventovėse ir insti- tucijose. Didžioji jo atlikto dar- bo dalis teko JAV amerikiečių šventovėms. Padėkos žodį minė- jimo dalyviams tarė vis dar žvalus ir kūrybingas V. K. Jonynas, pri- vacioje studijoje ieškantis savi- tesnės lietuviškos formos šven- tovių puošime.

JAV LB kultūros taryba paskel- bė pirmuosius 1991 m. premijų laureatus. Dailės premijos lau- reatu tapo dail. Pranas Lapė, žu- rnalistikos – Rūta Kleva Vidžiū- nienė, radio programos – Kestu- tis Laskauskas. Premiją dail. P. Lapei, viešniam Lietuvoje, pa- skyrė trijų dailininkų sudaryta komisija – Vanda Balukienė, Ma- rija Ambrozaitienė ir Aleksandra Kašubienė. Lietuvių žurnalistų sąjungos pirm. R. K. Vidžiūnienę premijai pasirinko trys vertinto- jų komisijon įję nariai – Anta- nas Juodvalkis, Ramunė Kubiliū- tė ir Ritonė Rudaitienė. Radio programos premiją jos vedėji Kestutis Laskauskas, Baltimorė- je paskyrė vertintojos Julija Dan- tienė, Teresė Gečienė ir Aniliora Mašalaitienė. Premijas po \$1.000 parūpino JAV lietuvių fondas.

"Dainavos" ansambliš Čika- goje, po 50 metų sustabdžius veik- lą Čiurlioniečiams Klivlande, da- bar yra seniausias išeivijoje, įsteig- tas prieš keturiasdešimt septy- nerius metus Vokietijos Hanau stovykloje. Prie penkiasdešimt- mečio sukakties artėjančiai "Dai- navai" vilties teikia jaunas jos vadovas Darius Polikaitis. Tai buvo jaučiama Jaunimo centro kovo 8 d. surengtame atgimstan- kovo "Dainavos" ansamblio kon- certte. Jis buvo pradėtas E. Gai- levičiaus "Lituanica" ir baigtas su sol. Dana Stankaityte atlikta B. Budriūno kantata "Mano pro- tėvių žemė". Atskirus pasirody- mus turėjo "Dainavos" ansamblio moterų ir jaunimo chorai, vyrų oktetas ir sol. Dana Stankaitytė. Koncert skambėjo tik lietuvių kompozitorių originalios ar har- monizuotos liaudies dainos: K. V. Banaičio "Žygis į Vilnių", V. Jakubėno "Žemė kryžių ir smūt- kelių", J. Gudavičiaus "Kur gi- rima žaliuoja", vadovo D. Polikai- čio "Aš čia gyva", V. Klovos "Rū- ta žaliuoja", A. Bražinskio "Einu per žemę", A. Vanagačio "Vėju- žėlis", J. Švedo "Tykus buvo va- karėlis", J. Juozapaičio "Klevų žydėjimas", J. Gaidelio "Pase- jau dobilą" ir daug kitų. Iš jų išsiskyrė tik sol. D. Stankaitytės padainuotos J. Karnavičiaus "Gra- žinos" operos arijos. Danutės Bin- dokienės parinktais K. Bradino, B. Brazdžionio, J. Degutytės, H. Nagio, F. Kiršos eilėraščių pos- mais programą praturtino skaito- vė Jūratė Jankauskaitė.

"Baltoji galerija" pradėjo darbą Klaipėdos meno bibliotē- koje. Naujojoje galerijoje savo kūrinių parodas žada rengti jau- nieji šio Lietuvos uostamiesčio grafikai, tapytojai ir skulpto- riai, čia turėsiantys savo klubą.

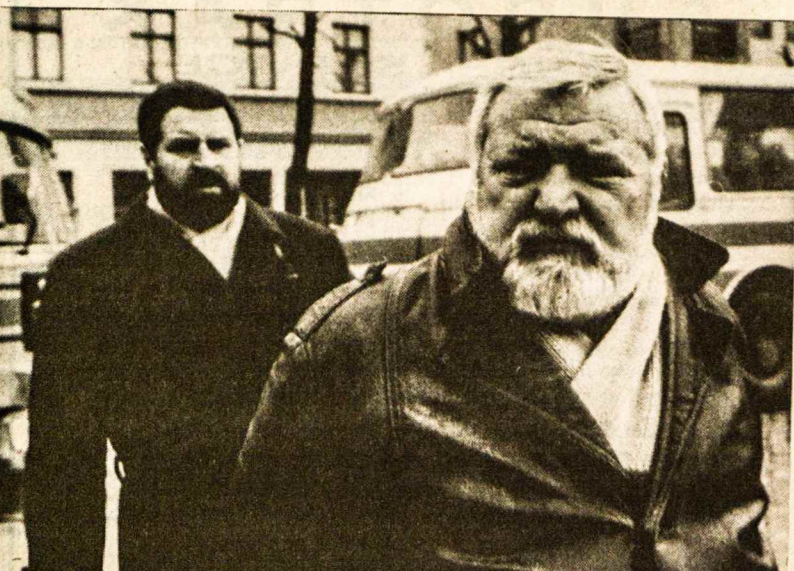
Granito luitus Stepono Dariaus ir Stasio Girėno paminklui jau ruošia Lietuvos "Granito" firma, tebeturinti karjerą Ukrainos Rov- no srityje. Iš Sarnų granito kar- jero būdavo atvežama skalda Lie- tuvos keliams, o šią vasarą Kau- nan specialiais vagonais atkeliaus dideli granito luitai Atlanto nu- galėtojų paminklui. Jis pagal skulptoriaus Broniaus Pundziaus senąjį projektą bus pastatytas aikštėje prie Kauno sporto halės ir atidengtas 1993 m. vasarą, kai laisvę atgavusi Lietuva minės Da- riaus ir Girėno didvyriškos skry- džio bei jų tragiškos mirties še- šiasdešimtajias metines.

Šiaulių dramos teatras savo gastroles Alytuje pradėjo argen- tinečių dramaturgės Griseldos Gambio "Velnio padermės" premjera. Tai yra pirmoji šios autorės pjesė Lietuvos teatro istorijoje, sprendžianti meilės, tėvų ir vaikų santykių proble- mas, pastatyta debiutuojančio rež. V. Vyšniausko. Į gastrolinį šiauliečių repertuarą buvo įjung- ti kiti Alytun atsivežti kūrinių – J. Tumo-Vaižganto "Dėdžių ir dėdienių" inscenizacija, H. Suedermanno "Jonas ir Erdmė", E. O'Neilo "Mėnulis likimo po- sūniams", papildyti vaikams su- vaidintais "Meškos trobelės" ir "Skiriama princesei" spektakliais.

Pirmąjį lietuvių komedijos festivalį "Kanapė-92" surengė Trakų kultūros rūmų teatras, pa- kvietęs kitas saviavilninkų grupes. Jos visos parušė XX š. pradžioj parašytų komedijų spek- taklius. Tris dienas trukęs festi- valis įvyko vasario pabaigoje. Jį P. Pundzevičiaus-Petliuko "Ne- atmezgamo mazgu" pradėjo ir J. Gurauskio "Šalapatrui" baigė rež. V. Mikalauko vadovauja- mas Trakų kultūros rūmų teat- ras. Žemaitės "Trijų mylimųjų" spektakliais festivalinį įsijungė Joniškio teatras (rež. V. Šalkaus- kienė) ir Kelmės mažasis teatras (rež. A. Armonas). Kretingos liaudies teatras festivalin atvyko su L. Malinauskaitės-Šliupienės komedija "Netikėtai", pastatyta rež. V. Slavinsko. Jonavos mė- gėjų teatras (rež. J. Andriulevi- čius) žiūrovams pasiūlė B. Sruo- gos "Uošvę", Šiaulių kultūros rū- mų jaunimo teatro studija "He- lios" (rež. V. Staševičiūtė) – kurortinius vaizdelius A. Graciaus "Palangos" motyvais. Tauragės liaudies teatras festivaliui pa- siurinko G. Urmonaitės komediją "Per tą kvaišą Pauliną", kuriai ji buvo panaudojusi tap pava- dintą V. Bolševicos novelę. Vil- niaus medicinos klubo lenkų teat- ro studija (rež. L. Kielzki) len- kiškai suvaidino lietuvių R. Kaš- kausko "Vulkano" motelio paslap- tį".

Simono Daukanto 200 metų gimimo sukakties minėjimas jau ruošiamasis Lietuvoje. Didysis mūsų tautos istorikas ir švietėjas gimė 1793 m. spalio 28 d. dabarti- no Skuodo rajono Kalviuose, o mirė 1864 m. gruodžio 6 d. Papi- lėje. Ten tebestovį skulptoriaus Vinco Grybo sukurtais ir 1930 m. pastatytas paminklas. Įvadu į mi- nėjamą taps Žemaičių kultūros draugijos narių Vilniuje šią va- sarą organizuojama kelionė Si- mono Daukanto keliais. Iš Vil- niaus planuojama pėstute nueiti iki Lenkijų Skuodo rajone. Mat kadaise iš ten taip pat pėsčio- mis mokyti į Vilniaus universi- tetą yra atkeliavęs ir pats S. Daukantas. Šiai istorinei kelio- nės ieškoma rėmėjų. "Tiesos" ko- rrespondentė Jūra Baužytė va- sario 28 d. laidoje pasakojo: "Že- maičiai vikriai apsisuko spaus- dindami vakus. Kiekvienas Žemai- čių kultūros draugijos narys jau dabar gali įsigyti "Žemaitė pasa" su meškos atvaizdu viršelyje. Ja- me bus įklijuota nuotrauka, para- šytas vardas ir pavarė, pažymėta akių, plaukų spalva, aukštums (ūgis). Pavadinimas "Žemaitė pas- os" parašytas lietuviškai, pran- cūziškai, vokiškai, lenkiškai, an- gliškai ir kitom užsienio kalbom. O antspaudus į šiuos pasus dė- tų vienų vietoj – žemaičių sostinė Telsiuos, Žemaičių kultūros draugijoj. Grafoje "Svarbė daly- kaa, katrus reek įrašyti" yra to- kie žodžiai: "Žemaitė pasa ne že- maitis gautė negal". Sako, kad be šio dokumento aukštaičio ar dū- ko į darbą Telsiuos irgi Skuode nepriims...".

V. Kst.

Klaipėdos dramos teatro vyr. režisierius POVLAS GAIDYS (priekyje), ku- ris šiuo metu darbuojasi Čikagoje. Jo režisuojamos P. Vaičiūno komedijos "Patriotai" premjera bus gegužės 17 d. Jaunimo centre, Čikagoje. Nuo- traukoje taip pat matomas to paties teatro direktorius R. PLETKAUSKAS

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 6.00%	Asmeninės paskolas
180-364 d. term. ind. 6.25%	nuo 10.75%
1 metų term. indėlius 6.50%	Sutarties paskolas
2 metų term. indėlius 6.50%	nuo 10.75%
3 metų term. indėlius 6.75%	Nekiln. turto paskolas:
1 metų GIC-mėn. palūk. 6.75%	Su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų GIC-met. palūk. 7.25%	1 metų 8.50%
2 metų GIC-met. palūk. 7.75%	2 metų 9.00%
3 metų GIC-met. palūk. 8.00%	3 metų 9.50%
RRSP, RRIF ir OHOSP 6.25%	Su keičiamu nuosimčiu
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind. 7.25%	1, 2 ir 3 metų 8.50%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 7.75%	
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 8.00%	
Taupomąją sąskaitą 5.25%	
Kasd. pal. taupymo sąsk. 5.00%	
Kasd. pal. čekių sąsk.iki...3.50%	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% (kainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas (valias sąskaitas).

AKTYVAI per 52 milijonus dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

PENSININKAMS PATARNAUJU JAU 10 METŲ.
Skambinkite tel. 232-9000

RE/MAX
Professionals Inc.
1 East Mall Crescent
Etobicoke, Ontario M9B 6G8
Res: 231-2839

ANTANAS GENYS

DRAUDA
"ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 35 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

MARGIS DRUG STORE

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
Pensininkams 10% nuolaida nuo visko (išskyrus cigaretes)

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE turi "Lottario" loterijos skaitytuvą (kompiuterį)

NRS NATIONAL REAL ESTATE SERVICE
NRS WESTSIDE REALTY INC.

Jeigu norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo mieliai ir sąžiningai patarnauti.

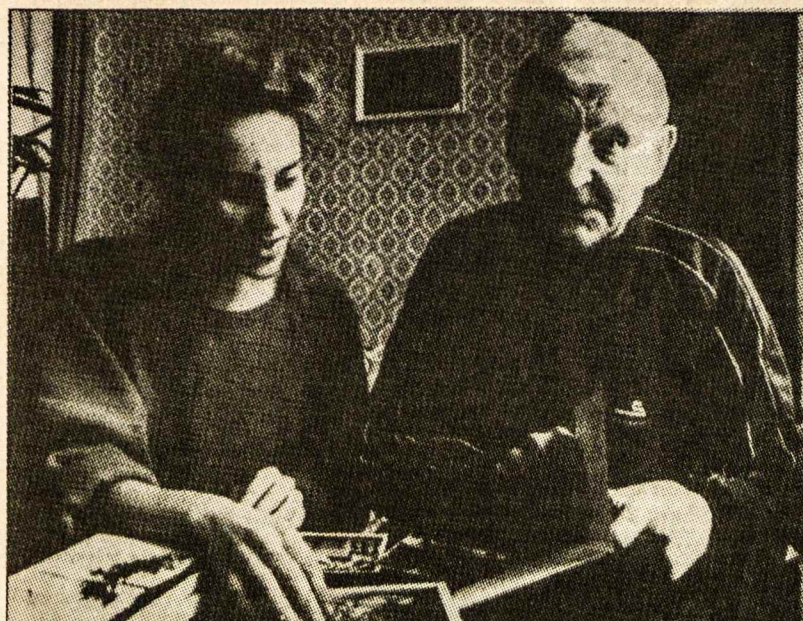
Lina Kuliavienė

2323 Bloor St. West nr. 218, Toronto, Ontario M6S 4W1
(Windermere – Bloor kampas)
Tel. (416) 767-9000 Fax (416) 767-0382

CANADA LOYAL INSURANCE CORPORATION
Greitas ir tikslus patarnavimas

DRAUDA
gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos

Juoazas Eimis Ramas
1270 Central Parkway West, Suite 608, Mississauga
Ontario L5C 4P4
Tel. 566-1866 namų 766-5857
Fax 566-1102
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Buvęs mokytojas SIMONAS BABARSKAS su pusseserės vaiku LINUTE

SPORTAS
Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS.
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5,
telefonas (416) 766-5367

Gyvenau po tiltais...
Maloni staigmena nedideliam būriui išsiviejo gyvenantių buvusių mokinių, spaudoje skaitant apie mokytoją Simoną Babarską. Jis gyvena Lietuvoje, ir šiandien jau sulaukęs 95 m. amžiaus. Torontoškiai Vyt. Matulevičius, J. Balsys, V. Paulionis, V. Ignaitis, Vyt. Tamulaitis, E. Šlekys, Vyt. Akelaitis, Sig. Krašauskas ir kt. mielai prisimename gimnazijos laikus (prabėgus pusei amžiaus), susitikę pakalbame apie buvusį kūno kultūros ir karinio parengimo mokytoją, o istorija, kurią supynė šio žmogaus gyvenimas, yra įdomi, sunkumais nuklota, taip pat prisimintina...

Tuo metu, Simonui Babarskui mokytojaujant Rygiškių Jono gimnazijoje, auklėnas klišių suoluose tyrinė ir ruošėsi gyvenimui vieta eilę žymių ir net valstybinių mastu pagarsėjusių sportininkų: J. Šačkus – višapsūškas atletas, J. Kristaponis, Anupras Tamulynas, J. Kamičaitis, S. Slavinskis, Kest. Biskys, K. Krivickas, Pr. Sabaliauskas, J. Bacevičius, Kostas Matulevičius, J. Sodaitis, V. Ignatavičius, buvęs Lietuvos čiuožimo meistras ir kt.

Simonas Babarskas yra gimęs Amerikoje 1897 metais. Jo tėvai ten buvo nuvykę užsidirbti pinigų, kad sugrįžtų Lietuvon lengviau būtų įsikurti. Jie grįžo namo 1904 m., kai Simonui buvo 7-neri metų. Mokyklos suolas, vėliau savanoris nepriklausomybės kovose. "Reikėjo ginti Lietuvą, todėl išėjau savanoriu. Mušėmės su lenkais, bolševikais, kulką gribstelėjo ausi – ir nieko daugiau...". – pastebi S. Babarskas.

Simonas 1919 m. baigė Lietuvos karo mokyklą. Iki 1925 m. Lietuvos kariuomenėje tarnavo leitenantu. Vėliau, sugrįžęs į civilinį gyvenimą, dirbo Marijampolės Rygiškių Jono gimnazijoje kūno kultūros ir karinio parengimo mokytoju.

Bolševikams antrą kartą įžengus Lietuvon, žmona su sūnum Algii ir dukterim Elena pasitraukė į Vakarų, kaip ir daugelis Vokietijon, vėliau į JAV-bes. Simonas Babarskas liko krašte. Taip jis nuo 1944 m. daugiau nebeatė savo šeimos. Bolševikmetyje ilgai slapstėsi. Per tą laiką nusavino jo ūkį priemiestyje ir trijų aukštų namą Marijampolėje. Po ilgo laiko, legalizavęsi nuėjo dirbti prie statybų. Dirbo net Kazachstane. Užsidirbo vietą bendrabutyje Marijampolėje... Jis sako: "Kai dirbau statybose, man namų nereikėjo, po tiltais nakvodavau, ten būdavo mano namai. Na, o dabar, man vietas lyg ir nėra, nors per kelis namus stovi mano tėvo namas, bet, sako, ten jaučiai įsikūrusi bu-

Pastaba. Atrodo, netrukus bus užmegzti gaudūs bendrabarbiavimo ryšiai su Arūnu Pakula, kuris žada informuoti apie mūsų olimpiečių krepšininkų ruošimą atrankinėms varžyboms ir, jei laimės lydes, net olimpiadai Barcelonoje. Netolimoje ateityje "Tėviškės žiburiai" skaitytojus informuosime apie žaidėjus,

Toronto "Aušros" moterų krepšininkės rengiasi dalyvauti 42-se ŠALFASS-gos c. v-bos d.d. Toronto. Ši komanda varžėsi 1991 m. PLS žaidynėse Lietuvoje. Pirmoje eilėje iš kairės klubo pirmininkas AUDRIUS ŠILEIKA, antroje eilėje iš dešinės komandos treneris JULIUS ŠILEIKA

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
2239 Bloor Street West. Telefonas 536-5936 ir
Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

BALTIC CONSTRUCTION
Namų įrengimai ir pataisymai:
* statūsiai darbai * vidaus sienų įdėjimas (drywall)
* dažymas * elektros įvedimai * vandentiekio sistemos įvedimas (plumbing) * įvairūs cemento darbai (masonry)
* kiemų sutvarkymas (landscaping)
* priepilaukos (decks) * tvoros. 15 metų patirtis.
Skambinti Pauliui Stanevičiui tel. (416) 604-1871 Toronto
Wasaga Beach tel. (705) 428-6502

svarbesnius turnyrus prieš atrankines varžybas ir kt. Kaip skelbta anksčiau, ŠALFASS-gos c. v-bos iniciatyva sudarytas Lietuvos olimpiečiams remti komitetas Kanadoje. Pinigų rinkimo vaju jau pradėjo. (Red.)

Atvyksta "Lietkabelis"

Panevėžio "Lietkabelio" krepšininkai, pagal paskutines žinias iš Lietuvos, tikrai atvyksta ir dalyvaus 42-se ŠALFASS metinėse žaidynėse. Numatoma keletas draugiškų rungtynių su iškilesnėmis kanadiečių komandomis. Lietuvoje šiuo metu baigiamos aukščiausios lygos krepšinio pirmenybės. "Lietkabelis" su Kauno "Atletu" yra rimčiausi varžovai dėl trečiosios vietos. Pirmąsias pasiruošę dalintis Kauno "Žalgiris" ir Vilniaus "Statyba".

Viešnagės metu globoti atvykstančią "Lietkabelio" krepšinio komandą į 42-sias ŠALFASS-gos metines žaidynes yra sudarytas komitetas, kuriam vadovauja ir daugiau informacijų teikia Pranas Berneckas (tel. 416-763-4429). Netrukus bus paskelbtos atvykstančiųjų pavardės.

[70-čio jubilėjaus turnyrą

Iliojaus vyrų krepšinio komanda iš Champlain-Urbano (apie 170 mylių nuo Čikagos) iš Amerikos universiteto yra pirmoji, kuri rengiasi kelienei į Lietuvą. Ji priklauso vienai iš stipriausių Amerikos lygų – "Big 10".

Iš Čikagos ši universiteto grupė (apie 40 žmonių) išskrenda gegužės 18 d., o grįžta atgal birželio 1 d. Pradžioje jie sustos St. Petersburge ir Rygoje, kur turės draugiškų rungtynių. Daugiausia laiko praleis Lietuvoje – Kaune ir Vilniuje, kur numatomi tarptautiniai turnyrai, dalyvaujant Lietuvos olimpiečiai – Red.) rinkinei (joje jau turėtų būti Sabonis, Kurtinaitis ir kt.). Tuo bus pažymėta Lietuvos krepšinio 70 metų sukaktis. Svečiai iš Amerikos vienai dienai "Raketos" laivą iš Kauno bus nuplūdyti į Nidą.

Šia keliene rūpinasi čikagietė visuomenininkė Pranė Šliutienė, kuri tuo reikalu palaiko nuolatinį ryšį su Iliojaus universiteto krepšininkų vyr. treneriu Lou Hanson, kuris vadovauja išvykai. Dėl krepšinio viešnagės Šliutienė neseniai lankėsi Lietuvoje ir kalbėjosi su Lietuvos sporto pareigūnais. Ed. Šulaitis

Ateitininkų žinios

Suskambė Velykų varpai
Nenutyla.
Sirdies Aleliuja
Padangėse kyla...
Pavasario saulė,
Pavasario vėjas...
Toks giedras,
Toks žydras
Dangus prablaivėjęs...
(Petras Vaičiūnas)

Kviečiame visus išgyventi Kristaus Prisikėlimo džiaugsmą. Garbė Kristui!

JAS centro valdyba

Skautų veikla

• Skautų būklė balandžio 9 d. įvyko visuotinis "Romuvos" stovyklavietės narių susirinkimas. Dalyvavo per 20 narių. Pirm. P. Petruskas susirinkimą atidaro ir perskaitė 1991 metų susirinkimo protokolą, kuris buvo priimtas. Taip pat pirmininkas priminė apie daromus žygius, kad "Romuva" būtų atleista nuo mokesčių. Be to, nauji kaimynai organizuoja statyti apie 30 vasarnamių, kurie stovyklavietei labai pakenktų. Buvo diskutuojama kaip nuo to projekto ją apsaugoti. Darbo komiteto pirm. inž. L. Garbaliuskas ir arch. T. Liačienė apibūdino praeitų metų pataisymus, o taip pat nurodė, ką reikia taisyti prieš atidarant šios vasaros stovyklą. Išd. Vytas Paškus perskaitė 1991 m. finansinę apyskaitą, kurią revizijos komisija patvirtino. Iš valdybos pirmininko pareigų pasitraukė P. Petruskas. Jo vietą sutiko paimti arch. T. Liačienė. Visi kiti valdybos nariai pasilikę eiti savo pareigas.

• "Romuvos" 30 m. jubiliejei stovyklai rugpjūčio 1-15 d.d. reikią gražaus ženkliuko. Visi-sos skautai-tės kviečiami iki gegužės 1 d. paruošti ir pristatyti turtininkams ženkliuko projektą. Laimėtojas gaus vieną savaitę nemokamai stovyklauti. "Romuvos" skautų-čių stovyklos valdybą sudaro: pirm. arch. N. Liačienė, darbo komiteto pirm. inž. L. Garbaliuskas, sekr. A. Baltakienė, išd. V. Paškus, nariai – K. Asevičius, G. Neumann, K. Pajaujis; kitose pareigose P. Butėnas, I. Punkrienė, A. Senkus, R. Otto, A. Saplienė, V. Senkuvienė.

• Balandžio 14 d. įvyko etninių skautų vadovų susirinkimas. Šiam sambūriui 25-ri metai vadovauja v.s. K. Stohandel. Jam priklauso latviai, lietuviai, estai, lenkai ir vengrai. Susirinkime buvo svarstomas to sambūrio klausimas: palikti dar jį ar likviduoti. Sambūrio tikslas – palaikyti ryšius, pasidalyti veiklos patirtimi. Sutarta tuos ryšius palaikyti. Per eilę metų susikaupė ir šiek tiek pinigų. Nutarta juos priklausančioms grupėms pasidalyti. Išdėdė dar palikta \$1000. Lietuviams skautams atstovavo v.s. F. Mockus. M.

• Spaudai parama būtina: be lietuviškos spaudos nebūs nei Tėvynės laisvos.

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:	IMA:
5.50% už 90 dienų term. indėlius	už asmenines paskolas nuo 10.50%
5.50% už 6 mėnesių term. indėlius	už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
5.75% už 1 m. term. indėlius	su nekeičiamu nuosimčiu
6.25% už 2 m. term. indėlius	1 metų 8.25%
6.75% už 3 m. term. indėlius	2 metų 8.75%
6.25% už 1 m. GIC mėn. palūk.	3 metų 9.00%
7.00% už 1 m. GIC invest. pažym.	(fixed rate)
7.50% už 2 m. GIC invest. pažym.	su keičiamu nuosimčiu
8.00% už 3 m. GIC invest. pažym.	1, 2 ar 3 metų 8.00%
6.25% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	(variable rate)
7.00% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	
7.50% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	
8.00% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	
6.25% už OHOSP (variable rate)	
5.25% už taupymo sąsk. (gyvybės drauda)	
5.00% kasd. pal. sąsk. virš 10.000	
3.50% už kasd. pal. čekių sąsk.	
3.00% už Amerikos dol.kasd.pal.sąsk. (US dol. Sav. Acc.)	

Nuosimčiai gali pasikeisti savaltės elgoje.

AKTYVAI per 95 milijonus dolerių

Kredito kortelė

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydįje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginių perlas. Kelionių čekiai (American Express, Thomas Cook mastercard cheques). Kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. (The Co-operators & Blue Cross).

KASOS VALANDOS:

- Pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r.-3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r.-8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r.-1 v.p.p.

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –
1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

BVL ELECTRICAL ENGINEERING Licence E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

- ELEKTROS INSTALIJAS
- VĖSINIMO SISTEMAS
- Taisau visų rūšių
- ŠALDYTUVUS • SKALBIMO MAŠINAS • ELEKTRINES PLYTELES • DŽIOVINTUVUS • KITUS BUITINIUS ĮRENGIMUS

Skambinti Vytui tel. 533-0923 arba (page) 237-2121, Toronto.
Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD.

1614 Bloor St. W., Toronto, M6P 1A7 (Arti Toronto Lietuvių namų)

PERKANT – PARDUODANT NAMĄ VISADA JUMS SAŽINGAI IR DRAUGISKAI
PATARNAUS STASYS JOKUBAITIS.

Telefonai 535-2331 arba 537-2869

ROYAL LePAGE

Residential Real Estate Services

5110 Dundas Street West
Etobicoke, Ontario M9A 1C2
Tel. (416) 231-3000 24 val.
FAX (416) 231-6993

AUŠRA DALINDIENĖ

Jeigu norite pirkti ar parduoti namą, kreipkitės į mane ir sužinosite apie naują Royal LePage programą **HOMEMATCH**. Ši programa greitai suveda pirkėjus su pardavėjais. Neieškokite niekur kitur – skambinkite man.

EUROTRAX PARCEL SERVICE

SIUNTINIAI LIETUVON, LATVIJON, ESTIJON

- Garantuojamos žemiausios kainos (\$3.50 už kg) siuntinius pristatant į namus.
- Mes paimame siuntinius iš jūsų namų (nemokamai, jei siuntinys daugiau negu 15 kg).
- Siunčiame vartotų ir naujų drabužių siuntas.
- Siunčiame maisto ir medicininių reikmenų siuntas.
- Nei minimumu, nei maksimumu siuntus neribojamos.
- Siunčiame siuntas tiesiog gavėjo adresu.
- Į kainą įeina ir persiuntimo išlaidos. (Gavėjas nieko neturi primokėti).
- Perduodame pinigų iš rankų į rankas.
- Greitas nuo 2-3 savaičių siuntinių pristatymas.

Mūsų adresas: 614 The Queensway, Toronto, Ont.
Tel. (416) 503-1601
Atidaryta nuo pirmadienio iki penktadienio 9 v.r.-7 v.v., šeštadienį nuo 9 v.r.-5 v.v.
Neapmokama automobiliams vieta prie raištines.
Mūsų atstovai Hamilton: 517 Fruitland Rd., Stoney Creek, Ontario
Tel. (416) 643-3334, Vytas ir Genė Kairiai

Tvirta finansinė institucija

Lietuvių \$115,400. Daug naudingų pagerinimų

Toronto lietuvių kredito kooperatyvo "Parama" metinis susirinkimas įvyko 1992 m. kovo 29 d. Toronto Lietuvių namuose. Iš 5436 narių dalyvavo 487. Nors ekonominiai sunkumai yra palietę ir Kanadą, "Parama" ir kiti kredito kooperatyvai sutiko juos gerai pasiruošę.

Susirinkimą atidarė pirm. D. Vaidila ir pakvietė vicepirm. H. Stepatį perskaityti vardus pernai mirusių narių, kurių buvo 74. Jų prisiminimas pagerbtas tylos minute ir atstojimu. Valdybos sekr. dr. E. Birgiolas perskaitė pereinamojo metinio susirinkimo protokolą.

Valdybos pirm. D. Vaidila pateikė metinę veiklos apžvalgą, plačiau paliesdamas susidariusią ekonominę padėtį. Ontario valdžia planuoja naują kredito kooperatyvų įstatymą, kuris galėtų lengvinti konkurenciją su bankais. "Parama" metų eigoje yra įvedusi eilę pagerinimų, pvz. Amerikos dolerių sąskaitų, sveikatos draudimas sveikatos arba kelionėms, panaikinti mokesčiai už pinigines perlaides ir kelionių čekius, įvesti vardiniai čekiai, kuriuos apmoka pati "Parama". Taip pat ieškoma būdų, kaip lengviau ir pigiau persiųsti pinigus į Lietuvą.

Izd. V. Aušrotas savo pranešime pasidžiaugė gerais pereinamųjų metų rezultatais. Narių skaičius pakilo tik 86-iais, o indėliai beveik 11 mil. dol. Vieno nario indėlio vidurkis pasiekė \$15,870 (pernai – \$14,104). Aktyvai pakilo \$11,697,000 (t.y. 14.18%) ir pasiekė \$94,158,224. Išreikšti vilti, kad šiais 40-ais veiklos metais "Paramos" balansas peršoks 100 milijonų dolerių.

1991 metais pelnas – \$560,966, atskaičius nariams paskirtą dividendą po 1 akciją (šėra) (5 dol. vertės) – viso \$27,180, buvo perkeltas į rezervus. Tuo būdu "Paramos" akcijos (šėrai) ir rezervai metų pabaigai sudarė 6.25% visų aktyvų, kas yra daugiau negu reikalauja įstatymai. Nuo š.m. sausio 1 d. visi nariai privalo turėti po 5 akcijas (šėrus).

Išdėtininkas perskaitė metų pabaigoje paskirtų aukų sąrašą, siekiantį \$90,200 sumą, į kurią įeina ir \$75,000, speciali paskirtis paremti Lietuvai. Įvairioms organizacijoms paskirta \$25,200 (šiemet aukos padidintos). Tuo būdu "Parama" lietuviškai veiklai paremti iš 1991 metų pelno iš viso paskyrė \$115,400. Priminė, kad iš neseniai įvestos Kredito kooperatyvų "Master Card" sistemos pelno, "Parama" jau galėjo paskirti netoli \$600 aukų. Skaugos namų fondui. Juo daugiau narių naudosis "Paramos Mastercard" sistema, juo daugiau aukų galėsime skirti šalpai.

Kredito komiteto pranešimą paskaitė K. Draudvila. Nors pasakojų pareikalavimas ir buvo sumažėjęs, vis dėlto pereinamais metais buvo išduotos 437 paskolos, siekiančios \$22,105,865 sumą. Prižiūros komiteto pranešimą perskaitė V. Sendžikas, o revizoriaus (Audit Report) – Burns Hubley firmos atstovas B. Mochniak.

Metinė "TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" prenumerata oro paštu – 110 dolerių viusoje pasaulio kraštuose, įskaitant ir Lietuvą.

Kilo diskusijos dėl dar neišduotų Lietuvai paremti paskirtų pinigų. Valdybos vicepirm. G. Dalinda, kredito komiteto nariai – V. Petraitis, T. Stanulis, vedėja A. Ramanauskienė, kredito komiteto narys A. Sukauskas, priežiūros komiteto nariai – V. Sendžikas, S. Masionis Nuotr. O. Burzdžiaus

Skaugos namų vajui "Parama" dar nėra paskyrusi didesnių sumų, tačiau yra tariamasi su vėjais vadovais dėl galimo stambesnio įnašo.

Nesant kitų kandidatų, akla-macijų būdu valdybon perrinkti Osvaldas Delkus ir Dainius Vaidila. Priežiūros komitetas perrinktas Vytautas Sendžikas, o Kredito komitetas vietoj patsitraukio K. Draudvilos išrinktas Augustinas Sukauskas. Po susirinkimo pasivaikinta kava ir skanėniais. V.A.A.

"Paramos" valdybos pirmininkas DAINIUS VAIDILA sveikina susirinkusius kooperatyvo narius

Nuotr. O. Burzdžiaus

AUSTRIAN AIRLINES, LUFTHANSA ir kitomis oro linijomis

DĖMESIO! DĖMESIO! DĖMESIO!
AUDRA TRAVEL kelionių įstaiga Vilniuje!
Būdami net Lietuvoje, jūs jausite mūsų globą. Adresas:
T. Vaisganto 9/1, Vilnius, Lietuva. Tel. 22-66-20, 22-65-51.

MES – VISUOMET IR VISUR JŪSŲ PASLAUGOMS!
Garantuojame sažiningą ir profesionalų patarnavimą:
* Išperkant bilietus į Lietuvą
* Parūpinant skridimus iš Lietuvos į Kanadą
* Gaunant pasus ir lietuviškas vizas
* Išrašant kelionės ir sveikatos draudimus
* Sudarant iškvietus vizitui į Kanadą
* Perduodant pinigus ir vaistus į Lietuvą

SMULKESNĖ INFORMACIJA VISAIS KELIONIŲ KLAUSIMAIS TEIKIAMA:
pirmadieniais-penktadieniais: 9.30 – 17.00 val.
šeštadieniais – pagal išankstinį susitarimą.
2100 Bloor St.W., Toronto, Ontario M6S 1M7, Canada
Tel. (416) 769-2500 FAX (416) 763-6279

Šventų Velykų proga sveikiname
visus mūsų buvusius, esamus ir būsimus klientus,
linkėdami geros sveikatos ir visokeriopos sėkmės!

"Paramos" valdybos ir komitetų nariai po 1992 m. kovo 29 d. metinio susirinkimo. Pirmoje eilėje sėdi iš kairės: valdybos narys O. Delkus, sekr. dr. J. E. Birgiolas, pirm. D. Vaidila, vicepirm. H. Stepatis, izd. Vyt. Aušrotas; stovi priežiūros komiteto narys G. Dalinda, kredito komiteto nariai – V. Petraitis, T. Stanulis, vedėja A. Ramanauskienė, kredito komiteto narys A. Sukauskas, priežiūros komiteto nariai – V. Sendžikas, S. Masionis Nuotr. O. Burzdžiaus

Įvairios žinios

Gautas pranešimas iš Estijos apie ten leidžiamą savaitraštį, "The Baltic Independent" anglų kalba. Jame informuojama apie dabartinius įvykius Baltijos valstybėse. Metinė prenumerata – \$48 JAV. Adresas: "The Baltic Independent", P.O. Box 100, Parnu mnt 67 a, EE0090 Tallinn, Estonia.

Tarptautinė konferencija tema "Tautiškas ir politinių procesų kaita" įvyks balandžio 27 – gegužės 1 d.d. Kaune. Konferenciją suorganizavo Virginijos universiteto tyrimų centras (Center for the Study of Mind and Human Interaction) kartu su Pasaulio lietuvių bendruomene. Joje dalyvaus atstovai iš JAV, Rusijos, Gudijos, Estijos, Latvijos ir Lietuvos. Paskaitose ir diskusijose bus svarstomi mažumų klausimai Baltijos valstybėse ir Sandraugos respublikose. PLB atstovaus prof. dr. Vytautas Bieliauskas, kuris su žmona dr. Danute išvyko į Lietuvą, per Budapeštą, balandžio 20 d. PLB pirmininkas susitiks

ir su Vengrijos lietuvių bendruomene, kuriai vadovauja dr. Vytautas Grinius. PLB priklauso lietuvių iš 23-ųjų kraštų. Inf.

Lietuvos vyčių (Knights of Lithuania) pirmininkas F. R. Petkus praneša, kad šios organizacijos pagalbos Lietuvai komitetas surinko \$70,000 pasiūsti konteinerį medicininių reikmenų į Lietuvą. Iš viso į Lietuvą pasiūsta 5 mil. dol. vertės vaistų, medicininių priemonių, reikmenų ir mašinų. Pasak, dr. B. Daunio, Lietuvai reikia 50 dializės mašinų. Jau 22 mašinos pasiūstos. Visokius medicininių reikmenis suaukoja ligoninės, vaistų įmonių bendrovės, atskiri gydytojai. Vyčių pagalbos Lietuvai komitetas renka aukas jų pasiuntimui. Kreiptis į komitetą pirmininką šiuo adresu: Robert Boris, 4970 Brookdale Drive, Bloomfield Hills, Michigan, USA.

Kursai Vilniuje

Lietuvos kultūros ir švietimo ministerija, Rysių su tautiečiais tarnyba ir Lietuvos mokytojų kvalifikacijos institutas rengia 4 savaitių lietuvių kalbos kursus anglškai kalbantiems tautiečiams 1992 m. liepos 7 – rugpjūčio 1 d.d. Mokytojų kvalifikacijos institute – Didlaukio 82, Vilnius 2057, tel. 779881 arba 765992. Kursai vienam klausytojui kainuos \$200 JAV. Kursantai bus apgyvendinami instituto viešbutyje nemokamai. Maitintis galima bus instituto kavinėje sumokant už maistą. Numatomos dvi grupės po 15 asmenų kiekvienoje: pradedantieji ir patyrę mokytojai. Suinteresuoti kreiptis aukščiau nurodytu adresu. Inf.

AUDRONĖ KAIRYS makrobiotikos konsultantė

* diagnostika
* sveikatingumo dieta
* svorio ir energijos reguliavimas
* gydymas maistu ir mankšta
Dėl konsultacijų skambinkite į makrobiotinį centrą "It's a great life".
Tel. Toronte (416) 255-1049 (voice message)

"LEDAS" REFRIGERATION

[vedu visų rūšių
* Namų ir automobilių vėsinimo (air conditioning) sistemas
* Taisau šaldytuvus
* Skalbimo mašinas
* Vėsinuvus
Skambinti
RAIMONDUI JARECKUI
tel. 767-8711, Toronte.

TORONTONT

P. A. Povilaitis, gyvenantis Montrealyje, rūpinasi ne tik Lietuvos pilietybės klausimu, bet ir pašto reikalais, pastebėjus, kad siuntinių kainos į Lietuvą per aukštos, nustatytos pagal sovietinius susitarimus, kai visa korespondencija į Lietuvą ejo per Maskvą. Jis kreipėsi į Kanados bei Lietuvos pašto vadovybę ir gavo pranešimą, kad vyksta pasitarimai tarp dviejų valstybių. Lietuvos pašto tarptautinės tarnybos viršininkas Audrius Mačiulis pranešė, kad tuo klausimu laukia oficialaus atsakymo iš Pasaulinės pašto unijos. Savo laiške jis rašo: "... Lietuvos pašto administracija, nors ir mažai turėdama patirties tarptautiniuose reikaluose, stengiasi vykdyti visus UPU reikalavimus ir kelti tarptautinio pašto patarnavimų kokybę". Siuntos iš Kanados ešą eina per Sankt Peterburgą (Petrapilį); žada prašyti Kanados pašto administraciją siųsti jas per V. Europos šalis.

Aukojo "T. žiburiams"

(Atkelta iš 5-to psl.)

gius, S. Jaugelis, S. Augaitis, A. Balsas, J. Benetis, A. Zailskas, J. Lapp, M. Zemecas, A. Žekas, B. Znotinas, G. Zarskis, K. B. Zutautas, S. Stanaitis, P. Šukys, A. Šenbergienė, B. Siliūnas, A. Stulgienė, V. Stabčinskis, R. Steponavičius, E. Schachow, D. D. Šablinskis, P. Seibutis, S. Majauskas, D. K. Manglics, E. Miliauskienė, V. Laurinaitis, V. Mačiūnas, V. Matulevičius, R. Nixon, A. Naušėdas, R. L. Levinas, V. V. Mikulas, J. Mikonis, K. Lisauskas, J. B. Laučka, P. Mikšys, S. Jokubynienė, D. Mackiala, A. Ruginis, A. Povilonis, J. Lasy, I. Rose, J. Patzemeckas, B. Rakauskas, I. Raškevičius, K. Poškinė, J. Romikaitis, V. Pulkauninkas, dr. L. A. Rudis, P. Puškorius, P. Rudnickas, A. Rūkas, A. Kikilas, V. Kristiūnas, S. Jonušas, V. Karauskas, E. Kuras, A. Viliūnas, A. Kiaupa, V. Jagučanskienė, J. Jasinevičienė, A. Kazanavičius, J. A. Raulinaitis, V. Kutkevičius, C. Pšezdieckis, D. Mogek, A. Mickus, V. Jakovickas, D. Klibingaitienė, J. Ulecas, J. Jaseliūnas, V. Venckevičius, J. Tamošiūnas, J. Viečėrininkas, G. J. Vėlyvis, K. Valius, I. Vasiliauskas, J. Vizgirda, K. Sinkevičius, V. Simanavičius, P. Šostakas, V. Levišauskas, V. Andriulionis, A. Andriulionis, E. Baltrušaitienė, E. Blumas, V. Aušrotas, R. Vaišvilaitė, A. Tamošaitis, dr. M. Valadka, A. Vibrys, E. Indriūnas, B. Endzelis, B. Dobrovolskis, J. Vingilienė, A. Gelažnikas, A. Didžiulis, J. Gencevičius, kun. K. Butkus, OFM, L. Linkūnaitis, A. Marzevičienė, V. Marozas, G. Liugkaitė.

Už dvejus metus rėmėjo prenumeratą atsiuntę: P. Pakalka, J. Marčiukaitienė. Nuširdus aciū už paramą lietuviškai spaudai. Dėkojame garbės bei rėmėjo prenumeratoriams ir visiems, kurie siųsdami reguliariai prenumeratą, prideda ir auką. Taip pat nuširdžiai dėkojame atsiuntusiems už loterijos bilietėlius didesnes sumas.

PARDAVIMAI, NUOMOJIMAI, PATARNAVIMAI
Vežiojamos kėdės – elektrinės ir rankinės – įvairių rūšių ir modelių.

• Lovos ligoniams • Kėdės • Elektriniai pakeltuvai ir atlošinės kėdės • Namų slaugos reikmenys • Keltuvai • Nuožulnios plokštumos • Dalys ir pataisymai
REGISTERED A.D.P. VENDOR
"MŪSŲ VERSLAS NUO 1951 M."

ORTHOPAEDIC SERVICES
pėdos deformacijos specialistai

Galima konsultacija ir patarnavimas lietuviškai. Jums pageldaujant atvažiuojame į namus.
Mississauga (416) 566-0245
Hamilton (416) 529-0395
(416) 529-1377
London (519) 686-6566

Dantų gydytoja Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

39 Dundas Street East, Suite 201,
Mississauga, Ontario L5A 1V9 **Telefonas: 276-8863**
Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais.
1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7
(Priešais Lietuvių namus) **Telefonas: 530-1070**

Advokatas VICTOR E. RUDINSKAS, B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.

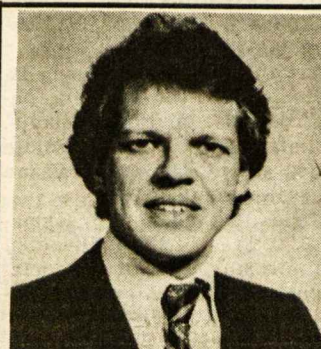
15 John St., Suite 2 **Tel. 240-0594**
Weston, Ontario M9N 1J2 (24 valandas)
(arti Lawrence ir Weston Rd.) **FAX 248-5922**

Advokatas PETRAS K. ŠIMONĖLIS B.A. M.L.S. LL.B.

perėmė a.a.advokato Algio Puterio bylas ir testamentus
3425 Dundas St. W., Suite 200 **Telefonas**
prie Windermere Ave. (staigos (416) 763-3362
Toronto, Ontario M6S 2S4

Advokatas ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500 **Telefonai:**
Bloor ir Jane gatvių kampas (staigos (416) 762-7393
Toronto, Ontario M6S 4W3 namų 233-0303

Moss, Lawson & Co. Limited
1 Toronto Street, Toronto, Ont. M5C 2W3

Vaidotas Jonynas, M.B.A., C.F.A. viceprezidentas

Telefonai – (416) 864-2734
1-800-387-1883 (toll free)

• Asmeniškai pataria apie "T-Bills",
"Canada Savings Bonds", RRSPs,
"Mutual funds", auksą ir sidabrą
• Sažiningai patarnauja lietuviškai
arba angliškai.

\$500.00

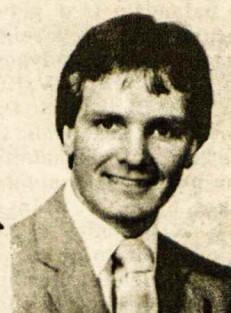
Remkime svarbius lietuvių projektus.
Jei pirsksite ar parduosite namus per mane
iki 1992 metų pabaigos, paaukosiu \$500
jūsų nurodytai šalpos organizacijai:

Toronto Labdaros slaugos namų
statybos vajui arba

Kanados lietuvių bendruomenės
medicininei Lietuvos šalpai.

Dėl smulkesnės informacijos teirautis bet
kurio laiku mūsų įstaigoje.

Juožas (Joseph) NORKUS
namų pirkimo ir pardavimo atstovas,
patarnauja lietuvių kalba.

Nemokamas namų įvertinimas.

RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A9
Phone: (416) 769-1616

An independent member broker

DRESHER Ltd.

Real Estate
Member Broker

Tel. 233-3334 FAX 233-0285

3830B Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8
Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse. **Kreipkitės į**
Valterį ar Rick Drešerius. Kiekviena įstaiga tvarkosi atskirai.
Didžiausia pirkimo ir pardavimo organizacija pasaulyje.

DRESHER INSURANCE BROKERS

Fax 233-0285 - Tel. 231-2661
3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS ir
RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 9 v.r. – 5 v.p.p.
Narys "Better Bussiness" biuro

Patarnavimas – greitas ir tikslus!

V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121, (416) 822-7376
Lilija Pacevičienė – telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA – INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121 FAX 533-1122

"TORVIL" LTD.

TORVIL Ltd. siūncia nuosirdžiausius linkėjimus Velykų proga visiems savo draugams.

Taip pat norėtume supažindinti su naujais mūsų katalogu "TORVIL 92".

Siuntinio pasiuntimas į jūsų tėvynę kainuos jums tik \$1.20 už 1 kg ar 50 ct. už svarą.*

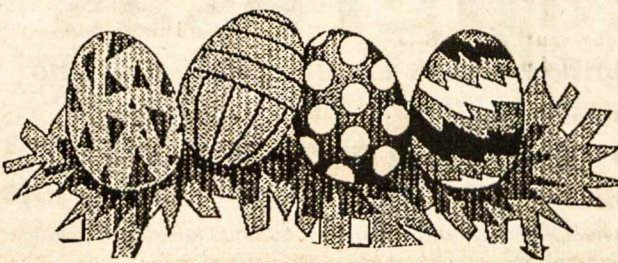
- maistas • saldumynai • cigaretės • alkoholiniai gėrimai
- virtuvės ir vonios reikmenys • drabužiai • avalynė
- patalynė • namų reikmenys • dviračiai
- žaislai ir raštinės reikmenys • indai • vaistai
- žemės ūkio mašinos ir jų dalys • padangos
- kilimai ir kita grindų danga • drauda
- pinigų persiuntimas ir kt.

Pačių paruošti siuntiniai (lėktuvu ir laivu)

SKAMBINTI NEAPMOKAMU TELEFONU KANADOJE 1-800-661-0210
JAV 1-800-972-9284 arba 1-800-932-7995

KANADOJE Head Office: 63 Galaxy Blvd., Unit 7, Rexdale, Ontario M9W 5P1 Tel. (416)798-3320 FAX: (416)798-3321
Branch: 404 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario M6R 2M9 Tel. (416)534-3860 FAX: (416)533-4910
JAV Head Office: 2136 West Chicago Ave., Chicago, IL 60622 Tel. (312)278-5258 FAX: (312)278-0875
Branch: R&R INTERPOSTMIR 1055 Broadway, Buffalo, NY 14212 Tel./FAX: (716)894-9880

* Ši kaina galioja tik užsakymams iš mūsų katalogo. Atkreipkite dėmesį, kad už persiuntimą mokėti nereikia. Įeina į gaminių kainą.

12% VELYKŲ
nuolaida iki balandžio 30 d.

“TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ” SPAUDOS BALIUS

1992 m. balandžio 25, šeštadienį, didžiojoje Anapilio salėje.

Dalyvaukime visi ir paremkime savo laikraštį!

MENINĖJE PROGRAMOJE išgirsite Toronto lietuvių chorą “VOLUNGĖ”, vadovaujamą muz. Dalios Viskontienės.

PRAMOGINĖJE DALYJE galėsite pasidžiaugti smagia orkestro “Žagarai” šokių muzika.

DALYVAUSITE dviejose loterijose – didžiojoje ir mažojoje (suėjimo bilietais). **PASIVAİŠINSITE** žymių kulinarių gamintais valgiais ir įvairiais baro gėrimais.

Vakaro pradžia – 6.00 v.v., meninės programos – 6.30 v.v.

STALAI (po 10 asmenų) bei vietos užsakomi iš anksto šokiadieniais “TŽ” administracijoje tel. 275-4672 arba parapijose po pamaldų sekmadieniais. **BILieto KAINA** – \$8 asmeniui, studentams po programos – šokiams įėjimas nemokamas ir vietos nerezervuojamos.

Visus dalyvauti kviečia – “Tėviškės žiburių” leidėjai

TORONTONT

Anapilio žinios

— Kristaus prisikėlimo apeigose Velykų rytą gražiai giedoją mūsų parapijos choras, vadovaujamas muz. J. Govedo. Taipgi apeigas praturtino sol. R. Paulionis ir smuik. A. Stulgis. Vėlesnėse Mišiose giedoją muz. N. Benotienės vadovaujamas vaikų choras ir “Sutartinė”.

— Mūsų parapijos KLK moterų draugijos skyrius gražiai gegėmė paspuosė Kristaus kapą ir altorių.

— Pirmosios Komunijos iškilmes mūsų parapijoje bus balandžio 26, Atvelykio sekmadienį, 11 v.r. Mišių metu. Atgalios sakramentą mūsų jaunieji priims balandžio 21, antadienį, 6.30 v.v.

— Sutvirtinimo sakramentui pasirušimo pamokos po Velykų bus tęsiamos sekmadieniais po 9.30 v.r. Mišių, pradedant gegužės 10 d. Pamokas ves seselė Loreta.

— Religinė Lietuvos šalpai iki praėjo sekmadienio mūsų parapijoje buvo suaukotos \$12,066, o per vysk. J. Matulaičio išleistuvių vakarienę mūsų parapijiečiai dar suaukojo Adomo Jaktšo spausuvei \$5,720. Tokiu būdu religinė Lietuvos veikla mūsų parapijoje šiais metais parėmė \$17,786 suma.

— Mišios balandžio 26, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. dr. Jona ir Halina-Jonę Žmuidzinus, 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 2 v.p.p. už a.a. Elena Dambrauskienę.

— Kasiadorių vyskupijoje vedama kankinio arkiv. Teofiliaus Matulionio beatifikacijos byla. Ta proga prel. P. Gaids yra išleisęs paveikslėlių su mald. Prasome tų paveikslėlių pasiminti prie šventovės durų. Taipgi Lietuvoje yra pradėtos beatifikacijos bylos kankinio arkiv. Mečislavo Reinio ir kankinio vysk. Vincento Boriseičiaus. Prasome visus melsti Dievą, kad Lietuva greit susilauktų naujų šventųjų paskelbimų.

Lietuvių namų žinios

— Lietuvių namų valdybos posėdyje balandžio 14 d. patvirtinta komiteto sudėtis. O pareigomis pasiskirstyta naujos valdybos posėdyje kovo 17 d. – pirm. – V. Kulnys; vicepirm. – J. Šimkus, K. Dambraitė-Janovičienė; sekr. – dr. G. Ginčauskaitė; ižd. – E. Pamataitis; Slaugos namų planavimo komiteto pirm. – J. Šimkus, nariai: V. Kulnys, E. Pamataitis, K. Raudys; Visuomeninės veiklos komiteto pirm. – K. Dambraitė-Janovičienė, nariai: A. Barysaitė, W. Drešeris, G. Ginčauskaitė, R. Juodis; Pastatų priežiūros komiteto pirm. – B. Savickas, nariai: A. Barysaitė, W. Drešeris; Bingo priežiūros komiteto pirm. – E. Pamataitis, nariai: A. Barysaitė, W. Drešeris, B. Savickas, T. Stanulis; Socialinių reikalų komiteto pirm. – V. Kulnys, nariai: R. Juodis, V. Šimkus; Labdaros stipendijų komiteto pirm. – V. Kulnys, nariai: A. Barysaitė, K. Dambraitė-Janovičienė, G. Ginčauskaitė, R. Juodis, K. Raudys; Narių verbavimo komiteto pirm. – W. Drešeris, narė – A. Barysaitė; Valdybos narys – R. Strimaitis; Revizijos komisijos pirm. – H. Sukauskas, nariai: A. Sukauskas, D. Keršienė.

— Sekmadienio popiečių pietūs nebus gaminami balandžio 26 d. dėl vėlykinių pietų.

— Norintieji rezervuoti stalus ar užsisakyti bilietus į Velykų pietus, balandžio 26, prašomi skambinti LN administratorei Danutei Sysak-Simonaitytei tel. 532-3311. Plačiau žiūr. “TŽ” skelbime.

— Feljetonisto-aktoriaus Jono Čepaičio iš Vilniaus pasirodymas su linksma popietės programa įvyks gegužės 3, sekmadienį, 3 v.p.p.

Renginiai Lietuvių namuose

Balandžio 26 d. – vėlykinių pietūs, LN moterų būrelis ir LN; gegužės 9 ir 10 d.d. – šachmatų turnyras, ŠALFAS; gegužės 24 d. – KLF narių susirinkimas, KLF; birželio 6 d. – vartų daiktų išpardavimas, LN moterų būrelis ir LN; rugpjūčio 8-16 d. LN poilsio stovykla, LN vyrų būrelis; gruodžio 31 d. – Naujų metų sutikimas, Lietuvių namai.

PARDUODAMAS “Business Class” oro linijos bilietas į Vilnių per Čiurichą. Galioja iki 1992 m. gruodžio 31 d. Skambinti tel. 533-8471.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Po Prisikėlimo Mišių ir po kiekvienų Mišių Velykų dieną parapijiečiai ir svečiai parapijos salėje buvo pavaišinti kavute ir pyragais, kuriuos paruosė KLK moterų parapijos skyriaus narės.

— Per Velykų švenčių iškilmes giedoją parapijos, “Volungės” ir parapijos vaikų chorai, vadovaujami D. Viskontienės ir D. Radtkenės, akomp. J. Vaičytei. D. savaitės ir Velykų apeigose giedoją solo A. Pakalniškytė-Puodžiūnienė, Al. Simanavičius, trio: D. Viskontienė, D. Kušlikytė, D. Radtke, instrumentalistė Margaret Wolf.

— Balandžio 16 palaidota a.a. Petrė Naudžiūnienė, 84 m.

— Ruošiasi tuoktis: Vidmantas Šilninkas su Cora Rowsell.

— Sekantis Šv. Rašto seminaras Prisikėlimo šventovėje – balandžio 29 d., 7 v.v.

— KLK moterų dr-jos parapijos skyriaus paskutinis šio sezono susirinkimas – balandžio 26, sekmadienį, po 11.30 v.r. Mišių.

— Vartotų daiktų ir drabužių išpardavimas, kurį organizuoja parapijos tarybos labdaros sekcija, įvyks balandžio 30 d. didžiojoje parapijos salėje. Daiktus prašome atvežti į salę balandžio 29 d.

— Mišios balandžio 26, sekmadienį: 8.30 v.r. – už a.a. Domeikų šeimos mirusiųs, 9.20 v.r. – specialia intencija, 10.15 v.r. – už a.a. Leoną ir Petronę Ulbas, Karoliną ir Joną Prišcepionkas, Vanda Garneienę ir Vytautą Juzentavičių, Trečiojo ordino kongregacijos intencija, 11.30 v.r. – už gyvus ir mirusius parapijiečius.

— Vysk. J. Matulaitis, atlikęs labai sėkmingą kelionę Kanadoje, aplankęs beveik visas lietuvių parapijas bei misijas, balandžio 14 d. išskrido atgal į Lietuvą, lydimas Užuguoščio klebono kun. V. Sabaliausko. Į Toronto orauostį jį palydėjo Kanados lietuvių katalikų centro pirm. V. Taseckas, Kunigų vienybės atstovai – prel. Pr. Gaids, klebonas kun. J. Staškus, A. Pajaujienė, J. D. Ramanauskai. Lietuvoje vysk. J. Matulaičio laukia plataus masto darbai. Ryškum su jais, prieš grįždamas Lietuvon, jis aplankė Toronto arkivyskupą A. Ambrozie.

— Atitaisymas. “TŽ” 16 nr. straipsnyje “Aštuoni veiklos dešimtmečiai” sakinyje “su bičiuliu Andreikumi V. Ignaitis vyko į Rygą”, pasak V. Ignaičio, turėtų būti “su bičiuliu Feliksui Andriūnu”.

Paieškojimai

Birutė Jarušaitienė, gyvenanti Kauno 38-9, Jurbarkas 4430, Lietuva, ieško savo tėvelio brolio Beno Galbuogio ar jo giminių, gyvenančių Kanadoje. Galintys suteikti žinių apie paieškomą asmenį prašomi rašyti: L. Kalonka, 116 Grandravine Dr., Downsview, Ont. M3J 1B4.

Jurevičiūtė-Vilkickienė per Lietuvos raudonąjį kryžių ieško brolio Valerijono-Valentino Jurevičiaus (laiškus rašydavo Jurkevičiaus pavarde), gimusio ir gyvenusio Kaune. Nuo jo iš Kanados buvo gauti laišukai iki 1966 m. Pats ar žinantys apie jį prašomi pranešti šiuo adresu: Lietuvos raudonasis kryžius, Gedimino pr. 3a, 232600 Vilnius, Lithuania, tel. 619923, faksas 70122-610437.

ATOSTOGOS SAULĖTOJ FLORIDOJ. Kambarys ir prausykla, vėsinimas, apšildomas baseinas, pusryčiai – savaitė \$200. Miegamas kambarys, bendra prausykla – savaitė \$150. Arti parduotuvių ir pajūrio. Skambinti arba rašyti: A. Zupkus, 5886 Guest Court, North Fort Myers, FL 33903, USA. Tel. (813) 656-5886.

IMOKĖJUS PINIGUS į paslaugos “Rūta” sąskaitą, jūs galite aprūpinti Lietuvoje savo giminaičius, draugus, senelius ir vaikų namus šviežia skerdiena – 70 kg (\$130), rūkytos mėsos gaminiais – 20 kg (\$150), sausos maisto rinkiniu – \$150, šventinis rinkinys – \$150. Visi užsakymai pristatomi į namus. Teirautis tel. 1- (416) 536-4742, 919 Dufferin St. Apt. 502, Toronto, Ont. M6H 4B3.

42-SIOS ŠIAURĖS AMERIKOS LIETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNĖS

1992 metų gegužės 8, 9, 10 d.d., Toronte

Kaip svečiai dalyvaus ir Lietuvos aukščiausios lygos krepšinio komanda – Panevėžio “LIETKABELIS”

PROGRAMOJE:

Susipažinimo vakaras – gegužės 8, penktadienį, 7 v.v. iki 1 v.r., “Taps” studentų bare, Humber College, 205 Humber College Blvd.

Šokiai jaunimui, gegužės 9, šeštadienį, 8 v.v. iki 1 v.r., didžiojoje Anapilio salėje, 2185 Stavebank Rd., Mississauga.

Tuo pačiu metu Anapilio Parodų salėje vyks **Olimpinis banketas.**

Pagrindinės krepšinio varžybos, vyrų “A” ir “B” klasėse, vyks Humber College, 205 Humber College Blvd., gegužės 8, penktadienį, nuo 7 v.r. iki 10 v.v., gegužės 9, šeštadienį, nuo 9 v.r. iki 6 v.v., gegužės 10, sekmadienį – vyrų “B” finalai, 3 v.p.p. ir vyrų “A” finalai, 4.30 v.p.p.

Visa kita varžybinė programa – tinklinis, ledo ritulys, kėgliaivimas, skvašas, raketbolas, lauko tenisas ir šachmatai – bus paskelbta “Tėviškės žiburių” sporto skyriuje.

Kviečiame visus gausiai dalyvauti šiame neeiliniame sporto renginyje.

Rengėjai: Kanados sporto apygarda, “Aušra”, “Vytis”, “Jungtis”, “Perkūnas”

TRADICINIS “TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ” SPAUDOS BALIUS

— balandžio 25, Atvelykio šeštadienį, Anapilio salėje. Bus jaunatviška meninė programa, gausi laimikiais loterija, lietuviški valgiai, geras orkestras, šokiai. Bilietai gaunami “TŽ” administracijoje ir po pamaldų Anapilio ir Prisikėlimo parapijos salėse. Loterijai yra sutelkta žymių skulptorių ir dailininkų darbai. Su įėjimo bilietais kiekvienas baliuje galės dalyvauti mažoje loterijoje.

— “Volungės” choro “Varietė žiburių” programoje “Tėviškės žiburių” baliuje balandžio 25 d. atliks ne tik mėgstamas estradinės dainas, bet ir ištraukas iš “West Side Story” (Bernstein'o) ir “Phantom of the Opera” (Webber'io).

Velykų švenčių proga “TŽ” gavo visą eilę sveikinimų iš Š. Amerikos, P. Amerikos, Lietuvos, Lenkijos ir kitų kraštų. Visiems reikiame nuosirdžiai padėką ir geriausios sėkmės linkėjimus.

Lenkijos lietuvių mėnraščio “Aušra” redakcija Punkske rašo: “Šv. Velykų proga sveikiname visus Jūsų redakcijos darbuotojus, linkėdami kuo geriausios sveikatos, sėkmės ir laimės. Prisikėlusio Kristaus palaima teldi visus Jūsų darbus, tevenija ir globoja visus Lietuvą mylinčius tautiečius. Visad Jums dėkinga “Aušros” redakcija. Punkskas, 1992. III. 31”.

“REBE CARPENTRY” Pigios kainos. Atliekame įvairius darbus: remontuojame, statome prieštatus, naujus namus, juos suplanuojame. Skambinti tel. (416) 527-7689 Hamiltone.

ISNUOMOJAMAS kambarys ir virtuvė vedusiai porai ar pavieniams asmenims vasaros sezonui ant ežero kranto Wasagoje-Springhurst. Skambinti vakarais tel. 416-239-7268.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalius, plytelių dėjimą, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024 Toronte.

ISNUOMOJAMAS nuo gegužės pirmos trečiame aukšte kambarys, virtuvė ir prausykla. Prieinama kaina. Skambinti tel. 537-7330 Toronte.

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gerimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 234-0243 Toronte.

Toronto Lietuvių namų Karaliaus Mindaugo menėje š.m. gegužės 3, sekmadienį, 3 v.p.p.

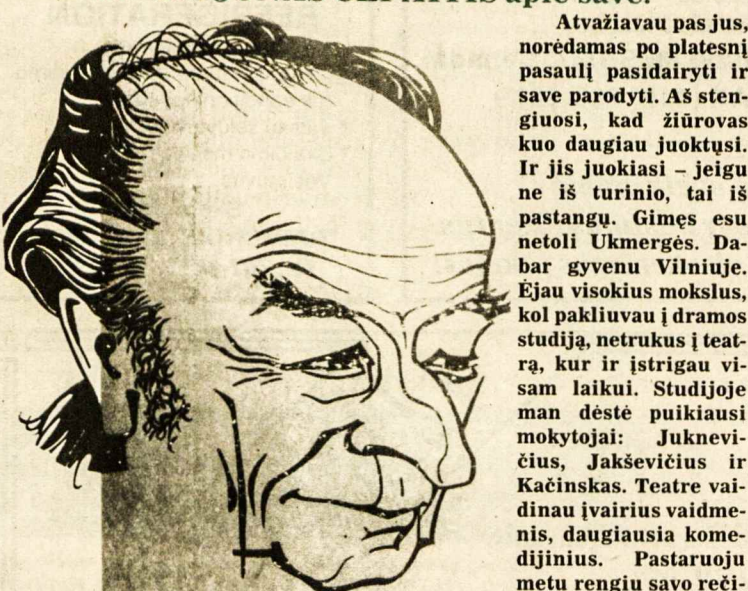
SATYROS IR HUMORO POPIETĖ

Programoje – Vilniaus teatro dramos aktorius JONAS ČEPAITIS.

(įėjimas – \$6).

Visus kviečia – Toronto Lietuvių namų kultūrinė komisija

Aktorius JONAS ČEPAITIS apie save.

talius. Papasakoti galiu apie bet kurį Lietuvos miestą kaip jis dabar atrodo. Iki pasimatymo!

Pirmasis pasaulio lietuvių teisininkų kongresas

“Nepriklausomos Lietuvos valstybingumo vystymo politinės ir teisinės problemos”

įvyks 1992 metų gegužės 24-31 d.d. Vilniuje, Kaune, Palangoje ir Neringoje.

Maloniai kviečiame dalyvauti buvusius ir esamus teisininkus, studijuojančius teisę bei visus besidominčius. Registracijos mokestis – \$249.

Dėl smulkesnės informacijos prašome kreiptis į kongreso organizacinio komiteto vicepirmininką Kanadoje **ALGIRDĄ PACEVIČIŲ** tel. (416) 762-7393

PARDUODAMAS grynas bičių medus. Kreiptis pas bitininką J. Noriką (didėsnius kiekius pristatų į namus) tel. 389-8179. Taip pat galima gauti Anapilio knygyne.

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS su baldais viename asmeniui. Yra garas. Taip pat parduodu tautinius drabužius 12-14 dydžio. Skambinti tel. 767-7159 Toronte.

MONTREALQUE

Lietuviai skautai balandžio 4 d. surengė parodėlę “Multicultural Day”, kurią organizavo skautų centras Dorvalyje.

“Rūtos” klubas balandžio 7 d. buvo surengęs išvyką į St. Gregoire, Que., paragauti šviežios klevų sulos ir pažiūrėti, kaip gaunamas sirupas. Susidomėjimas nemažas – penki automobiliai buvo pilni keleivių. Pasitaikė geras oras – pulki progą pabūti gamtoje. Tarp kitko, iš šios vietovės yra kilęs palaimintasis brolis Andriejus, kuris pastatė garsiąją šv. Juozapo oratoriją Montrealyje.

“Rūtos” klubas yra labai dėkingas Nijolei Bagdžiūnienėi už jos darbą sutvarkant klubo biblioteką.

“Nepriklausomos Lietuvos” spaudos vakaras yra rengiamas gegužės 2, šeštadienį, 6 v.v. AV parapijos salėje. Meninę programą atliks Montrelio jaunimo grupė “Aušra”. Po to – Jono Šulmistro muzika, Mary Vaupshienės vakarienė, loterija ir baras. Visi kvie-

čiami gausiai dalyvauti ir tuo paremti lietuvišką spaudą.

Montrelio lietuvių kredito unija “Litas” šaukia metinį narių susirinkimą gegužės 3, sekmadienį, 4 v.p.p. šv. Kazimiero parapijos svetainėje. Registracija nuo 3 iki 4 v.p.p. Nariai yra prašomi atsi-
nešti savo knygytes. B. S.

Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. dr. F. Jucevičius prieš Vėlykas aplankė parapijiečius-ligonius ir aprūpino juos šv. Komunija.

Parapijos “Auksinis ratelis” šiuo metu turi 110 narių. Kiekvieną ketvirtadienį po pietų jie susirenka parapijos svetainėje pabendrauti. Ratelio k-to pirm. G. Dasienė.

Užsimokėjo parapijos mokesčių ir auškojo parapijai: J. Jurėnas \$200, E. Kudžienė \$150, Vida Lieutvinkas \$150.

Šv. Onos ir šv. Elzbiotos “Auksinio ratelio” narės kiekvieną sekmadienį po 11 v. pamaldų parapijos svetainėje susirinkusius vaišina kava ir skanėniais. K. A.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC

Namai - Automobiliai - Prekyba - Apsakomybė
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

Tel. 722-3545

FAX 722-3546

JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B.

DONNA SVRAKA, A.I.B.

PETRAS ADAMONIS, C.I.B.

Res. 256-5355

Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas nepareigoja apsidrausti.

Montrealio lietuvių kredito unijos “LITAS” metinis narių susirinkimas

įvyks 1992 m. gegužės 3, sekmadienį, 4 v.p.p., šv. Kazimiero parapijos salėje, 3426 Parthenais, Montreal, Quebec.

Narių registracija 3 v.p.p.–4 v.p.p. Prašom atsiųsti nario knygytes. Kandidatus į valdybą ir komisijas tegalima siūlyti raštu gavus jų sutikimą ir dviejų narių pritarimą. Siūlymus (teikti unijos sekretoriui ne vėliau kaip 5 dienas prieš susirinkimą.

VALDYBA

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8

Tel. 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS – virš \$29,000,000 REZERVAS – virš milijono.

MOKA UŽ:

Certifikatus 1 m. –	7 1/4%	Taupymo – special.	4 1/4%
Certifikatus 2 m. –	7 3/4%	Taupymo – su gyv. dr.	4 %
Term. indėlius:		Taupymo – kasdienines	4 1/4%
1 metų	6 1/4%	Einamos sąsk.	3 1/2%
180 d. - 364 d.	6 %	RRIF-RRSP – 1 m.term.	7 1/4%
120 d. - 179 d.	5 3/4%	RRIF-RRSP – 2 m.term.	7 3/4%
60 d. - 119 d.	5 1/4%	RRIF – RRSP – taup.	4 1/4%
30 d. - 59 d.	4 1/2%		

IMA UŽ:

Nekiln. turto nuo 8 3/4%, asmenines – nuo 10 %

Informacija apie naujausias palūkanas “Lite” KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00- 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00

JAV advokatas

MARIUS JAKULIS JASON

išvyksta dirbti į Lietuvą.

Jeigu kas nori jo patarnavimų, prašoma kreiptis iki balandžio mėnesio pabaigos tel. 212-688-9200 arba tel. 203-221-1428 ir nuo birželio mėnesio Vilniuje tel. 44-64-21.

VERFOL INTERNATIONAL LIMITED

- Per 2-4 dienas į Lietuvą pristatomi pinigai pagedaujama valiuta (doleriais, rubliais)
- Parduodami NVS gamybos traktoriai, lengvieji automobiliai “Lada”, “Volga” su pristatymu į Lietuvą (žemiausia kaina Toronte!)
- Pristatomos dovanos Lietuvoje
- Verčiami ir tvirtinami dokumentai
- Sudaromi iškviatimo dokumentai
- Sudaromi imigraciniai dokumentai
- Patariama imigracijos klausimais
- Teikiamos profesinės teisinės paslaugos Lietuvoje
- Prekyba ir jungtinės bendrovės (Joint ventures) su Lietuva ir NVS bei konsultacija investicijų klausimais

Tel. (416) 535-4113, (416) 512-2127 FAX (416) 512-9260
2299 Dundas Street W., Suite 105, Toronto, Ontario M6R 1X7

PASLAUGOS “RŪTA” PATARNAVIMAI. Siunčiame oro paštu jūsų pačių sudarytus siuntinius. 1 kg kaina \$5.99. Mažiausias svoris 2 kg. Perduodame pinigus iš rankų į rankas neribotais kiekiais. Persiunčiame naujas ir vartotas lengvas mašinas. Galite užsisakyti sovietų gamybos traktorių. Tarpininkaujame norintiems pirkti Lietuvoje žemės sklypą namo statybai, namus ir butus. Teirautis tel. (416) 536-4742 nuo 9 v.r. iki 11 v.v. Toronte.

NEKILNOJAMO TURTO įkainotojų įstaiga (brokerinė kontora) “VITAS” padės jums nupirkti namus, butus, sodybas Lietuvoje. Kreiptis: V. Bukaveckas, Didlaukio g. 44-91 Vilnius, Lithuania. Tel. 762738.

VITAS GRABAUŠKAS

statau naujus namus, darau pataisymus, prieplaukas (decks), tverius tvoras. Skambinti tel. 416-847-9187, Oakville, Ontario.